

PERTOMERX, d.o.o.

POSLOVALNICA
AGROSHOP

Brezovci 34
tel.: (069) 45 530

UGODNA PRODAJA
TERVOLA IN BAVALITA

UGODNA PRODAJA
- TEGOLA CANADESE
- verige za motorne žage
- ves gradbeni material
- umetna gnojila, krmila
- akumulatorji, motorna
olja in armaturne mreže

Nissan
sunny
vas čaka

VESTNIK

Murska Sobota, 4. marca 1993 • Leto XLV • Št. 9 • Cena 75 SIT

Slovensko gospodarstvo in snovalci gospodarske politike so zdaj pred eno najtežjih preizkušenj. Lansko leto je bilo že šesto zapored, ko nam je bruto družbeni proizvod padel in se je tako znižal na nivo, ko ne zadošča več za pokrivanje vseh domačih potreb in tujih obveznosti ter za razvoj. Neugodna gibanja se še niso povsem umirila, zato mora biti osnovni in edini cilj gospodarske politike gospodarska rast.

Pot do tega cilja seveda ni enostavna in gotovo ni ekonomista, ki bi upal napovedati takšno, da bo zanesljiva. To je še toliko težje zdaj, ko slovenska država vstopa v najbolj kritično obdobje prehoda v tržno gospodarstvo. Izkušenj na tem področju je malo, stare navade se še vedno prepletajo z novimi in o popolni tržnosti ne moremo govoriti. Tudi nekatere najnovejše odločitve kažejo, da se ne moremo oretiti najrazličnejšega administriranja, ki je ostanek toliko kritiziranega obdobja socializma, svobodno tržno gospodarstvo pa tega ne prenese.

Za kakšno prihodnost?

V preteklem letu celovite gospodarske politike v Sloveniji nismo imeli, zato zdaj tudi ne moremo presojati njenega uresničevanja. Za nami bo že kmalu prvo četrtletje tega leta, vendar tudi za letos takšne politike še nimamo. Za februarско zasedanje državnega zbora je vlada sicer pripravila pregled gospodarskega položaja na prehodu v leto 1993 ter osnovne usmeritve gospodarske in socialne politike, vendar to še zdaleč ni tisto, kar bi potrebovali. Odljubljaja, da bo celovito gospodarsko politiko skupaj z osnutkom proračuna pripravila za marčevsko zasedanje, čas pa med tem teče in recesija se nadaljuje.

Če želimo zagotoviti gospodarsko rast, je treba najprej zaustaviti padanje, to pa lahko dosežemo le s celovitim ukrepanjem na vseh področjih. Brzdanje plač je le eden od ukrepov, vprašanje pa, če tudi najbolj učinkovitih, saj nezadovoljstvo delavcev ne spodbuja k večji proizvodni učinkovitosti. Plače nenazadnje tudi niso edine, ki obremenjujejo ceno dela, zaradi katere smo nekonkurenčni na tujih trgih. Če temu ne bodo sledili racionalizacija javnega sektorja in drugi ukrepi, ki bi razbremenili gospodarstvo, potem tudi ti delni, že sprejeti ukrepi, ne bodo imeli željenega učinka. Pa tudi sicer ukrepi v gospodarstvu ne bodo dali pravih rezultatov, če oblikovalci gospodarske politike v prihodnje ne bodo v večji meri prislunili izčrpanemu gospodarstvu. Zahteve tega so znane, od vlade in parlamenta pa bo odvisno, v kolikšni meri jim bosta prislunila. Naša prihodnost je torej odvisna od preudarnosti in modrosti pri sprejemanju ustreznih rešitev, pri tem pa naj prevlada nacionalni konsenz in ne preglasovanje, saj nam morajo biti cilji enaki in skupni.

LUDVIK KOVAČ

Stop tudi za pokojnine

Interventna zakonodaja za osebne prejemke, ki jo je predlagala vlada, poslanci državnega zbora pa so jo po dolgotrajni razpravi tudi sprejeli, sicer še ne velja, saj je državni svet (sestal naj bi se sicer) zagrozil z vetom. To seveda ne pomeni, da zakonodaja ne bo sprejeta, saj je že februarско ponovno glasovanje o zavrnjenih zakonih pokazalo, da se poslanci državnega zbora ne zmenijo veliko za mnenje svojih kolegov v državnem svetu. Poleg plač (o tem obširneje pišemo na 4. strani) naj bi bila v prihodnje omejena tudi rast pokojnin in denarnih nadomestil za brezposelnost v letu 1993.

Doslej so se pokojnine usklajevale z mesečnim gibanjem plač vseh zaposlenih, z zakonom pa vlada predlaga, da bi

se usklajevale kot plače. Takšen način naj bi veljal od 1. aprila do konca leta, ob koncu marca, ko bodo znani stati-

stični podatki o gibanju plač za januar, pa bodo pokojnine in denarna nadomestila usklajena po doslej veljavnih predpisih. Upokojenci in prejemniki drugih denarnih nadomestil torej lahko pričakujejo, da bodo za dva meseca še prejeli poračun in ustrezno višjo pokojnino za marec, nato pa se bodo pokojnine realno začele zniževati. Navsezadnje tudi zato, ker se bo po tem zakonu povprečje med starostnimi pokojninami

za polno pokojninsko dobo in plačo na zaposlenega znižalo s sedanjih 86,9 na 85 odstotkov. Po nekaterih izračunih naj bi se tako pokojnine realno znižale za 2,2 odstotka, to pa je 330 milijonov tolarjev mesečno.

Tudi usklajevanje denarnih nadomestil za brezposelnost bo imelo podobne učinke kot sprememba usklajevanja pokojnin.

L. KOVAČ

Vse praznovanja, kar jih je, so že od pamtiveka.

Vsa se praznujejo v spomin na sveto zvezo neba in zemlje. Od te zveze prihajajo vse druge. Zato ni uskih in novih praznovanj, so samo stari in novi prazniki. Ni praznih praznikov, so samo sivi in svetli, živi in mrtvi, pozabljeni in oživiljeni.

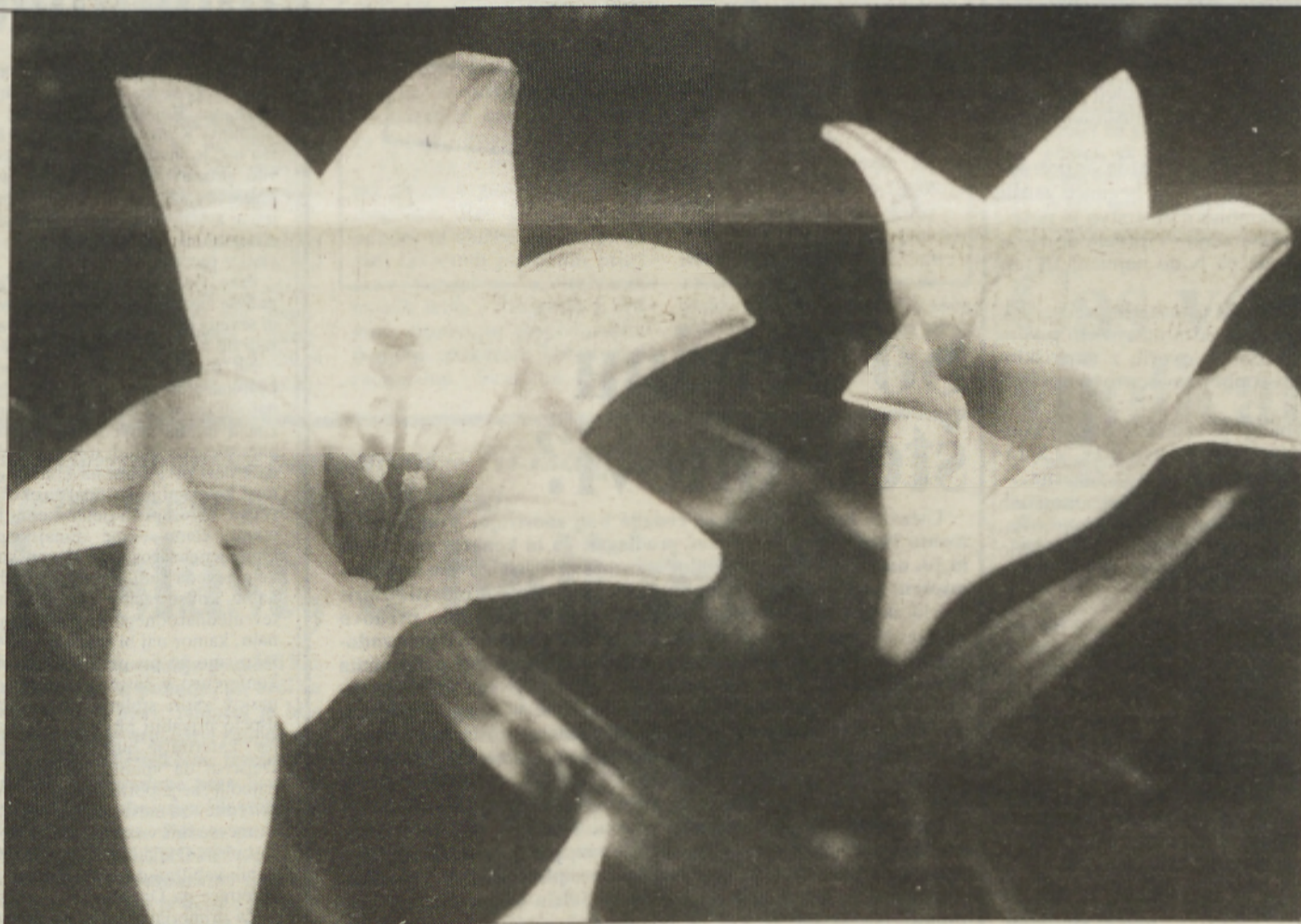
Praznovanje je človekova posebnost za hojo skozi vsakdan.

Najhuje je, če vladarji ljudem preporejo ali vzamejo praznike. Enako hudo je, kot če jim vzamejo bogove. Modri vladarji so zato svetliča veleli prenesti vsa božanstva, tudi božanstva poraženih. K božanstvom pa gredo prazniki, ki delo prazni dnevi.

Se tako k praznovanju nagnjeno ljudstvo pa mora izbirati, ker premoščeno ne more služiti bogu in materiji. Izbrati in izbrisati mora svoj praznični tek, svoje praznično leto.

Izbira ga po svojih privlačnostih, po svojem odnosu do sebe. Kakor pač hoče uvrščati, če hoče spakulturni krog, bo izbralo praznike, ki ga bodo vanj umeščali. Toda to samo stvar odločitve, to je tudi odveča spomina na sveto zvezo neba in zemlja. Nekaterim je bilo kaj časa enih praznikov nebo bižje nebo in zemlja dalje... Kdaj pa sta eno mesto?

SSM

Razdružitev
zdravstva
po ljutomersko
str. 3

SALON POHISTVA
INTERDOM
VELIKA IZBIRA POHISTVA
SALON POHISTVA, MARIBOR
Prešernova 1, tel. (062) 222 289
SALON KUHNJ, MARIBOR
Ruška 104, tel. (062) 102 618

POLJOOPSKRBA

trgovina MARIBOR
tel.: (062) 303 984
trgovina M. SOBOTA
tel.: (069) 21 048

Vse za
spomladanska dela
v vinogradih in
sadovnjakih!

Vse poti vodijo v **Potrošnik**
NOVO NOVO NOVO NOVO

ČIPS

MINI, MIDI IN MAXI PAKIRANJE
RAZLIČNI OKUSI

SNACKETT

S SIROM, PAPRIKO,
AROMA SLANINE, ČEBULE, GNJATI
V PRODAJALNAH Z ŽIVILI

Potrošnik

Kako prijeti bika
za roge, da ne
zbezlja? str. 4

VREME

Ob koncu tedna bo suho in hladno vreme.

Vestnikov koledar

- 4. marec, četrtek, Kazimir
- 5. marec, petek, Bogoljub
- 6. marec, sobota, Miroslav
- 7. marec, nedelja, Felicita
- 8. marec, ponedeljek, Janez

- 9. marec, torek, Frančiška
- 10. marec, sredo, Viktor

Pregovor

Kar sušca (marca) zeleni, se rado posuši.

Ločitev zdravstvenega zavoda po ljutomersko

Pomursko zdravstvo ali zdravstvene hiše v naši regiji so se začele združevati pod skupno streho sredi sedemdesetih let. Takrat so v organizacijski združenosti videli prednost in »zakonska skupnost« je trajala skoraj sedemnajst let. Ne da bi počakal naslednjo okroglo obletnico, se Pomurski zdravstveni zavod razdružuje. Sedanje organizacijske enote, zdravstveni domovi ter zavod za socialno varstvo in splošna bolnišnica bodo postali samostojni javni zavodi. Občinske skupščine s sprejemanjem sklepa o statusni spremembi Pomurskega zdravstvenega zavoda formalno dajejo razvezo dolgoletni zdravstveni skupnosti, saj so po novi zdravstveni zakonodaji občine postale ustanoviteljice zdravstvenih domov. (Ustanovitelj bolnišnic je republika.)

Povsem gladko pa povsod le ne gre. V Ljutomeru si občinska oblast ločitev zamišlja drugače kot delavci v zdravstvenem domu oziroma kot jo je predvidevala komisija za reorganizacijo pri Pomurskem zdravstvenem zavodu. Na komisiji so se dogovorili za takšno ločitev, da bo vsem organizacijskim enotam prinesla popolno samostojnost. Ker pa zdravstveni domovi nimajo prostora za finančno, pravno in administrativno službo, so se dogovorili, da bi novoimenovani zavodi skupaj ustanovili te službe. To bi praktično pomenilo, da bi skupne strokovne službe, ki so te storitve za Pomurski zdravstveni zavod opravljale že do sedaj ali vse od ustanovitve dalje, le-te opravljale še naprej. S tem pa se ne strinjata ljutomerski izvršni svet in občinska skupščina.

»Menim, da bi tudi občina kot ustanovitelj morala upoštevati strokovno mnenje Zdravstvenega doma Ljutomer.« (Dr. Jože Šumak)

S čim lahko utemeljite prednost vašega predloga, da ste samostojni javni zavod, vendar soustanovitelj strokovne skupnosti zavodov za opravljanje pravnih, finančnih in administrativnih del?

»Taka povezava prinaša našemu zavodu bistveno prednost, predvsem pa je to najcenejša možnost, saj tako odpade

del stroškov in plačevanje davka, ki bi ga sicer morali plačevati. Poleg tega so prednosti v možnosti strokovnega povezovanja in dogovarjanja z regijsko bolnišnico.

Območna skupnost Zavoda za zdravstveno zavarovanje ima sedež za štiri občine; to pomeni, da se bomo pri pogodbah lahko pogajali skupno in ne posamično zavodi.

Naši delavci v Zdravstvenem domu Ljutomer zaupajo dosežani upravi in so z njenim delom zadovoljni. Zato želimo, da smo njihovi soustanovitelji in da nismo povezani le pogodbeno.

Taka povezava zdravstva v tem delu Slovenije je pokazala, da je bila uspešna ne samo na zdravstvenem področju – približujemo se ravni, ki jo dosegajo preostale regije –, ampak tudi pri gradnji novih prostorov.

Podobno vprašanje smo seveda poastavili predsedniku ljutomerskega izvršnega sveta. S čim lahko podkrepijo svojo odločitev, da se ne strinjajo s tem, da bi bil ljutomerski zdravstveni dom soustanovitelj skupnih služb?

»Občina kot ustanoviteljica javnega zavoda je povedala svoje, to pomeni, da naj zdravstveni dom deluje kot samostojna pravna oseba, samostojni zdravstveni zavod, da bi sam zase opravljal finančna,

pravna in druga dela. Drugo pa so strokovne povezave, v katere se kot ustanovitelj ne nameravamo vmešavati. Smo torej za to, da se zdravstveni dom kot javni zavod popolnoma osamosvoji, da opravlja normalna poslovodna opravila, saj je drugače nesmiselno, da sploh kaj sprejemamo. Drugo je potem lahko samo formalizem.

Pri tem nas ni vodilo nekaj posebnega, pač pa smo za propad preživele sozdovske oblike organiziranja. Če se po novem zakonu ustanavlja samostojni javni zavod, potem mora samostojno živeti in skrbeti za svoje delo.

Ljutomerska občina kot ustanovitelj zdravstvenega doma v Ljutomeru že ima pripravljen in s pravno službo zdravstvenega ministrstva usklajen odlok o ustanovitvi zavoda, seveda neupoštevaje mnenja reorganizacijske komisije pri Pomurskem zdravstvenem zavodu in vodstvenih delavcev domačega zdravstvenega doma. K temu sicer lahko dodamo, da ministrstvo ni sprejelo nobenega modela organiziranosti zdravstva (to je na svojem predzadnjem obisku v naši regiji jasno povedal sam minister), tudi za Pomurje ne, zato je usklajevanje odloka z ministrstvom lahko samo formalna poteza. Je pa res, da take oblike organiziranosti, kot jo je poznalo pomursko zdravstvo in kot so jo začrtali za naprej, drugje ne poznajo.

»Trditev o preživele sozdovske oblike organiziranja je demagoška. Res je, da so bile nekdanje službe združene zaradi takratnih političnih pristiskov, vendar so se v teh šestnajstih letih v nasprotju z drugimi, predvsem gospodarskimi podjetji, pokazale kot najbolj racionalne. Sicer pa gre pri

skupnosti po zakonu o zavodih za drugačno obliko. Ustanovitelji, to so samostojni zavodi, sami v aktu o ustanovitvi določijo naloge skupnosti, na pripombo o ohranjanju preživele sozdovske oblike odgovarja dr. Jože Šumak.

Za ljutomerski zdravstveni dom finančne, pravne, knjigovodske in kadrovske storitve opravlja šest delavcev sedanje uprave Pomurskega zdravstvenega zavoda, to pa pomeni, da plačujejo 7,24 odstotka vseh stroškov uprave.

»Če bi sami morali organizirati to službo, bi potrebovali več delavcev, saj ni nobenega zakona, ki bi zmanjšal administracijo. Zanje tudi nimamo prostorov. Tudi če bi za nas pogodbeno opravljali te storitve, kot predvideva občinski odlok, bi odpadle vse prednosti, ki smo jih prej našli. Zato menimo, da bi Skupščina občine Ljutomer morala upoštevati naše predloge, ki našemu zdravstvenemu domu zagotavljajo normalno poslovanje in najcenejšo obliko administrativnih del.« pravi direktor ljutomerskega zdravstvenega doma.

Drugačno je mnenje predsednika izvršnega sveta. Ludvika Bratuše, ki je odgovoril na naslednje vprašanje.

Bo občina kot ustanovitelj zavoda ali zdravstvenega doma plačala stroške, ki bodo nastali, ko bo zdravstveni dom urejal svojo finančno in pravno službo?

»Ne vidim razloga za dodatne stroške, saj te službe, ki jih zdravstveni dom sedaj plačuje, niso poceni. Direktor mora biti sposoben, da si z istimi stroški to dejavnost organizira doma, s pomočjo računalnika in pomočnikom za finančne zadeve.«

MAJDA HORVAT

Slovenija v svetovnih bančnih ustanovah 225 milijonov ecujev iz Evropske banke

Z vstopom Slovenije v Mednarodno banko za obnovo in razvoj, Mednarodno finančno korporacijo, Mednarodno združenje za razvoj in Mednarodno agencijo za zavarovanje investicij oz. v Svetovno banko, kot skrajšano imenujejo vse te finančne ustanove, se je v drugi polovici prejšnjega tedna končalo vključevanje naše države v svetovne bančne ustanove. S prenehanjem članstva Jugoslavije v Mednarodnem monetarnem skladu je predsednik banke s pismom 15. januarja ponudil naslednec nekdanje Jugoslavije razdelitev delniškega kapitala in tudi obveznosti, vlada Republike Slovenije pa je ta predlog sprejela. Vstop v članstvo mednarodne banke je potrdil tudi državni zbor s sprejemom ustreznega zakona in Slovenija je tako postala prva država naslednica nekdanje Jugoslavije, ki je postala članica te banke.

Še pred tem, v prvi polovici minulega tedna, je Slovenija postala tudi članica Evropske banke in tako bo poslej lahko koristila tudi njena posojila. Kot je ob tej priložnosti na tiskovni konferenci povedal finančni minister Mlfiša Gaspari, je Slovenija z demokratičnimi prvinami izpolnila pogoje za sprejem v banko in tudi po mnenju direktorjev Evropske banke za obnovo in razvoj ima eno najbolj odprtih gospodarstev v srednji in vzhodni Evropi, hkrati pa tudi dobro osnovo za pospešen razvoj. To potrjuje tudi izjava Jacquesa Attalija, predsednika Evropske banke, ki pravi, da četudi je Slovenija doživela največji padec proizvodnje v tem desetletju, ki je sledil izbruhu vojne v nekdanji Jugoslaviji in propadu trgovine v SEV&-u, je vseeno ohranila svoj položaj najrazvitejše in najbogatejše republike v nekdanji jugoslovanski federaciji. Ustrezna razvojna strategija, geografski položaj Slovenije v središču Evrope in njena pomembnost regionalnega povezovanja so elementi, ki vplivajo na pomoč Evropske banke na teh območjih.

V Evropski banki že kažejo zanimanje za naložbe v našo državo, zlasti pri preustroju in privatizaciji, reformi bančništva, kjer se zanimajo za soudeležbo na kapitalu poslovnih bank, najbolj pa so dodelane naložbe v javnem sektorju. Tako bo Evropska banka že kmalu finančno podprla nekatere hidroenergetske projekte, razvoj cestne in železniške infrastrukture, naftne industrije in telekomunikacij. Že v prvi fazi bo Evropska banka zagotovila Sloveniji 225 milijonov ecujev, od tega 55 milijonov ecujev za cestno infrastrukturo, prav toliko za posodobitev železnic, 70 milijonov za gradnjo hidroenergetskih objektov in 45 milijonov ecujev za naložbe v podjetniški sektor. Celotna vrednost vseh teh projektov znaša 440 milijonov ecujev, razliko pa bomo morali zagotoviti doma. LUDVIK KOVAČ

Čas vonja po vijolicah...

Parlamentarne volitve so sicer že daleč za nami, toda v ušesih nam še vedno odzvanjajo predvolilna gesla. Najbrž zato, ker so bila preračunana na predvolilne potrebe in so ušesom lahko celo ugajala. Toda kakor vsaka riba ne zgrabi vsake ponujene vabe, so se tudi volivci odločali po svoje: malce zaradi simpatij, malce iz preračunljivosti, tudi nevednosti, posredi pa so bile še stare zamere; čisto po človeško pač.

Po konstituiranju parlamenta je bilo treba urediti tisto, kar si je nekoč kmet prihranil za svojo »poslednjo voljo«, namreč, koliko komu. Poslanske plače so dvignile veliko prahu. Celo toliko, da je prišlo do pobude, naj Ustavno sodišče odloči, ali je način določanja poslanskih plač sploh v skladu z ustavo. Ker pa poslanci odločajo tudi o plačah sodnikov Ustavnega sodišča, bi utegnila iz tega nastati svojevredna maža, s katero naj bi se mazali spoštovani volivci. Tisti, ki niso ne v poziciji in ki jim nikoli ne zmanjka prediva, pravijo: »Če ne moremo v Evropo zdaj in vsi, naj gredo vanjo vsaj naši, po svobodni izbiri izvoljeni predstavniki!« Imajo prav, ti prelici, saj delo v našem državnem zboru ali državnem svetu ni nič manj odgovorno, da, delo je veliko težje kot v katerem koli zahodnem parlamentu, da o onem zdolgočasnem, evropskem v Strassbourgu sploh ne govorimo. Razlogi za naše težave so nam vsem znani. Naši poslanci tako ne sedijo v isti barki z ljudstvom. Spravili so se na razkošno jahto, od koder naj bi kazali pot kihajočemu in puščajočemu slovenskemu parniku, kakor se je slikovito o tem izrazil neki dnevniki novinar.

Povolilno obdobje je tudi čas za strankarske ženitve. Koledarski pust je sicer mimo, zato bodo zaroke objavljali tudi v tednih, ki sledijo pepelnici in štiridesetm mučenecem. In kdo se bo s kom ženil v tem postnem in popostnem času? Najdlje so menda v Združeni listi, ki je nastala že v predvolilnem obdobju. Z novim imenom Združena socialdemokracija gredo Socialdemokratski stranki v nos kot sveže nariban hren. Čim se bo nekoliko otlopilo, bodo sedanji socialdemokrati najbrž hiteli ugotovljati, za koliko milimetrov je porastla trava za prenoviteljstvom. Lani tega niso mogli, ker nas je tepla obupna zima. Ljudska stranka je dokončno (?) odbila dvorjenje Peterletovih krščanskih demokratov. Narodni demokrati se ne morejo odločiti med Peterletom in Podobnikom, čisto v stilu narodne: Tu bi še ostala, domov bi rada šla... dočim so si Zakljevi socialisti podaljšali čas za premislek. Fižoli za popularno ljudsko igro mlini so tako nastavljeni in sedaj naj bi prišle na vrsto pravilne in napačne poteze. Še je čas – mislijo strankarski velmože – do novih volitev je daleč in prej bo prišel čas vonja po vijolicah kot po morebitnih predčasnih volitvah. In ta prijetni čas bo trajal toliko dlje, kolikor več bo komisiji za pripravo poslovnika državnega zbora uspelo vnesti določil, ki bodo predvidevala za seje zbora, njegovih odborov, komisij in drugih teles izključitev javnosti, »ta moteči faktor«, bi lahko rekli, toliko večje bodo možnosti za doseganje soglasij o sicer spornih zadevah, pravijo pri krščanskih in liberalnih demokratih. Volivcem pa res ni treba vedeti za vsako medstrankarsko objemljanje in poljubljanje, ker je tako ali tako na dlani, da se dela to le njim v prid. Z nekoliko zle volje bi lahko dodali, da naše časnikarstvo in kajpak še bolj ljudstvo nista dovolj zrela, da bi lahko mirno in brez motenj prebivala vse poslanske marje. Tudi naši poslanci pač dobro vedo, da znajo biti volivci »bolj papeški od papeža samega.« kot pravi stara modrost. In to jih najbrž obupno moti tudi pri ženitnih pogajanjih in mešetarjenjih.

Pogled skozi drobnogled nam ob vsem tem potrdi resnico, ki jo je pred dnevi izrekel neki človek »iz baze.« ko je izstopil iz Demokratske stranke: »Mi iz terenskih organizacij smo bili dobro samo za to, da smo lepili lepake s slikami naših centrističnih voditeljev!« Je že »kuntš« pripeljati žejne čez vodo, le da to vsakokrat ne uspe. Sicer pa, kmalu bodo res zacvetele vijolice... J. M.

Znova se je sestal gornjeradgonski parlament – Ni manjkalo zapletov – Najbolj »glasen« je bil prejšnji predsednik vlade

Oblast je slast, a tudi past!

Gornjeradgonski poslanci so na zadnjem zasedanju porabili kar precej časa za številna poslanska vprašanja in pobude, pa tudi za sprejemanje, kdo med njimi ima najbolj prav. Najprej je bila carinarice v Mursko Soboto. Pri tem so občinskemu izvršnemu svetu naložili, da si prizadeva, da do nameravane preselitve ne pride, vključijo pa naj se tudi Gospodarska zbornica Slovenije in republikanski poslanci iz gornjeradgonske občine. Potem pa je na listi je kot poslanec DPZ v imenu krščanskih demokratov nastopil predsednik vlade MIHA VODENIK, saj je zahteval njegovo odstopitev iz komisije za razdeljevanje posojil za razvoj obrti in podjetništva, nesprejemljivo pa se mu je zdelo, da gospod Vodenik vodi upravni odbor sklada stavbnih zemljišč. Očitno pa je tem predlogom prišel prepozno, saj se je postopek že začel. Pri njenem ni pozabil pripomniti, da se kot predstavnik SKD čuti odri-zastanost te stranke pri odločanju premajhna. Njegova pobuda, da bi v komisijo za volitve in imenovanja vključili kar njega, je bila zavrnjena.

Poleg tega je Anton Tropenauer terjal, da vsi predstavniki izvršnega sveta pisno predložijo dokazilo, da ne opravljajo še kake zasebne službe. To naj bi bilo v skladu z novim zakonom o funkcionarjih. Če se spomnimo, da je kot prejšnji predsednik vlade izjavljal, da ker si funkcionarji pač morajo pravčasno zagotoviti novo službo, je vsak komentar verjetno odveč. In potem je še naprej zahteval odgovor na pitolarjih neporabljenih sredstev tako, naj bi po predlogu Antona Tropenauerja ta denar razdelili krajvnim skupnostim, če pa o »odkritem« denarju ni ne duha ne sluha, pa

naj bi zaradi zavajanja javnosti odgovorjal zdajšnji predsednik vlade Miha Vodenik. Ali se potemtaka v gornjeradgonski občini obeta nova afera?

Nato se je razvila živahna razprava. Ker pa je omenjeni poslanec še naprej vztrajal pri svojih pobudah, je predsednik SO Alojz Vogrinčič menil, naj se ta zaplet reši v ustreznih komisiji. Odločnejši je bil poslanec Franc Fašalek, rekoč, da se kot član statutarne-pravne komisije ne more strinjati s takim izsiljevanjem, ker o tem pač odločajo zbori občinske skupščine, članstvo v komisijah pa je odvisno od razmerja sil med strankami. Pri tem ga je podprl tudi predsedujoči, predsednik ZZD Anton Mlakar, ki je poudaril, da je nemogoče voditi

SO tako, kot se komu zdi, mimo določil poslovnika. Poslanci pa so se strinjali, da je treba do naslednjega zasedanja predložiti pisno dokumentacijo o morebitni soudeležbi članov izvršnega sveta v podjetjih. Prav tako naj bi raziskali primer 26 milijonov neporabljenih sredstev, namenjenih za vojno odškodnino. Hkrati je bila sprejeta pobuda poslance iz Apač, gosпода Drekslerja, za uvedbo moratorija za prodajo vaških domov.

Nepričakovano pa se je zapletlo tudi pri obravnavi predloga programa dela občinskih zborov za leto 1993. Zopet je bil v središču pozornosti odstavljeno predsednik vlade Anton Tropenauer, ki je imel vrsto pripomb na omenjeni dokument. Očital mu je, da je premalo konkreten in da naj se zaradi tega, da bi lahko najdali primombe še drugi, spremeni v osnutek. Naposled so poslanci vendarle sprejeli ta amandma, po katerem bodo javno razpravo o njem podaljšali do 15. marca. Dotlej pa bo govor tudi o osnutku občinskega proračuna za letos, v katerem naj bi razporedili 498 milijonov 400 tisoč tolarjev, kolikor naj bi znašal predvideni globalni obseg javne porabe. Pri tem bodo zagotavljali, kot je bilo poudarjeno, sredstva za financiranje enakih potreb kot v minulem letu, razen tistega dela, ki se prenaša

v republiko. Zvedeli smo, da bo občina v letu 1993 še naprej pokrivala domsko oskrbo občanov, subvencijo stanarin, so-sedsko pomoč in okrog 20 odstotkov sredstev za plače in materialne stroške za delavce Centra za socialno delo. Poleg tega se nadejajo, da bodo za 8 krajevnih skupnosti v občini, ki sodijo med demografsko ogrožena območja, pridobili 1,5 milijarde SIT iz republiških virov. Zanimiva je bila tudi pobuda, po kateri naj bi vaške vodovode v občini čimprej združili v enoten sistem, saj je oskrba z zdravno pitno vodo še vedno zelo otežena. Pri tem je Miha Vodenik pripomnil, da se dobro zavedajo težav, vendar denarja preprosto ni. Hkrati se mu je zdelo nesmiselno le delna in ne celostna ureditev oskrbe z vodo v KS. Rešitev vidi v dolgoročnem zadolževanju, morebiti z delnicami.

MILAN JERŠE

elektro talian

- meritve elektroinstalacij
- meritve strelvodov
- meritve cos φ
- po meritvi izdam atest
- poceni elektroomarice
- SCHRACK
- material za elektroniko

Mlajšinci 41. tel. (069) 48 372

V M. Soboti in na Gornjem Seniku o železniški povezavi

Ljudje se bojijo hrupa, vibracij...

Kako se stvari spreminjajo? Pred leti bi najbrž težko našli človeka v našem okolju, ki bi bil proti zgraditvi železniške povezave Murska Sobota-Madžarska. Vsi so pritrjevali, kako bi bilo koristno, če bi ta proga potekala tudi skozi Porabje, to bi namreč našim rojakom onkraj meje prineslo precejšen napredek. Zdaj ko so se začele priprave za uresničitev tega projekta, pa imajo nekateri precejšnje pomisleke – ali bo proga res gospodarsko upravičena in ali ne bo preveč negativno posegla v prostor. Medtem so pripravili o tej temi javni razpravi v M. Soboti in na Gornjem Seniku. Kaj je bilo med drugim rečeno?

O ponovni neposredni železniški povezavi Slovenije in Madžarske – ukinili so jo pred 30 leti, ko je vozila še »gorička mariška« do Hodoša in potem dalje čez državno mejo – se je začelo govoriti že okrog leta 1980. Takrat je bila sprejeta usmeritev, naj bi nova proga potekala iz Murske Sobote do Martinja in potem skozi vasi s slovenskim življenjem v Porabju na Madžarskem do Monoštra (Szentgotharda). Kmalu so naredili tudi prve študije. Krpa so jih nato za 10 let odložili v predale. Predlani so jih ponovno vzeli ven, jih pregledali, dodelali in se med tremi različicami spet odločili za novo progo čez Martinje do Monoštra. Drugi dve možnosti bi bili obnovitev proge Murska Sobota-Hodoš ali obnovitev nekdanje povezave Redics-Lendava, od tu pa zgraditev nove trase do Lipovec. Vrednost posameznega projekta je bila ocenjena na 56 do 58 milijonov ameriških dolarjev. Porabje seveda ni osnovni razlog za takšno odločitev, temveč bi se Slovenija tako po najkrajši železniški poti (okrog 24 kilometrov naše proge in blizu 15 kilometrov na madžarski strani) povezala z mednarodno železniško povezavo Gradec (Avstrija)-Monošter-Sombotel. Če pa tega ne bomo storili, bo Slovenija odrezana od mednarodnih povezav vzhod-zahod, zato je bila ta trasa vključena tudi v dolgoročni prometni načrt Slovenije.

Veliko »konfliktov«

Izdelave tehnične dokumentacije so se lotili strokovnjaki Slovenskih železnic, pripravo strokovnih podlag in prostorske dokumentacije pa so zaupali Zavodu za ekonomiko in urbanizem M. Sobota. Oboji so se med seboj uskladili tako, da delajo načrte (precej so jih pravzaprav že naredili) samo za eno različico, kako naj bi proga potekala ter kakšne naj bi bile tehnične in prostorske rešitve za zgraditev proge. Kot smo slišali, kakšnih posebnih tehničnih problemov ni, ugotovljeni pa so dokaj številni prostorski »konflikti«. V prvi vrsti so to križišča železnice s cestami (regionalnimi, lokalnimi in dovoznimi). Teh je 65. Kako torej rešiti ta problem: ali z nadvozi in podvozi ali pa ceste speljati kar čez tere? Naslednji problem je Markišavski log, ki naj bi ga precej žrtvovali (v končni fazi okrog 14 ha) za tovorno postajo. Ne ve se še, kaj bo z vojaškim skladiščem (med M. Soboto in Markišavci), ki bo v napoti novi trasi. Precejšen problem bodo povzročali tudi potoki, saj bo treba njihove struge ponekod »prestaviti«, in to je velik poseg v naravo. Enako velja za obdelovalna zemljišča, ki jih bo

Načrtovana proga je enotirna (zaenkrat brez elektrifikacije), v začetni etapi pa bi po njej vozilo dnevno 11 tovornih vlakov (v glavnem tranzitni promet) in 8 vlakov za prevoz potnikov do Monoštra oziroma Sombotela. Naredili so že tudi ekonomsko študijo, ki naj bi potrdila upravičenost naložbe. Do okrog leta 2200 je predvideno, da bi po tej progi vozilo 31 vlakov na dan. S tem bi bila dosežena 52-odstotna izkoriščenost proge, zato ni potrebe, da bi bila dvotirna.

treba žrtvovati za progo in železniške platoje v M. Soboti, Mačkovec in Martinju ter za nekatere nove dovozne poti. Precejšnji prostorski problemi bodo tudi zaradi hrupa, treslajev, spremembe v kakovosti zraka, voda, tal idr. Če naj bi bila proga do M. Sobote speljana po stari trasi, bo pri obnavljanju in delnem uravnavanju le-te nastal precejšen problem glede soboškega pokopališča.

Kako se negativnim posledicam izogniti? Povsem zadovoljivih rešitev ni, načrtovalci pa med drugim predvidevajo, da bodo del Markišavskega loga (pljuč Murske Sobote) »preslili« na južno stran proge, kjer bodo zasadihi z drevesi okrog 50-metrski pas. Za zaščito pred hrupom so predvideni protihrupni zidovi in nasadi dreves, glede križišč cest in železniške proge pa so le-te zmanjšali (ukinili) za 30, večino pa jih bodo rešili s podvozi. Tam, kjer to iz tehničnih razlogov ne bi bilo možno izvesti, pa so predvideni nadvozi. Da bi zmanjšali poseg v kmetijska zemljišča, so se odločili, da bodo progo od Puconec do Mačkovec pomaknili v hrib in tako bodo lahko preorali tudi staro traso (okrog 8 ha). Poleg tega bodo zgradili 5 predorov, ki prav tako pomenijo manjši poseg v kmetijska zemljišča. V zvezi s pokopališčem pa je nekdo omenil, da bi kazalo razmišljati o novem, če ne bo druge rešitve.

Ko so vse to slišali udeleženci javne razprave, ki je bila pretekli četrtek v M. Soboti, jih je kar precej zagnalo vik in krik, češ da se ne strinjajo s potekom proge skozi mesto, da ne vidijo smotne rešitve železniškocestnih prehodov pri pokopališču (Cankarjeva oz. Panonska ulica) in javni tehnični (Lendavska ulica), da ne verjamejo v ustrezno protihrupno zaščito itd. Predstavnika KS Puconci pa sta zahtevala, da je treba najti boljše rešitve za njihovo cestno povezavo z M. Soboto in tako imenovano železniško pentljo v Puconcih. »Vse to je Blažev žegen,« je dejal eden od razpravljalcev.

Ker je bila to javna razprava, kakšnih konkretnih sklepov niso sprejemali, večina pa se je zavzela za stališče, da je potrebno razmisliti o novi trasi, ki ne bi vodila skozi mesto. Kot ena od možnih rešitev je bila omenjena nova trasa od Beltince neposredno (čez njive!) proti tovorni postaji pri Markišavskem logu. Ali je to tudi najboljša rešitev, pa bodo pokazale razprave in projektna dokumentacija. Proga bi se namreč tako podaljšala za skoraj 7 kilometrov. Vsekakor pa je potrebno proučiti tudi to različico.

Porabci pravijo NE

Kot smo zvedeli, so imeli medtem javno razpravo tudi že na Gornjem Seniku v Porabju. Zbralo se je okrog 200 ljudi in tako rekoč vsi so izražali bojazen, da bodo imeli od železnice predvsem veliko škodo, ne pa korist. Rečeno jim je bilo namreč, da bo to le tranzitna povezava, da potniški vlaki ne bodo vozili in da najbrž nihče ne bo dobil zaposlitve ne pri gradnji proge in ne kasneje v prometnih službah. Šlo naj bi za tako imenovano koncesijo in dohodek naj bi pobirali predvsem tuji vlagatelji. Poleg tega je proga načrtovana tako, da bo preveč prizadela njihovo ozko dolino, razdelila vas na dva dela in vzela skoraj najboljša polja. Kaže tudi, da bo treba porušiti 7 do 8 hiš. Njihov županijski poslanec v madžarskem državnem parlamentu jim je zato obljubil, da si bo prizadeval, da takšen projekt ne bo sprejet. Na svoji strani pa imajo seveda tudi številne ekološke in nekatere vplivne Budimeščance, ki so si na Gornjem Seniku pred leti kupili stare domačije. Tudi na Dolnjem Seniku in v Slovenski vesi so že zavzeli negativno stališče do načrtovane proge.

Čudno, v Sloveniji pa mislimo, da jim bomo s to povezavo naredili veliko uslugo. V osnovni pa prav gotovo gre za gospodarski interes tako naše kot madžarske države.

JOŽE GRAJ

Pogovor s predsednikom soboške vlade in kmetijskim sekretarjem

Kje zagrabititi bika za roge, da ne zbezlja?

Predsednik soboške vlade Ivan Obal je postal državni sekretar za kmetijstvo, ta posel bo začel opravljati osmega marca. Dosedanje delo Ivana Obala kot predsednika vlade je naletelo na različne odmeve javnosti, kar je glede na čas, v katerem je vladal, povsem razumljivo. V tem pogovoru ne postavljam v ospredje širšega političnega delovanja gospoda Obala, ampak predvsem položaj gospodarstva v občini, ki je v tem času doživelo kolaps. Kljub vsemu gre tudi v tem primeru za politiko. Ali je vlada bedela samo nad pobiranjem davkov? Je Demos poskušal sesuti Murino vodstvo? Ali Ivan Obal deluje pod skrbništvom Gustija Grofa? Čemu je asfaltiral goričke ceste? To je samo nekaj vprašanj, na katera mi je odgovoril Ivan Obal.

Na eni od sej skupščine na začetku mandata ste menda izjavili, da je naloga vlade, da skrbno pobira davke. V kakšnem kontekstu je bil izrečen ta stavek?

»Davkov občina ni ravno dolgo pobirala, saj je ta služba prišla izredno hitro neposredno pod državno okrilje. Takrat sem imel v mislih, da od občinske oblasti ni mogoče pričakovati neposrednega vtikanja v kakršne koli kadrovske kombinacije skupaj s strankami v podjetjih, kot se je to dogajalo v preteklosti. S tem se nisimo odpovedali pomoči podjetjem, ki so se znašla v težavah. Zlasti smo se angažirali v prvi vrsti kot vmesni člen med državo (vlado) na eni in podjetji na drugi strani. Pri pristojnih ministrstvih nam je uspelo dobiti določena sredstva za podjetja, ki so se znašla v kolapsu, in sicer za Pomurje, Panonijo. Neposredno smo se vključili tudi v reševanje problemov Mesne industrije. Ne kaže prezreti tudi našega angažiranja pri odpravi posledic suše.

Temu moram dodati še našo skrb za gospodarsko in negospodarsko infrastrukturo, ki pa ni organizirana nikjer drugje kot na lokalni ravni. Kajti po naši oceni je to temeljni pogoj za razvoj podjetništva. In v tem kontekstu je bila mišljena moja izjava o davkih.

Murinega vodstva ni žagal Demos

Dejali ste, da ste se odrekli kadrovske kombinacije v podjetjih, od kod potem gonja proti Murinemu poslovanju, niste pa posegali v podjetja, ki so se znašla v kolapsu tudi zaradi negativne kadrovske selekcije – Panonija, Pomurje?

»V primeru Mure moram poudariti, da smo mi kot IS in tudi kot skupščina v svoji izjavi jasno povedali, da ne želimo menjave vodstva v Muri, kot to lahko zadržim za tedanje Peterletovo vlado in Demos. V tistem času sta se v Muri mudila takratni predsednik vlade g. Peterle in minister za industrijo g. Rejc, ki sta se pohvalno izrazila o poslovanju in poslovnih usmeritvah Mure. Vpletenost posameznikov v te igre pa imish, da me moralno ne zavezuje.

Kar se tiče prej omenjenih podjetij in Mesne industrije se ne glede na pojav negativne kadrovske selekcije, ki ste ga omenili, zdi bolj pomembno za njihov propad podiranje in zatem izguba jugoslovanskega, predvsem srbskega trga, kamor so bila ta podjetja usmerjena. Dokler je na primer MI nemoteno kupovala in prodajala na omenjene trge, ni bilo problemov, potem pa se je zalomilo. Zaradi neprilagodljivosti in vztrajanja so omenjena podjetja propadla ali pa so se znašla pred tem. Povsem drugače je bilo z Rašico, ki je bila v letu 1991 povsem usmerjena na jugotrg, v lanskem letu pa se je brez večjih stresov preusmerila na zahodna tržišča.

Mesne industrije se ne da odpraviti samo z razpadom jugotrga, verjetno je temu vzrok tudi kapitalna dekoncentracija. Ali so v MI možnosti za preživetje?

»Nedvomno, saj je to že dokazala s preživetjem v tem enem letu kaotičnih razmer v tem podjetju. Poleg kapitalne dekoncentracije je za MI značilno po izstopu iz sistema Pomurke nekontrolirano zadolževanje pri različnih finan-

Ivan Obal

nih ustanovah. Dokler je bila MI v sistemu, so bila vsa posojila na enem mestu in je bila vzpostavljena kontrola nad porabo sredstev. Ob tem sicer ne kaže zanemariti, da so bila posojila značilnost tedanjega sistema, ko se je dalo posojila z znižano obrestno mero pretvarjati v dolgoročna ipd. Na takšen način se je takrat podpiralo kmetijstvo. Po moji oceni je ta problem potrebno rešiti podobno kot pri nekaterih drugih panogah, torej z javnim dolgom. Če v tem trenutku razbremenimo podjetje hipoteke 500 milijonov tolarjev, bo lahko začelo v določenem obsegu nemoteno poslovati. Polne izkoriščenosti zmogljivosti ni mogoče pričakovati in je nevzdržna tudi z ekološkega vidika.

Ali je sklad jamstvo za sanacijo MI?

»Sklad ni zadostno jamstvo, kajti ta pristopa k problemu profesionalno in ga neposredna povezanost okolja s podjetjem ne zanima. Toda v sklad so vključeni upniki kot tudi vodstvena sestava in ti morajo zahtevati razrešitev hipotek preteklosti in sklad ta sistem pozna. Za zagon proizvodnje podjetje potrebuje oporo, ker na trgu

Nova občinska vlada

Koalijski stranki v občinski vladi, SLS in SKD, sta strankam predlagali, da do naslednjih volitev vlada deluje v sedanjih sestavi ob imenovanju novega mandatarja po medsebojnem dogovoru strank. Hkrati predlagata dopolnitev sedanje vlade.

kapitala ne uživa zaupanja, za tem pa bi lahko stal sklad. Upam, da bo upravni odbor, ki je končno imenovan tudi z našo pomočjo, določil obseg proizvodnje in priskrbel kapital za ta obseg proizvodnje. Neposredno s tem obsegom je vezana nalozba v mestno čistilno napravo.

Liberalizem pomeni grob

Živilskopredelovalna industrija v soboški občini ima razen Pomurskih mlekarov precejšnje težave. Te so delno tudi odsev položaja kmetijstva pri nas, ki je podvrženo povsem liberalnemu tržnemu modelu. Kje zagrabititi bika za roge, da ne bo zbezljal. To vas sprašujem kot državnega sekretarja za kmetijstvo?

»Moje imenovanje na mesto sekretarja v kmetijskem ministrstvu je delno posledica koalicijske pogodbe v vladni koaliciji, kjer smo SKD postavili zahtevo po redefiniranju sedanje liberalne politike, ki za kmetijstvo ni sprejemljiva. Še huje, mislim, da nam bo naslednjega pol leta uspelo uničiti, kar smo gradili 20 let. Ne smemo pozreti, da recimo v letu 1973 se ni-

smo imeli nobenih tržnih presežkov. V tem času pa smo kljub nekaterim slabostim (ekološkim) spravili našo kmetijsko proizvodnjo kljub neugodni strukturi kmetijstva na zavidljivo raven. Pojavili so se celo nekateri presežki lastne porabe, apr. mleko in nekatere vrste mesa. V drugih republikah nekdanje Jugoslavije je proizvodnja kljub ugodnejšim razmeram nazadovala.

Kako se upreti liberalizmu in kako zaščititi interese najbolj »kmetijskega« dela Slovenije?

»Kratkoročno je potrebno ponovno uvesti prelevnane. Sicer pa je osnovni dokument za ureditev razmer v kmetijstvu priprava, bolj rečeno izpolnitev strategije razvoja. Prepričan sem, da je sedanji dokument preveč enostranski, saj nenčno poudarja, kaj bo država storila. V strategiji je potrebno opredeliti in ovrednotiti to, kar okolje ponuja. Ovrednotiti je potrebno posamezne resurse in tu je v sedanjem dokumentu Pomurje podrejeno, saj je poljedelstvo nenakopravno obdelano in ga je potrebno enakopravno obravnavati. Na tej osnovi je potem potrebno obdelati državne spodbude in subvencije najrazličnejših oblik. Mi ne

interesov nekega okolja, kako naj drugače pomurci svoje delo. Poleg tega smo v tem času uspeli urediti v oskrbo za ves ravninski del Cankove do Beltince, kjer voda sporna, in vlagali v skave novih zajetij.

Kako se se ti vložki pri podjetništvu?

»Naš cilj je bil, kot je vidno iz vlaganja v infrastrukturo, razvoj podjetništva, ki je odvisno od pretoka kapitala. V goričke ceste smo vložili milijonov tolarjev, toliko vložila država v magistratske. Posledice teh vlaganj opazne, saj je že nemalo obtovalnic ravno v teh podjetjih. Sami neposredno nismo vlagali v podjetja in podjetništvo, za to morajo skrbeti država. Vlada je bila soudeležena v sofinanciranju novih podjetij.

Kakšen je delež podjetništva in drobnega gospodarstva v družbenem proizvodnem čine?

Kako komentirate očitek nekaterih krogov, da delujete skrbništvom Gustija Grofa.

»V čem vi vidite to mojo podložnost. Navsezadnje smo več kot dvajset let sodelavca in samo zaradi funkcije ne spreminjam svojega odnosa do teh ljudi in njihovega dela. Glede na napake, ki so bile storjene, je g. Grofu le potrebno priznati, da je za razvoj kmetijstva veliko storil. Tu ne govorim samo za družbeni, ampak predvsem zasebni sektor. Tudi mogoče izbrisati, zato je nesmiselno govoriti o moji podložnosti.

»Sistem ABC Pomurke je po mojem mnenju razpadel, ljučno zaradi nepovezane trženjske, predvsem prodajne politike. Mi smo bili v tistem času eden največjih kupcev republikanskih materialov v nekdanji Jugoslaviji. Solidno je deloval tudi finančna funkcija, medtem ko je bila prodaja decentralizirana, razen zunanje trgovine.

Živilorejsko-veterinarski zavod je problematičen, če je problematičen predvsem zaradi notranjih medsebojnih odnosov, neseleksijske službe, kajti dobil sem zagotovila, da v M. Soboti ostane in da ni nobenih razmišljanj, da bi se sel v Ptuj.

bomo mogli konkurirati močno subvencionirani evropski proizvodnji, vendar se temu moramo prilagoditi ob vrsti značilnosti (tržni sistem, davki, male kmetije). Cilj mora biti dopolnjevanje že obstoječega.

»Natančnega podatka nimam, v davkih to predstavlja odstop, v družbenem produktu pa okrog desetih odstotkov.

Vlada je soustanovitelj Podinga. Kaj vas je vodilo, da ste prispevali ta vložek, ne gre za inkubacijski niški center?

»Z našim vložkom nismo leli doseči, da bi to postalo djetniškoinkubacijski center. Takrat smo potrebovali djetje, ki bi pripravljalo dokumentacijo za razpis, ki je objavljen na podlagi o demografsko ogroženosti, tako za pomurce kot tudi za podjetnike in kmete, ki so se odločili za ložbe. Hkrati naj bi se djetje vključevalo v proizvodnjo usposabljanja in brezposelnih delavcev v djetništvu in vanj, kar je vedno financira država. Djetniškoinkubacijski center smo prav tako razmišljali zanj se nismo odločili. Ne žek v Podingu je 40 odstotkov ustanovnega kapitala.

»Natančnega podatka nimam, v davkih to predstavlja odstop, v družbenem produktu pa okrog desetih odstotkov.

Vlada je soustanovitelj Podinga. Kaj vas je vodilo, da ste prispevali ta vložek, ne gre za inkubacijski niški center?

»Z našim vložkom nismo leli doseči, da bi to postalo djetniškoinkubacijski center. Takrat smo potrebovali djetje, ki bi pripravljalo dokumentacijo za razpis, ki je objavljen na podlagi o demografsko ogroženosti, tako za pomurce kot tudi za podjetnike in kmete, ki so se odločili za ložbe. Hkrati naj bi se djetje vključevalo v proizvodnjo usposabljanja in brezposelnih delavcev v djetništvu in vanj, kar je vedno financira država. Djetniškoinkubacijski center smo prav tako razmišljali zanj se nismo odločili. Ne žek v Podingu je 40 odstotkov ustanovnega kapitala.

Svet Dvojezične osnovne šole I Lendava razpisuje delovni mesti:

POMOČNIKA RAVNATELJA I POMOČNIKA RAVNATELJA II

Kandidati morajo izpolnjevati:

- pogoje iz 137 člena ZOŠ,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu,
- da imajo organizacijske in strokovne sposobnosti in da svojim pedagoškim delu dosegajo delovne rezultate, to pa lahko uspešno opravljajo dela in naloge pomočnika ravnatelja,
- da poleg slovenskega obvladajo še madžarski jezik.

Kandidata bosta imenovana za 4 leta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 8 dneh po objavi na naslov: Svet Dvojezične OŠ I Lendava, Kranjčeva ulica 1. Obvestila je 30 dni od dneva objave razpisa.

Ene plače pod led, druge na drsalke

Po prenehanju interventne zakonodaje v začetku lanskega leta je bilo izplačevanje plač urejeno s kolektivnimi pogodbami. Za gospodarstvo je veljala splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo in pogodbe za posamezne dejavnosti, za negospodarstvo pa splošna kolektivna pogodba za negospodarstvo in pogodbe za posamezne dejavnosti, medtem ko sta plače delavcev v državnih organih in v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih urejala posebna zakona. Po mnenju nekaterih podpisane pogodbe določajo previsoke izhodiščne plače glede na gospodarsko moč slovenskega gospodarstva in tudi glede na proračunska sredstva, iz katerih se zagotavljajo plače za dobršen del negospodarstva, prav tako pa tudi način usklajevanja plač ni bil najprimernejši, saj se je pretekla inflacija prenašala v prihodnja obdobja. Vlada je zato že v lanskem letu predlagala nekatere rešitve, ki naj bi urejale določanje plač, vendar nobena ni uspela. Delni uspeh predstavljajo le sklenitevčasne kolektivne pogodbe za družbene dejavnosti, ki pomeni prekinitev neposredne zveze med plačami v gospodarstvu in negospodarstvu.

Po mnenju vlade in tudi nekaterih vodilnih slovenskih ekonomistov povprečne slovenske plače presegajo zmognosti gospodarstva in vplivajo na njegovo konkurenčno sposobnost, zato je potrebno to problematiko čim prej ustrezno urediti. Tudi makroekonomski okvirji za leto 1993 zahtevajo na področju plač vodnje restriktivne politike, ki mora zagotoviti, da povprečna realna raven plač v letu 1993 ne bo presegla realne ravni v letu 1992. Sindikati in vlada so 22. februarja sprejeli dopolnilno kolektivno pogodbo za gospodarstvo, ki določa delno usklajevanje plač z inflacijo s pomočjo eskalacijske lestvice, ki pa je ostrejša od tiste, ki jo vsebuje kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti. Vlada so zato bili mnenja, da je treba doseči večjo skladnost med obema področjema, istočasno pa zagotoviti tudi nadzor nad izvajanjem dopolnila.

Dogovor med sindikati in zbornico, država pa intervenira. Na februarjsko zasedanje so poslanci državnega zbora dobiti v obravnavo in sprejem predlog zakona o načinu obravnavanja in izplačevanja plač v pravnih osebah, ki poslujejo z več kot 50 odstotki družbenega kapitala ter v državnih or-

ganih. Gradivo so označili kot zaupno, vendar so pozneje to oznako umaknili. Državni zbor je ta predlog sicer uvrstil na dnevni red, vendar so poslanci zahtevali, da ga najprej temeljito obravnavajo v matičnih odborih. O tem predlogu je bilo namreč veliko pomislekov, saj so sindikati in gospodarska zbornica podpisali aneks h kolektivni pogodbi in bi sprejem tega zakona pomenil intervencijo države na tem področju. Po razpravi v matičnih odborih državnega zbora je vlada pripravila nov predlog o načinu obračunavanja in izplačevanja plač, pred razpravo o tem pa je pred poslanci nastopil minister Davorin Kračun, ki je spregovoril o gospodarskem položaju na prehodu v leto 1993 ter o osnovnih usmeritvah gospodarske in socialne politike vlade. Celostno gospodarsko in socialno politiko bo vlada sicer pripravila za marčevsko zasedanje državnega zbora, ko naj bi poslanci spregovorili tudi o problematiki kmetijstva, vendar z ukrepanjem na nekaterih področjih po Kračunovih besedah ne kaže odlašati. Sem spadajo tudi osebni prejemi, ki odstojajo od splošnih gospodarskih gibanj in jih je zato potrebno ustrezno korigirati. Ne vzdrži namreč, da proizvodnja pada, brezposelnost se povečuje, ob tem pa plače še naprej rastejo.

Če bomo omogočili zastoj plač, bomo omogočili nadaljnji gospodarski razvoj, je skušal biti prepričljiv minister Kračun, ki je hkrati tudi zatrdil, da vlada s predlagano zakonodajo direktno ne posega v omejevanje plač, pač pa z zakonom le omogoča preverjanje in izvajanje aneksa h kolektivni pogodbi, saj so v njem le povzeti kriteriji, ki jih določa že aneks.

Minister Kračun ni bil prepričljiv

Da predstavnik vlade pri tem ni bil preveč prepričljiv, je pokazala tudi razprava, saj se za interventno zakonodajo niso navduševali niti poslanci vladne koalicije, še manj pa poslanci opozicijskih strank. Po njihovem zakonu interventno posega v sistem določanja plač, ki je sicer urejen s kolektivnimi pogodbami in zakoni, saj začasno preključuje veljavnost tistih določil, ki urejajo to področje. Tudi čas, ko se ta zakonodaja sprejema, ni najprimernejši, saj bi bilo potrebno na tem področju administrativno ukrepati že v letu 1992, ko je bil najugodnejši čas za to. Če želimo, da bo izvajanje interventne zakonodaje uspešno, je namreč potrebno tudi čim prej sprejeti vseh ukrepov makroekonomske politike. Po trditvah posameznih poslancev vlada s tem zakonom uvaja dvojna merila, saj na eni strani favorizira nekatere strukture, druge pa postavlja v podrejen položaj. S tem ignorira tudi socialno partnerstvo, saj ne upošteva kolektivne pogodbe in dogovora med sindikati in zbornico. Težo gospodarskega prestrukturiranja tako prenašamo na delavce, zakon pa tako rekoč ne omejuje vodilnih struktur, ki si bodo še naprej lahko delile visoke plače. Tudi samih poslancev interventna zakonodaja direktno ne prizadeva in bodo posledice čutili le posredno, če bo zaostajala rast plač v gospodarstvu.

Čeprav so se načeloma vsi zoperstavliali takšnemu interventnemu načinu poseganja na področje plač, pa je glasovanje o zakonu vendarle pokazalo, da koalicijske stranke vladni predlog podpirajo. Tako je od 82 navzočih poslancev za sprejem zakona o načinu obračunavanja in izplačevanja plač glasovalo 48, proti pa jih je bilo 33.

Kakšne bo plače?

Zamrznitev plač velja za vse pravne osebe s področja negospodarstva, ureja pa tudi izvajanje aneksa h kolektivni pogodbi za gospodarstvo. Z izgla-

sovanimi amandmaji se spreminja 3. člen zakona, ki po novem določa, da se bodo plače v gospodarstvu izplačevale do višine, določene v aneksu, vendar pa tako izračunana osnova ne sme presežati mesečnega obsega sredstev izplačanih plač za januar 1993 brez poračunov za pretekla obdobja. Za negospodarstvo in državno upravo je za prvi tarifni razred določena izhodiščna plača od februarja do maja 23.833 tolarjev, vendar pa tako določen obseg sredstev ne more biti višji od izplačanega obsega sredstev za januar 1993, povečanje za rast življenjskih stroškov skladno s kolektivno pogodbo.

In kaj določa aneks h kolektivni pogodbi? V 2. točki je zapisano, da se izhodiščne plače v naslednjih petih mesecih, do vključno plače za junij 1993, povečujejo v skladu z naslednjo eskalacijsko lestvico:

- do vključno 3-odstotne rasti mesečno se izhodiščne plače ne povečajo;

- v primeru rasti cen življenjskih potrebščin nad 3 odstotke do vključno 5 odstotkov se za vsak odstotek rasti cen življenjskih potrebščin nad 3 odstotke izhodiščne plače povečajo za 0,7 odstotka;

- v primeru rasti cen življenjskih potrebščin nad 5 odstotkov do vključno 8 odstotkov se za vsak odstotek rasti nad 5 odstotkov izhodiščne plače povečajo za 0,8 odstotka;

- v primeru rasti cen življenjskih potrebščin nad 8 odstotkov se za vsak odstotek rasti cen nad 8 odstotkov izhodiščne plače povečajo za 0,9 odstotka.

Za valorizacijo izhodiščnih plač v tekočem mesecu se uporabi indeks rasti cen življenjskih potrebščin za pretekli mesec.

Zakon, ki so ga sprejeli poslanci državnega zbora, tako ureja zadrževanje oziroma zamrznitev plač, pa tudi izplačevanje najrazličnejših nadomestil. Prvotno predlagani člen, ki ureja nadomestila, se je sicer spremenil in se tako glasi, da se nadomestila stroškov (dnevnic za službena potovanja, povračila prevoznih stroškov na delo in z dela, nadomestila za nastanitev in prehrano na terenu, stroški za prehrano in druga nadomestila) lahko izplačajo le v višini dejanskih stroškov v skladu s kolektivno pogodbo in splošnimi akti pravne osebe. Regres za letni dopust za leto 1993 se izplača največ v višini 60 odstotkov zadnjega znanega podatka Zavoda Republike Slovenije za statistiko o povprečni mesečni plači v gospodarstvu Republike Slovenije. Omejitve pa ne velja za tiste delavce, ki prejemajo plače pod republiškim povprečjem, vendar regres ne sme presežati 100 odstotkov povprečne plače zaposlenih v gospodarstvu Republike Slovenije.

LUDVIK KOVAČ

Denacionalizacija v gornjeradgonski občini

Za zdaj rešenih le 69 od 557 zahtevkov

V gornjeradgonski občini ugotavljajo, da je bilo po enem letu od uveljavitve zakona o denacionalizaciji evidentiranih skupno 557 zahtevkov za denacionalizacijo, ki so jih stranke vložile na sedežu Skupščine občine Gornja Radgona. Pri tem je šlo zlasti za vračilo kmetijskih zemljišč in kmečkih gospodarstev, šaj so zanje dobili kar 536 zahtevkov. Poleg tega je dobila skupna strokovna komisija za denacionalizacijo, ki jo vodi Valerija Prša, še 6 zahtevkov za vračilo zasebnih gospodarskih podjetij, 13 zahtevkov za vračilo stavbnih zemljišč, v dveh primerih pa je šlo za vračilo stanovanjskih hiš.

In kako daleč so prišli pri obravnavi posameznih primerov? Glede vračila odvzetih zasebnih gospodarskih podjetij so imeli dve ustni obravnavi, nobena zadeva pa doslej še ni dokončno rešena. Največ dela pa jih je čakalo pri številnih zahtevkih za vračilo kmetijskih zemljišč in kmečkih gospodarstev. Doslej so uspeli opraviti 251 ustnih obravnave in terenskih ogledov. V 67 primerih so že izdali odločbe oziroma delne odločbe o denacionalizaciji glede vračila nekaj čez 133 hektarov obdelovalnih zemljišč in gozdov. Največkrat je kot zavezanec nastopil Kmetijski kombinat Radgona, d.o.o., ki je terjal vračilo okrog 85 hektarov obdelovalnih zemljišč in gozdov. Vinogradniško gospodarstvo Kapela je zahtevalo vračilo nekaj čez 41 hektarov, občina Gornja Radgona pa vračilo 169 kvadratnih metrov gozda. Komisija je morala zavrniti vračilo skoraj 7 hektarov odvzetih zemljišč, ker zahtevki niso bili dopolnjeni v zakonskem roku ali pa takratni lastniki niso več upravičenci. Od skupnega števila 536 zahtevkov so ugodno rešili 67 primerov v celoti ali delno, kar pomeni, da 469 zadev še vedno čaka na dokončno odločitev.

Upravni organ, pristojen za vračilo stavbnih zemljišč, je opravil tudi 5 ustnih obravnave za vračilo stavbnih zemljišč in eno zadevo ugodno rešil. Rešena je tudi ena zadeva za vračanje odvzetih stanovanjskih hiš (prejeli so dva zahtevka za denacionalizacijo). Dodajmo še to, da je ministrstvo za pravosodje in upravo prejelo 7 pritožb na odločbe oziroma sklepe oddelka za gospodarstvo in negospodarske dejavnosti občine Gornja Radgona. V treh primerih je potrdilo odločitev prvostopenjskega upravnega organa, 4 pritožbe pa še niso rešene. Poleg tega je bila več kot polovica vseh izdanih odločb izvedenih v zemljiški knjigi, v nekaterih primerih pa so že opravili tudi zapuščinske postopke.

MILAN JERŠE

Drugič znižan prispevek za zdravstvo

Decembra je skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje zaradi presežkov v lanskem letu predlagala nižjo prispevno stopnjo za zdravstvo, in sicer z 18,15 na 14,65 odstotka. Znižano prispevno stopnjo so poslanci sprejeli januarja, kar pomeni, da so se na račun zdravstvene zavarovalnice presežki zbirali tudi v omenjenem mesecu. Državni svet je bil kljub znižanju mnenja, da je prispevna stopnja za zdravstvo previsoka. Zato so na zdravstveni zavarovalnici konec januarja ponovno začeli preračunavati višino prispevne stopnje, upoštevaje gibanja v gospodarstvu, zaposlovanje, plače, pokojnine. Letos drugič znižana prispevna stopnja za zdravstvo je 13,40 odstotka in tolikšno naj bi bila do konca leta. To je realno znižanje prispevne stopnje v primerjavi z lanskim letom za 3,2 odstotka. Zavod za zdravstveno zavarovanje ob tem tudi dodaja, da se kljub dodatnemu znižanju prispevne stopnje ne bo zmanjšal obseg pravic zavarovancev, kot so jih imeli v lanskem letu.

Kmetije prispevajo za zdravstvo po starem

Poslanska skupina SKD je državnemu zboru predlagala tudi sprejetje dopolnila k odloku o prispevni stopnji za zdravstvo, in sicer da bi se prispevna stopnja znižala tudi za kmete. Znižala naj bi se od 18 na 16,20 odstotka od osnove katastrskega dohodka. Ugotavljajo, da je prispevek teh zavarovancev v okviru celotnih sredstev zdravstvene zavarovalnice skromen, tako da zmanjšanje prispevne stopnje ne bi bistveno vplivalo na finančno stanje zavarovalnice. Znižanje prispevka za zdravstveno zavarovanje pa bi veliko pomenilo tistim, ki se preživljajo samo s kmetijsko dejavnostjo. Toda predlagano dopolnilo ni bilo sprejeto, to pa pomeni, da za kmete ne velja znižani prispevek za zdravstveno zavarovanje.

MH

UGODNO!

- Akcijna prodaja ELEKTROMATERIALA (za goštovinsko plačilo nad 10.000,00 SIT 10% popust, možnost plačila na obroke)
- Kmetijska mehanizacija OLT (možnost plačila na 3 obroke brez obresti)
- napelji TOMOS (na 6 obrokov brez obresti)

TORNAR, d.o.o.
Julia Kramarja 33,
Crenšovci
telefon: 70 762

metalko
TROGOVINA

TIGOP, d.o.o.
Gančani 87
tel.: 42 101

UGODNO:

- cevi črne, okrogle, 95 SIT/g
- cevi profilne, 110 SIT/kg
- cevi pocinkane, od 120 do 140 SIT/kg
- armaturne mreže od 1.129 do 4.469 SIT/kos
- vreča apna 277,50 SIT
- vreča malta 447,50 SIT
- radiator PANEL, 1 m, 12.538 SIT

CENE SO Z DAVKOM!

BLISK MONTAŽA, d.o.o.
Plese 9
69000 MURSKA SOBOTA
Upravni odbor

RAZPISUJE
prosto delovno mesto s posebnimi pooblastili

DIREKTORJA PODJETJA
za nedoločen čas

Pogoji:
izobrazba VI. ali VII. stopnje ekonomske ali tehniške smeri,
- 5 let delovnih izkušenj.

Prijava:
Kandidati se lahko prijavijo v 15 dneh od dneva objave. Prijavi je potrebno priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki jih zahteva razpis. Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali! Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku razpisa. Začetek dela najpozneje 1. 4. 1993.

BANKA
LIMB UNIVERSALNA BANKA
d.d. Ljubljana

Poslovna enota M. Sobota, Slomškova 25,
tel. 069 32/801, 31/810

ZA VAS OPRAVLJA VSE VRSTE BANČNIH POSLOV OBREŠTNE MERE ZA DEPOZITE

I. Tolarsko varčevanje	
- nad 1 mesec	R + 8%
- nad 3 mesece	R + 8,5%
do 50.000,00 SIT	R + 9,5%
do 100.000,00 SIT	R + 10,5%
nad 100.000,00 SIT	R + 10,5%
- nad 6 mesecev	R + 10,5%
- nad 100.000,00 SIT	R + 13,5%

II. Devizno varčevanje				
	DEM	ATS	CHF	USD
- nad 1 mesec	7,00%	7,00	5,50	2,50
- nad 3 mesece	7,25%	7,25	5,75	2,75
- nad 6 mesecev	7,50%	7,50	6,00	3,00
- nad 12 mesecev	8,00%	8,00	6,50	3,25

DELOVNI ČAS. Vsak dan od 8.30 do 11.30 in od 14.00 do 17.00. Ob sobotah zaprto.

farmatan
dodatek h krmi za preprečevanje drisk pri živalih

Dobite ga v lekarnah, kmetijskih prodajalnah in veterinarskih postajah

PREJELI SMO

Premajhna srca merjascev iz prašičje farne Nemščak

Na farmi Nemščak tržijo kmetom plemenske merjasce, ki imajo plemensko samo ceno, za vse drugo, kar se selekcije in zdravja plemenskih živali tiče, pa jim je prav malo ali celo nič mar.

V aprilu 1992 sem na farmi Nemščak kupil plemenskega merjasca pasme švedski landrace. Ceno merjasca je bila štirinastna vrednosti klavnih prašičev. Merjasec je bil dvakrat zamenjan - reklamiran, tako da je v hlevu že tretji, od katerih se nubeden niti enkrat ni uspešno zaskočil svinje. Vzroki nezmožnosti zaskoka so pri vseh treh merjascih podobni - vnetje sklepov, obolelost gibal, predvsem zadnjih nog, pa tudi garje, ki so jih prinesli s farne.

Cilj farne Nemščak je izključno komercialni. Plemenska vrednost živali je pri njih v drugem ali celo tretjem planu. Na tej farmi tržnih zakonitosti ne poznajo. Živijo še vedno od ideologije, ki jim kot monopolistom prinaša lahek zaslužek na račun kmetov.

Sporni merjasec je bil 8. julija 1992, ko je prišel v moj hlev iz farne Nemščak, star 5 mesecev in 18 dni. V dokumentih ima podatke, da se je skotil 20. januarja 1992, teža 106 kg in v referencah: plemo, pripust in osemenjevanje. Vsi, ki se vsaj malo spoznate na prašičerejo, boste lahko hitro ugotovili, kaj lahko merjasec pred šestimi meseci starosti naredi pri plemenitvi. Dr. Cizej in prof. Černe v svojih knjigah o prašičereji dovolj jasno opisujeta, da mora biti vzreja plemenska, kar pomeni, da mora biti tako uravnana, da dosežejo živali ob prvi plemenitvi pričakovano težo in da so čim bolj pripravljene na dolgo plemenitev. Torej plemensku tejo ne sme biti pitanje, saj so plemenski merjasci sposobni za normalno plemensko rabo šele pri desetih mesecih starosti, če so tudi telesno dobro razviti. Teh pravil na farmi Nemščak ne poznajo, zato bi bilo zanimivo ugotoviti, koliko plemenskih živali, ki so pred enim letom bile prodane na farmi Nemščak kmetom, je še v reprodukcijskem ciklusu in njihov proizvodni uspeh v tem letu. Podatek bi bil gotovo zastrašujoč. Republiški sklad za pospeševanje živinoreje bi bil najodgovornejši izvesti tako akcijo, da ne bi delil regres za plemenske živali, ki ne ustrezajo zakonu o ukrepih v živinoreji po UR. listu št. 17 z dne 4. 7. 1978 v zvezi s čl. 16 in 29. Na farmi Nemščak si zaračunavajo regres za vse živali, tudi za tiste, ki gredo po reklamacijski zamenjavi v zakol.

Pri prevzemu »ODBIRI« plemenskih merjascev na farmi Nemščak zahtevajo prisotnost stroke, torej veterinarja. Kakšna farsa s strani farne! Pri vseh treh prevzemih merjascev je bil priveden samo po eden merjasec naročene pasme in tako »ODBIRA« sploh ni možna, ker je tisti merjasec, ki je priveden v danih razmerah, »najboljši«. Kje so potem tistem strokovnjaki s farne, ki vodijo selekcijsko farmo, če mora nekdo tretji odločiti, kaj je dobro in kaj slabo, saj privedejo zmeraj samo enega merjasca in tega si lahko ogledaš s ceste prek farmske ograje na farmskem dvorišču. Iz vsega opisane sledi, da se moraš zadovoljiti s tistim, kar ti farmarji določijo, pa če si zadovoljen ali ne, oni so svoj cilj dosegli. Pri vsaki reklamaciji pa že poskrbijo, da ne pridejo do boljšega merjasca, ampak do slabšega. Farmarji so pač monopolisti na svojem področju.

Tudi za prodajo plemenskih živali ima farma Nemščak posrednika, ker je tako njihova monopolna hrbitenica mnogo močnejša. S posrednikom močno otežijo postopek, ko se kateri od kupcev odloči za reklamacijo. Večina kupcev pa se za reklamacijo ne odloči, ker poznajo, kako se farma Nemščak na reklamacijo odziva. Če pri prvem stiku s farmo Nemščak za reklamacijo prvega merjasca me je predstavnik farne po telefonu vprašal: »Misliš, da bo drugi boljši?« Imel je prav.

Ni pa razumljiv odnos in obnašanje KZ Panonka in njenih ustreznih služb, da ne zaščitijo svojega kmeto-kooperanta, saj bi imela tudi zadruga pri boljši kakovosti plemenskih živali več zasluga. Je pač tako, da nosi ves tisk v kompletini proizvodnji kmeto-kooperant. Tudi tak tisk, ki je posledica strokovnih služb močnejših. Lahko celo trdim, da KZ Panonka s svojim posredovanjem veliko več koristi monopolistu kot kooperantu. KZ Panonka bi s svojimi strokovnimi službami lahko veliko prispevala, da bi iz farne Nemščak prihajale boljše plemenske živali. Pri plemenskih (ne brejih) mladikah stanje ni drugačno kot pri merjascih, saj sem od štirih mladici od prve kotitve odstavil 12 pujskov. V drugem krogu se je bukala samo ena svinja.

Farmarji iz Nemščaka se na moje pozive ne odzivajo. Odgovornim ljudem celo govorijo, da so mi šli na roko in mi zamenjali dva merjasca. Jaz pa z dokazi trdim, da so mi šli toliko na roko, da so mi dali 3 bolne in za zaskok nesposobne merjasce.

Pri vsem tem mi ne preostane drugega, kot da se obrnem na sodišče in prek sodišča zahtevam:

- a) vloženi znesek za nakup plemenskega merjasca,
- b) znesek za krmne dni, ki jih je že prek 220, in
- c) znesek za izpad v prirreji pujskov.

KARL SAMPL

Kmetje bodo morali »štrajkati«!?

Aktivnosti okrog rešitve katastrofalnega položaja, v katerem se je znašlo slovensko kmetijstvo pod taktirko Dr. Dmrovc - dr. Kračun, potekajo že daljši čas v okviru Zadrugne zveze Slovenije in Slovenske kmetke zveze. Bo zalegel apel vladi, strnjeno v šestih točkah, predno bodo organizirali vseslovenski kmečki »štrajk«?

Pomurski predstavniki Slovenske kmetke zveze (Ljutomer, G. Radgona, Lendava in M. Sobota) na zadnjem sestanku v M. Soboti v petek, 19. 2. 1993, o tem niso bili prepričani. Mesto, da se sedanja in prejšnja vlada Dr. Dmrovska ignorantsko obnaša do njihovih težav. Kmetje se dobro zavedajo položaja, v katerem je slovenska družba. S svojimi zahtevami nikakor ne želijo poslabšati položaja delavcev, predvsem najnižjih slojev. Ne morejo pa razumeti, da vlada kljub stalnim opozorilom dopušča nekontroliran uvoz kmetijskih proizvodov, ob tem pa ne poskrbi, da bi bila hrana v naših trgovinah kaj bolj poceni. S takimi potezami vlada samo omogoča bogatenje določenih krogov, svoje kmete pa spravlja na berasko palico. Jasno je namreč vsakomur, kdor hoče razumeti, da naše kmetijstvo nosi zdajček preveliko breme stabilizacije. Škoda, ki je je deležno v sedanjem trenutku slovensko kmetijstvo, bo dolgoročno vplivala na pridelavo doma pridelane hrane. Slovenske vasi so se precej zaradi nepravilne politike v preteklosti spraznille. Jih bo ta vlada dokončno izpraznila?

In kaj lahko na tem področju stori sedanji kmetijski minister dr. Osterc? Bo uspel prepričati dr. Kračuna, v rokah katerega je določanje oz. dopuščanje cen? Gotovo se dr. Osterc spozna na svoje delo. Bodo drugi upoštevali njegove argumente in bo odstopil, če jih ne bodo upoštevali?

O vseh podrobnostih poteka kmečkega »štrajka« in o vzrokih zanj - kmetje bi radi videli, da bi s pogovori rešili nastali položaj - bo slovenska javnost pravočasno obveščena.

Nadalje so predstavniki kmečke zveze obravnavali pobudo predsednika SLS Marjana Podobnika o javnosti slovenskih plač oz. OD, predvsem najvišjih. Popolnoma podpirajo to pobudo. Javno pa sprašujejo slovensko vlado, predvsem ministrico Jožico Puhar, če si upa pripraviti in sprejeti ustrezen predpis o tem. Kaj pa o tem mislijo razni slovenski sindikati? Bodo tudi oni dajali potubo menedžerskemu lobiju?

Podpredsednik SKZ Slovenije
EVGEN SAPAČ

VESTNIK Izdaja podjetje za informiranje
Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Štefan Smej, Štefan Sobocan (novinarji), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Ermi (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenarocnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za 1. trimesečje 1993 je 900,00 SIT, celoletna naročnina 3.800 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Kdo bo plačal stroške ločenega zbiranja odpadkov v Gornji Radgoni?

Sposobnost pobiranja smeti

Gornja Radgona je že v letu 1992 pripravila vse potrebno za začetek ločenega zbiranja odpadkov. Resda je trajalo nekoliko dlje, kajti že v letu 1991 se je najprej zataknilo pri sprejemu pripravljenega odloka v skupščini. Nato se niso mogli odločiti za (ne)partnerstvo, ker pa pogovarjanje ne škoduje, so se v lanskem letu večkrat sestali s predstavniki podjetja Saubermacher-Süd. Nastal je Projekt ločenega zbiranja odpadkov v občini Gornja Radgona, kateremu so po besedah direktorja Komunalnega podjetja Gornja Radgona (glavnega in edinega izvajalca) Miroslava Prajndla izhodišča: IKROS (integralni koncept ravnanja z odpadki v Sloveniji) Ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora Slovenije, Odlok o obveznem zbiranju, odstranjevanju, odlaganju komunalnih odpadkov in ravnanju z odpadki na območju občine Gornja Radgona (UO, 1/92) in Pravilnik o ravnanju s komunalnimi odpadki na območju občine Gornja Radgona (veljaven od 30. 7. 1992). V letu 1992 so v Zarji Petrovčevci tudi naročili 200 240-litrskih plastičnih posod in 20 velikih 900-litrskih kovinskih zbiralnikov za steklo in papir, na katerih sta natisnjena zaščitni znak in napis komunalnega podjetja v Gornji Radgoni. V organiziran odvoz odpadkov je zaenkrat vključenih 35,6 odstotka gospodinjstev v občini; z ločenim zbiranjem odpadkov so začeli najprej v Gornji Radgoni, v letu 1993 bodo nadaljevali v Radencih, v naslednjih dveh letih pa v bolj dostopnih naseljih. Vrednost posod, izobraževanja in propagande (način slednje je popolnoma enak kot pri Saubermacherju) je 2,2 milijona tolarjev. Denar za uvedbo ločenega zbiranja odpadkov se je namensko zbiral že prejšnje leto.

Tu pa se lahko zgodba o dobrem načrtovanju in izvajanju ločenega zbiranja odpadkov tudi konča. Po prvem mesecu ločenega zbiranja komunalnih odpadkov oziroma odvažanja papirja in stekla na Surovino v Mursko Soboto ima gornje-radgonsko komunalno podjetje čez 71 tisočakov izgube. Januarja so zbrali 1.920 kilogramov papirja in za to dobili 4.800 tolarjev ter 3.940 kilogramov stekla, za kar so dobili 118 tolarjev, skupno torej 4.918 tolarjev. Njihova »ekonomska plat« ločenega zbiranja za 1. mesec pa je naslednja:

1. priprava in pranje smetarskega vozila in pobiranje odpadkov, 4-krat mesečno 59 823,60 SIT
  2. stroški odvoza v Mursko Soboto, 4-krat mesečno 16 012,00 SIT
  3. tehtanje, 4-krat mesečno 800,00 SIT
- SKUPNI STROŠKI ZA 1. MESEC 76 635, 60 SIT**

Nedavno so na urejenem odlagališču v Hrastju-Moti uredili odplinjavanje; nekateri posamezniki se pač ne zavedajo, da na že urejen del odlagališča ne smejo voziti odpadkov na svojo pest. Fotografija: Arhiv Komunalnega podjetja Gornja Radgona

Ko od tega odštejejo prihodke, imajo skoraj 72 tisoč tolarjev izgube. V poročilu o mesečnem poslovanju (verjetno pripravljeno posebej za tisk) so zapisali: »Sprašujemo se, kje bomo dobili sredstva za pokrivanje te izgube, saj vemo, da so komunalna podjetja z državnim odlokom Slovenije omejena pri dvigu cen teh storitev. Morda bo država pokrivala tovrstne izgube ali pa bo uvedla drugačen način financiranja in zbiranja odpadkov (komunalno takso)?« Občani v Gornji Radgoni prejemale skupno položnico za opravljanje komunalnih storitev (vodarina, kanalizacija) in v okviru te plačajo krajani v Gornji Radgoni in Radencih po osebi 81,96 tolarja, krajani v zunanjih krajevnih skupnosti pa

92,07 tolarja za odvoz odpadkov.

Ali ne bi bilo gospodarnejše, ko bi pobiranje papirja, stekla in tudi drugih odpadkov prepustili specializiranemu podjetju? Odgovor Miroslava Prajndla je bil: »... odpadke znamo pobirati tudi mi.« Najvišji organ odločanja v javnem komunalnem podjetju je upravni odbor, v katerem so od petih članov kar trije iz občinske uprave; eden od njih je tudi Marjan Potisk, tačas tudi najbolj odgovorna oseba na oddelku za varstvo okolja in urejanje prostora v občini Gornja Radgona. Povedal je: »Mi smo se ves čas od sprejetja odloka do začetka odvažanja odpadkov pogovarjali, če bi se povezali s kom, ki bi odvažal te odpadke, ker dejansko odvoz lahko opravlja vsak ali pa to opravlja javno podjetje. Potem smo prišli do ugotovitve, da bo najbolje, da

O izgubi in njenem kritičnem Marjan Potisk povedal: »Komunalna je javno podjetje in vrhni svet bo popolnoma nad tem podjetjem, saj je občinski lastnik. Če bo treba spreminiti, jo bomo, vendar ne zaradi ločenega zbiranja odpadkov. Zaradi tega ne biti dražje. To je lahko pozitivno. Mogoče bo v treh mesecih, kasneje pa brez izgube. Strošek za posrednika je bil namreč že predhodno v ceni prejšnje leto. Če je odstotkov manj odvoza na odlagališče, pomeni, da bomo manj stroškov za vzdrževanje odlagališča. Dolgoročno, vedal.«

In kakšno vlogo je pri vsem odigralo mešano podjetje Saubermacher-Süd? Prajndla trdi, da so si pomagali z IKROS-om, da znajo zbirati odpadke, da pa v postopnosti ni izključeno sodelovanje. Rudi Horvat pa poudarja, da je IKROS pravzaprav Saubermacher-Süd, saj je njegov projekt zmagal na republiški natečaju. Ne zdi se mu prav tako, da so v Gornji Radgoni pozabili zatajili sodelovanje z njim, pomoč pri pripravi začetka zbiranja ločenih odpadkov, da so se zavezali, da bodo sodelovali. Z njimi imamo podpisano izjavo o nameri. Mi smo vse pripravili, oni pa sedaj slijo, da lahko delajo sami. Gre za KONCEPT zbiranja vseh odpadkov, to ni le odplnjevanje komunalnih odpadkov, papirja in stekla. Ko jim vse kažeš, naenkrat znajo te delati. Zanje bi bilo najprej, če ne bi nič delali in vse v jamo in plačali le stroške dužerja. Prajndla se boji, da kar je bilo podpisano projekt, če ne bo sodeloval, ga čene stvari vseeno vseeno ne drugega, bo moral projekt.« Zanimivo, da pri Saubermacher-Südu galski pripraviti tudi propagandni material, in to še pred letom.

Saubermacher-Süd imajo urejeno zbiranje bioloških odpadkov in kompostnico, republiški natečaj pa so predložili tudi predlog za zbiranje čevanje posebnih in odpadkov v mobilni napravi. Gre za koncept, ki ga udarja Rudi Horvat, gre za lastno ureditev ločenega zbiranja odpadkov, pa gre za zmanjšanje odpadkov.

BERNARDA B. PEČEK

Počivališče je lahko tudi drugje, trdijo krajani
Tovornjakarji morajo počivati

Ali lahko kdo zaračunava parkirno tovornjakarjem, ki imajo z zakonom določeno, da se morajo vsakih nekaj ur ustavit? In še: ali je urejanje dodatnih parkirnih prostorov v BTC-ju v Murski Soboti res najboljša rešitev?

Nekateri občani menijo, da usmerjanje velikih tovornjakov proti BTC-ju skozi mestno ulico ne bo najboljša rešitev, saj bo takšno početje prineslo koristi le BTC-ju in tamakajšnjim gostinskim lokalom, medtem ko bo detritina mesta Murska Sobota ponoči ob spanec, podnevi pa v nenehni nevarnosti pred premikajočimi se pošastmi. Kakorkoli: tovornjaki z vseh strani Evrope po njihovem mnenju ne spadajo v mesto, še posebej ne v tako majhno mesto, kot je Sobota. Ni res, da bi se prometna policija strinjala s ponudbo BTC-ja za počivališče tovornjakov (ki ga bo sofinancirala republika) kot najustreznejše: ujhovo mnenje je, da se strinjajo s predlogom samo, če

res ne bo druge možnosti, da bi ob magistralni cesti uredili počivališče.

Kot odgovor na trditve Marjana Pucka s Cestnega podjetja Murska Sobota in Antona Slavica iz BTC-ja smo prejeli kar dva predloga, ki ju bomo tudi javno predstavili. Prvi predlog je prišel z belinske strani: tam so pričarani, da bi lahko tudi med Rakičanom in Beltinci našli ustrezen prostor za počivališče tovornjakov; predlagajo nekoristen območje med betonarno in silosi, nekakšen mrtvi kot, ki je sicer uradno kmetijsko zemljišče, vendar popolnoma nekoristno; zaradi visokih silosov je na tem delu ves čas senca; betonarna je zemljo že oddala v najem KG Rakičanu. Le-ta pa ne

kemu kmetovalcu - tudi noče več obdelovati in lje, zato bi jo bili pripravljeno oddati ali prodati. Ne le površina povsem ustrezna potrebam za počivališče, pak je v neposredni bližini lokacije tudi železniška postaja (BTC navaja železniško kot prednostni dejavnik). Prav tako sta v bližini kmetijska lokala: prek ceste in na železniški postaji, ki ga namreč vajo kmalu obnoviti.

Drugi predlog je prišel s Tišinske ulice v Murski Soboti. Če že mora biti počivališče tovornjakov v Soboti, je bolje urediti namen nekoristen prostor nekdanjem odlagališču odpadkov pred gostiščem SCT bi to lahko uredil hitro.

Tako je tudi prav: imeli pri delitvi republiške denarja prednost le eni, zmaga najboljši predlog.

V obratno ambulanto s problemi iz dela

Zdravstvo je z novo zakonodajo dočakalo temeljite pretrse tako pri zavarovanju kot organiziranosti zdravstva. Prav zato je umestno vprašanje, kako je z obratnimi ambulanti, kakšno vlogo jim je dala nova zakonodaja? Imajo možnost obstoja v taki obliki kot do sedaj, je njihova naveza za delodajalce zanje, pa tudi zaposlene, ki prihajajo v to ambulanto, zrahljana?

Zakon o zdravstveni dejavnosti določa, da delodajalec lahko organizira opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti za svoje delavce v obratnih ambulantah. Obratna ambulanta pa mora zagotavljati najmanj nujno medicinsko pomoč in medicino dela. Za kaj več pa mora pridobiti soglasje pristojnega ministrstva, ali če želi opravljati tudi zdravljenje ali kurativo, tudi koncesijo za občino. V naši regiji imamo dve obratni ambulanti, ambulanto medicine dela v podjetju Nafta v Lendavi ter v Radenski v Radencih. Prva, ki je pred dvema letoma dobila tudi priznanje univerzitetnega inštituta za medicino dela, si je že pridobila potrebne papirje iz Ljubljane, pa tudi občinsko koncesijo za kurativno dejavnost, vendar samo za svoje delavce. Ta njena »zaprto« je razumljiva, saj so prostori ambulante na dvorišču Nafta. Obratna ambulanta v Radencih pa, kot je povedal dr. Franc Bohar, voda ambulante, na potrebne dokumente še čaka.

»Ker smo pred sprejetjem zdravstvene zakonodaje pri nas

v obratni ambulanti opravljali tudi kurativni del varstva za naše delavce, se pravi, da smo jih tudi zdravili, smo za to možnost zaprosili tudi sedaj. Zato si moramo pridobiti koncesijo, na podlagi katere bomo potem lahko podpisali pogodbo še z Zavodom za zdravstveno zavarovanje. Menimo tudi, da mora biti enoten ali človek pristop do bolnika, se pravi preventiva in kurativa, kajti samo preventivno ugotavljanje, ne da bi zdravnik potem takoj tudi zdravil, ne daje rezultatov. potem bi še naprej lahko zdravili naše delavce in upokojence, seveda pa po pridobitvi koncesije tudi vse tiste, ki bi želeli prihajati k nam. Bolniki namreč imajo pravico proste izbire zdravnika.«

»Bolniki imajo možnost proste izbire zdravnika, to pomeni, da ni več obvezno zahajati v obratno ambulanto, ki je pri delodajalcu, razen seveda na preventivne preglede. Ali vas je zato zapustilo več pacientov?»

Naši pacienti imajo možnost, da si, tako kot vsi, izberejo lečečega zdravnika tudi

drugje. Toda iz naše ambulante je odšlo zelo malo pacientov, morda deset.

»Kdaj predvidevate, da boste potrebna soglasja tudi dobili?»

Komisije smo imeli že pred dobrimi štirimi tedni, in ker ni nobenih zadržkov, potrebna soglasja pričakujemo prav kmalu. Gre pač za administrativne poti, ki potrebujejo svoj čas.

»Kako dobro je imeti to vez z delodajalcem, ali ta naveza ni obremenjujoča za vas zdravstvene delavce in potem za delavce, ki prihajajo k vam?»

Menim, da ima to tudi pozitivne strani, seveda pa je potrebno spoštovati vse mednarodno sprejete konvencije. Delodajalec lahko o delavcu zve samo to, ali je zmožen za delo, za daljši ali krajši čas, ali je kaj treba narediti za ohranitev zdravja delavca, ne sme pa izvedeti, zakaj je delavec bolan. Z novo zakonodajo je to še bolj urejeno ali omogočeno kot do sedaj.

Moram povedati, da imamo mi z delodajalcem malo problemov, objektivno so problemi pri delodajalcu, ko mora delavcu zagotoviti delo v bolj-ših delovnih razmerah, v manjših obremenitvah v času, ko zmanjkuje delovnih mest.

Pritiskov, da ne bi smeli odobravati bolniških dopustov ni bilo in jih tudi sedaj ni. Res je, da smo imeli pri nas sorazmerno malo bolniških dopustov. Toda gostinci zaradi narave dela v delovnem tednu naberejo dosti več ur, proste dni pa potem porabijo za zdravljenje svoje bolezni. Zaradi tega imamo na videz nekoliko manj bolniških dopustov, čeprav naši ljudje ne zbolejajo manj kot drugi.

»Prav v obratnih ambulantah imate možnost videti, ali se gospodarska kriza pozna ali odseva v obolevnosti ljudi. Čeprav v Sloveniji še ni raziskav, ki bi potrdile ali zavrnile to odvisnost, pa vendar, kaj vi ugotavljate pri svojem delu?»

Gospodarska kriza se pozna pri zdravju ljudi. S svojimi problemi pogosto prihajajo k nam in poskušamo jih reševati s pomočjo psihologa, psihiatra in drugih zdravstvenih služb, čeprav je vzrok drugje, v gospodarskih odnosih. Nimamo kaj skrivati, ljudje so zaskrbljeni za delovno mesto. Bolj jih skrbi negotovost, ko ne vedo, kaj bo, kot pa relanost, četudi nič kaj lepa. Nimam pa občutka, da bi zato na veliko zlorabljali zdravstveno službo. V stiski enako reagirajo tako delavci iz proizvodnje kot na vodilnih delovnih mestih.

Res je, da tovrstnih raziskav pri nas ne opravlja še nihče, zbirajo pa se potrebni statistični podatki, čeprav nam je tu z izbiro zdravnika zadeva pada v vodo. Na delovno mesto tako več ne bomo mogli vezati obolevnosti. Da bomo temu lahko sledili, bomo morali vzpostaviti stik med lečečim zdravnikom delavca in službo medicine dela.

Problem, ki ga tudi moramo videti, je invalidnost. Delavce pošiljamo na ocenitev invalidskim komisijam in zanimivo bi bilo pogledati odgovore delodajalcev na vprašanje, ali imajo primerno delovno mesto za delavca. Večina jih odgovarja, da za delavca nima delovnega mesta.

MAJDA HORVAT

Potrebni in manj potrebni poklici

»Tretjina generacije ima napačen poklic«, je v neki razpravi o slovenski brezposelnosti izjavil dr. Ivan SVETLIK (Delo, 24. 10. 1992). Nekateri podatki o poklicnih namerah osmošolcev, o nezaposlenih in kadrovskih potrebah oblikujejo vtis, da tudi v Pomurju položaj ni drugačen od tistega, ki je bil ugotovljen za Slovenijo.

Zaposlitev se za mnoge mlade po pridobljenem poklicu odmika v oddaljen čas. Verjetnejša je daljša nezaposlenost kot krajšanje delo, zato se mnogo več pozornosti namenja količinskemu obsegu nezaposlenosti kot njenim strukturnim vidikom.

Gospodarska slika Pomurja se je v zadnjih letih močno spremenila. Kriteriji učinkovitosti selekcionirajo podjetja na tista, ki še imajo delo in trge, in tista, ki zivotarijo oz. izginjajo. Novih delovnih mest je malo, zato se pritisk nanje povečuje.

V tem položaju je zanimivo pogledati, kako se na spremenjene razmere odziva izobraževanje v srednjih šolah, ki so bile vedno najpomembnejši kadrovski vir. Vpisane zmogljivosti pomurskih srednjih šol se niso bistveno spremenile. Postavlja se načelno vprašanje, ali razmerja, postavljena pred leti, ko je bila gospodarska sestava drugačna, še ustrezajo?

Za šol. leto 1993/94 je predviden naslednji obseg vpisa v pomurske srednje šole:

Šola (program)	Število oddelkov
- gimnazija	10
- ekonomski tehnik	6
- upravni tehnik	1
- poslovni tajnik	2
- trgovec	3
- gostinci	5
- kmetijci	5
- zdravstveni tehnik	3
- kovinarji	6
- strojni tehnik	2
- elektrika elektronik	3
- konfekcijski tehnik	2
- konfektor	5

Skupaj: 52

V primerjavi s stanjem pred več kot petimi leti, ko je bila stopnja zaposlenosti še bistveno večja, so se povečale vpisne možnosti na gimnazijah, v ekonomsko-upravnih programih, zdravstveni šoli in morda še kje.

Na prvi pogled je videti, kot da se šole ne menijo za to, da so se nekatere dejavnosti, npr. kovinska in elektroindustrija, v zadnjih letih temeljito skrčile in zlepa ne bodo odpirale novih delovnih mest.

Je mogoče, da se tudi otroci in njihovi starši ne sprašujejo, kako bo z delom po šolanju.

Odločitev za poklic naj bi sicer bila stvar globljih nagnjenj posameznika, vendar je znano, da je vsak človek sposoben za več različnih poklicev in realno je, da bo upošteval razmere.

Ob koncu leta 1992 je bilo v pomurskem gospodarstvu zaposlenih 27.024 delavcev, skupaj z ostalimi področji pa 37.491 (negospodarstvo 6.105, zasebniki 1.864, svobodni poklici 164, delavci pri zasebnikih 2.334). Od tega je 7.800 zaposlenih v tekstilnokonfekcijski in obutveni industriji, kar pomeni 28,9% zaposlenih v gospodarstvu ali 20,8% vseh zaposlenih v regiji.

Za poklice, ki jih potrebuje ta dejavnost, pa se letos odloča le 7,8% generacije. Od kod bodo ta podjetja dobila dobre strokovno usposobljene delavce?

Srednje šole so avtonomne, zainteresirane za količinsko in kakovostno čim boljši vpis. Očitno ni tačas nobenega usklajevanja med gospodarskimi in šolskimi resorji na vladni ravni. »Gospodarstvo krvavi iz vseh ran... Od leta 1987 je izgubilo 26,1% delovnih mest, negospodarstvo pa le 3,77%« (dr. M. KOS, Delo 13. 2. 1993), zato na problem neskladja med kadrovskimi prilivi in lastnimi potrebami ne reagira.

Redka podjetja, ki še normalno postujejo, so v enako podrejenem položaju do države in paradržavnih institucij, kot so bila v najslabših časih socializma. Marsikdo se vedno vidi v njih delovno intenzivne »garaske« tovarne, primerne za delo nižjih socialnih slojev. Ne gre morda za čudno sprevrženo vrednot, ki jih okolje prek staršev, šole, medijev nehoti vceplja mladim?

Statusnega vrednotenja poklicev in dela na bolj in manj ugledno kljub povečanim družbenim problemom ni nič manj kot večših. »Ker je trud postal nemoderen, ga je nadomestil glagol »znajti se«. Spekulacija in sistemsko gledano spekulacija pomeni, da cela družba stoji v krogu, ljudje pa imajo roke

v tujih žepih... tisti, ki se znajde, se napaja pri tistem, ki se zna odre-kati, odlagati užitek in zadoščenje (B. M. ŽUPANČIČ - Razgledi, 4. 12. 1992).

Z realiteto se mladi in starši srečajo tedaj, ko pridobijo poklic in iščejo delo. Sola zapre za njimi vrata in preusmeri svojo pozornost k novim generacijam (vpisu). Nezaposlenost ali pa nižja kakovost njenih izobrazbenih produktov nanjo nimajo povratnega učinka. Mladi pa iščejo delo, najprej v svojem poklicu, tudi čakajo nanj po več let, nato tisti, ki so eksistenčno k temu prisiljeni, znižajo svoja delovna pričakovanja in iščejo »karkršno koli« delo.

Naj to ilustriram s konkretno izkušnjo kadrovnika:

Mura je eno redkih podjetij, ki še vedno zaposluje nove delavce, zato je pritisk nezaposlenih na kadrovske potrebe velik. Zanimiva je paleta poklicev teh kandidatov. Brez objave potreb po delavcih je v zadnjih treh mesecih prispele v kadrovsko službo 180 vlog za delo. V tej ponudbi je 60 nekvificiranih delavcev, 50 kovinarjev, 10 gostincev, 10 kmetovalcev, 8 podajalcev itd. Ko te mlade ljudi povprašamo, za kaj se niso prej odločili za konfekcijske programe, ko zdaj v njem iščejo nekvificirano delo, so odgovori izmikajoči se. Dragi in dolgi so taki zaposlitveni ovinki, tako za družbo kot posameznika.

Delovno intenzivne dejavnosti nikdar niso bile del narodovega ponosa in vedno so se našli preroki, ki so jim objubljali propad zaradi prevlade visokodonosnih tehnologij in razmah storitvenih dejavnosti. Morda pa jih je ohranilo prav to, da so morale živeti iz lastnih moči?

Zato se mi zdi vredno opozoriti, da so še tukaj, da toliko in toliko Pomurcem dajejo kruh in popravljajo nič kaj ugodno gospodarsko sliko regije. Kljub povečani konkurenci in recesiji imamo tekstilci trge in delo, povprečne slovenske plače in zadovoljiv delovni standard. In trdno namero, da vzdržimo pritiske ter zahteve kupcev in države. Zato nam ni vseeno, da se je v poklicnih namerah le 7,6% letošnjih osmošolcev odločilo za vpis v tekstilnokonfekcijske programe. In še manj razumemo, da se interes zmanjšuje od 14,8% generacije v letu 1987 na vsako leto manjši delež. Naj to pomeni, da bomo še tukaj začeli krčiti število delovnih mest? Saj vendar ni mogoče verjeti, da lahko Pomurje, Slovenija še naprej krči število zaposlenih v gospodarstvu (lani se je to število skrčilo za 45.400 delovnih mest) in jih povečuje v finan-cah, družbenih skupnostih in poslovnih storitvah (lani se je število povečalo za skupno 18,2%) in bo tej teželi to prineslo blaginjo?!

Viskim stroškom strokovnega izobraževanja mladih za poklice, ki jih družba ne bo potrebovala v takem obsegu, kot se zanje šolajo, je treba dodati še stroške preusposabljanja za poklice oz. dela, ki se že oz. se bodo verjetno ponujala na trgu dela.

Preusposabljanje je običajno namenjeno manj zahtevnemu delu, kar pomeni, da posameznik ne zamenja le poklica, pač pa se mu zniža tudi raven zahtevnosti dela. Porabljen čas, trud in denar - družbeni in osebni - so v teh primerih mnogo večji od končnega rezultata. O tem, kakšno je zadovoljstvo tistih, ki morajo po taki zaposlitveni poti se nihče ne sprašuje.

Kaj in kje bodo jutri ljudje delali, da bodo bogatejši oni in njihova skupnost - to je vprašanje, vredno tehtnega razmisleka. Ni dobro zaradi gozda ne videti dreves, v nezmožnosti hitrega reševanja nezaposlenosti biti ravnodušen do prihodnjih delovnih potencialov, se počutiti (kot sola) samozadostnega in odvezanega odgovornosti za količino (in kakovost) svojih poklicnih izdelkov.

IVANKA KLOPČIČ

Mlajtinci 41, tel. (069) 48 372

V razdružitev pomurskega zdravstva brez izgub

Poslednje lahko poročamo o poslovanju Pomurskega zdravstvenega zavoda, saj občinski parlamenti pomurskih občin že sprejemajo dokumente o razdružitvi pomurskega zdravstva, ki je bil, razen lekarn, te so se odcepile že pred časom, združeno v javni zavod. Tudi poslednje poročilo je pripravil Štefan Vučak, vršilec dolžnosti direktorja, in v slovo, drugače kot prejšnja leta, zapisal: »Poslovni rezultat zavoda za leto 1992 kaže, da nobena organizacijska enota zavoda nima izgube in da je pokrita tudi še preostala izguba iz leta 1991.«

Skupni prihodki zavoda so bili 2 milijardi in 705 milijonov (vendar ne v celoti od zdravstvene zavarovalnice, saj so si vsi domovi pridobili od samskih plačilnikov storitev, predvsem gospodarskih), odhodki pa so znašali 2 milijardi 665 milijonov. Delež povečanja odhodkov pa je bil manjši, kot je bila rast cen na drobno, oziroma cen zdravstvenih storitev v osnovnem in bolnišničnem zdravstvu, kar pomeni, da so seveda dali za plače, pa jim je zanje dal finančno ali zavarovalnično. Zavarovalnica, ki bi plačevali v skladu s kolektivno pogodbo. Epilog je sicer sporazum med vlado in sindikati o poračunu plač za nazaj, kar pa še vedno ne pomeni, da bodo plače usklajene s kolektivno pogodbo. Lanska povečana (neto) plača na zaposlenih v zdravstvu od 44 do 45, v bolnišnicah skoraj 37 tisoč tolarjev, na Zavodu za zdravstveno varstvo pa je v upravi 40 tisoč tolarjev.

V lanskem letu so imeli tudi plače nematerialne stroške, največ so morali nameniti za plačila uporabe računalnikov v podjetju Mura. Prav zato si bodo v prihodnje poskušali nameni vzpostaviti računalniško mrežo, osnova pa jim bodo računalniki, ki jih je kupila zdravstvena zavarovalnica. Izplačila pa je letos manjša tudi

zaradi manjše obračunane minimalne amortizacije.

V Pomurskem zdravstvenem zavodu je bilo lanskega decembra zaposlenih 1464 delavcev, kar je pol odstotka manj kot leto prej. Ali je to število zaposlenih primerno, je premalo ali preveč zaposlenih v zdravstvu, bi lahko povedali, ko bi imeli v roki normative in standarde, ki bi veljali za vso Slovenijo in

SLUŠNI APARATI SIEMENS
TUDI V POMURJU

UGODNE CENE SLUŠNIH APARATOV, test in možnost manjših popravil pri vašem avdiotehniku

TRITON 3000, trikanalni AGC, računalniško programiran po vašem avdiogramu...

SIEMENS
Vsak četrtek od 9. do 13. ure
ABA OPTIKA
MURSKA SOBOTA
Lendavska 8
Telefon: 21 703
GATTON
SIEMENS
Inf. ob sredah:
tel. (062) 513 698
od 19. do 20. ure

s katerimi bi izmerili primer-nost kadrovske zasedbe v zdravstvu tudi v naši regiji. Teh pa še vedno ni in plačni-k zdravstva, zdravstvena zavarovalnica, plačuje določeno število zaposlenih (nekoliko več, kot jih plača, je zaposlenih v bolnišnici, vendar so to pri-pravniki in več zaposlenih za določen čas zaradi nadomeš-čanj). MH

Vzgojno-varstveni zavod Murska Sobota obvešča starše, da bo vpisovanje otrok novincev za šolsko leto 1993/94 v oddelkih dnevnega varstva:

1. v GANČANIH - 8. 3. 1993 od 13. do 15. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
2. v LIPOVCIH - 9. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
3. v RAKIČANU - 10. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
4. v DOKLEŽOVJU - 11. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
5. v BELTINCIH - 12. 3. 1993 od 13. do 17. ure in 13. 3. 1993 od 8. do 12. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
6. v BAKOVCIH - 15. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
7. v KROGU - 16. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
8. v MARTJANCIH - 17. 3. 1993 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
9. na MELINCIH - 18. 3. 1993 od 13. do 15. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
10. na PUŠČI - 19. 3. 1993 od 9. do 11. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
11. v MURSKI SOBOTI - od 22. 3. do 26. 3. 1993 od 9. do 11. ure in od 13. do 16. ure za otroke od 1. leta do vstopa v osnovno šolo.

V Murski Soboti bo vpisovanje v enoti v Gregorčičevi ul. 23.

Svet Skupnosti vzgojno-izobraževalnih zavodov Lendava

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE SKUPNOSTI VIZ-a LENDA VA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- višješolske izobrazbe ekonomske ali pravne smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- organizacijske in strokovne sposobnosti.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Svet Skupnosti VIZ-a Lendava, Kidričeva 1. Rok obvestila je 30 dni.

Gozdarji opozarjajo – država ukrepa

Na ocenah strokovnjakov je zaradi smrekovega lubadarja v Sloveniji ogrožena že tretjina gozdov, po doslej zbranih podatkih gre za okoli 275.000 ha, konec lanskega leta pa je bilo v Sloveniji 9.200 žarišč lubadarja. Z lubadarjem imajo težave v vseh slovenskih občinah, po ugotovitvah posebne strokovne komisije pri kmetijskem ministrstvu pa so najbolj ogrožena območja Koroške, Gorenjske in Štajerske.

Širo javnost in lastnike gozdov smo gozdarji opozorili v zgodnji jeseni 1992 leta na škodo, ki jo povzroča lubadar in o zatiralnih ukrepih, ki smo jih izvajali v jesensko-zimskem obdobju. Obseg evidentiranih in pričakovanih škod zaradi lubadarja ne le pri nas, ampak skoraj v vsej srednji Evropi je naravoval državi, da izda 18. 2. 1993:

UREDBO O DODATNIH UKREPIH ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA IN ZATIRANJE PODLUBNIKOV V LETU 1993.

S to uredbo so določeni dodatni ukrepi, ki jih morajo v letu 1993 izvajati lastniki in upravljalci gozdov ter dreves iglavcev, ki rastejo zunaj gozda, da bi preprečili škodljivo množitev podlubnikov.

Uredba obvezuje lastnike, da morajo:

- do 15. 3. 1993 izdelati lubadarke tako, da zalego uničijo.
- do 15. 4. 1993 urediti sečišča iglavcev tako, da se onemogoči razmnoževanje lubadarja (beljenje, veje v kupe).
- lastnik lahko brez predhodnega odkazila poseka in izdela lubadarke, mora pa o opravljenem delu v 14-dnevnem obdobju revirnega gozdarja.
- 10 dni je rok, ki se postavi lastniku za izdelavo lubadarke ob izdaji pismenega naloga.
- do 15. 4. 1993 morajo biti obeljeni vsi iglavci iz zimske sečnje. Če lastnik oz. upravljalac ne izvede ukrepov v določenem roku, njihovo izvedbo po izteku tega roka organizira gozdnogospodarska organizacija na NJEGOV RAČUN.

Lastnik ne sme ovirati preprečevalno-zatiralnih ukrepov.

Lastniku je ves čas na voljo gozdarska služba, ki pomaga pri preprečevalnih in zatiralnih ukrepih. Gozdarska služba prav tako organizira postavitev in izdelavo lovnihi ter kontrolnih dreves in lovnihi pasti v vseh gozdovih ne glede na lastništvo.

Lastnikom gozdov se v ogroženih območjih priznavajo povečani stroški za izdelavo lubadarke, evidentiranih po 28. 2. 1993.

Lastnik gozda mora biti obvešččen, da je njegov gozd uvrščen v ožji del ogroženega območja. V Pomurju so to naslednja območja katastrskih občin: Hodoš, Salovci, Čepinci, Dolje, Trtkova, Matjaševci, Martinje, Boreča, Otovci, Šulinci, Stanjevi, Mačkovi, Pečarovi, Grad, Vidovci, Vačarci, Bodonci, Krupljivnik, Gerlinci, Korovci, Cankova, Domajinci, G. Črnci, Motvarjenci, Kobilje, Bučičevci, Berkovci, Logarovi, Ključarovi, Godomerci

in delno Sp. Ščavnica, Zg. Ivanjci, Stavešinci, Očeslavci, Sp. Ivanjci, Grabonoš, Selišči, Radenci, Janžev vrh, Boračeva, Črešnjevci, Lomanoše, Apače, Črnci, Nasova, Plitvica, Negova, Kunova, Radenci in Segovci.

V proračunu R Slovenije bodo zagotovljena sredstva za izvajanje preventivnih in zatiralnih ukrepov, obračune pa mesečno pripravljajo gozdnogospodarska organizacija.

Uresničevanje odločb te uredbe nadzira gozdarska inšpekcija.

Za kršitelje določb uredbe so predvidene kazni od 5.000 do 50.000 SIT.

Lastniki in javna gozdarska služba s tem prevzemamo vso odgovornost pred slovensko družbo, da z doslednim izvajanjem navedenih ukrepov preprečimo katastrofalno škodo, ki jo lahko povzroči SMREKOV LUBADAR.

MIHA STRAH
DIREKTOR TOK GOZDARSKO
STVO
GORNJA RADGONA

Gnojenje travnikov in pašnikov

Gospodarnost pridelave voluminozne krme je zelo odvisna tudi od osnovnih hranil v tleh (dušik, fosfor in kalij). Le s kemično analizo tal lahko predvidimo potrebe po gnojenju: Travnna ruša je sestavljena iz vrst rastlin, zato moramo pri gnojenju upoštevati potrebe vseh rastlin.

Trave so velike porabnice dušika in kalija, fosforja potrebujejo sorazmerno malo, vendar toliko, da so osnovna rastlinska hranila (dušik, fosfor, kalij) v določenem razmerju.

So pa velike porabnice fosforja in kalija. Dušik si te rastline priskrbijo same iz zraka.

S katerimi gnojili in količinami bomo gnojili travnino, je odvisno od hranil v tleh, pričakovanega pridelka ter načina koriščenja travne ruše.

Uporaba organskih gnojil na travinju

Gnojilna in gnojilna sta najbolj pogosti organski gnojili, ki ju uporabljamo za gnojenje travnikov. Hranilna vrednost je odvisna od vrste krme, ki jo pokladamo živini ter od vrste živine. Na splošno velja, da omenjeni gnojili vsebujejo sorazmerno malo fosforja ter veliko kalija in dušika. Pri gnojenju s temi gnojili bi morali obvezno gnojiti tudi z mineralnimi gnojili, ki imajo več fosforja.

Enostranska uporaba negativno vpliva na botanični sestav travne ruše, pospešuje rast trav, razvoj detelj pa je upočasnen, in lahko popolnoma izgine iz travne ruše. Kot posledica propada nekaterih rastlinskih vrst so prazna mesta, v katerih se naselijo pleveli in zeli (ščavlj, regrat itd.).

Kdaj je najprimernejši čas za uporabo organskih gnojil? Hranila iz organskih gnojil imajo enak učinek kot hranila iz mineralnih gnojil, vendar je predvsem dušik slabše izkoriščen (v optimalnih razmerah do 70%). Gledano nato, da se veliko dušika izpere je najbolje, da organska gnojila uporabljamo tik pred vegetacijo (koreninski sistem črpa hranila iz zemlje). Uporaba omenjenih gnojil zunaj vegetacije je za kmetijo čista izguba, delamo pa tudi ekološko škodo (nitrati v podtalnici).

V enkratnem odmerku priporočamo le 15 do 20 m³/ha, v enem letu pa le do 40 m³/ha. Če uporabljamo večje količine in po možnosti v suhem vremenu, si naredi kmetija nepopravljivo škodo na travinju, travna ruša se namreč lahko močno zaplevi, saj propadejo posamezne trave in detelje, velikokrat pa je tudi potrebno, travno rušo obnavljati s setvijo primernejših trav in detelj. Uporaba organskih gnojil je najprimernejša v oblačnem vremenu, ko je visoka relativna zračna vlaga oz. ob rahlem dežju. V tem primeru je izguba dušika minimalna.

Uporabe organskih gnojil na pašnikih ne priporočamo, ker lahko negativno vplivajo na pašo, če pa jih že uporabljamo, jih moramo trošiti po tistih čredinkah, ki so namenjene za košnjo oz. za seno.

Preglednica 1: Gnojilne norme za travnino

intenzivnost rabe	dušik kg/ha	fosfor kg/ha	kalij kg/ha
3 x košnja	60+60+40	90	100-160
4 x košnja	60+60+60+40	100-110	160-200
pašno-košnja raba	60+60+60+60+60	120-130	200-240

S fosforjem in kalijem v mineralnih gnojilih lahko gnojimo v enem odmerku, in sicer v obliki osnovnega gnojenja, ali v enakomernih odmerkih med vegetacijo. Nekoliko drugače pa je z dušikovimi gnojili. Dušik v tleh ni obstojen, zato moramo dušikova mineralna gnojila prerotiti tik pred vegetacijo oz. po vsaki košnji. Obroki pa smejo biti le tolikšni, da jih rastlinski koreninski sistem neposredno izkoristi (40 do 60 kg dušika oz. 150 do 200 kg KAN, a za vsak odkos).

Gnojenje intenzivno izkoriščenega travinja

vrsta gnojila	količ. kg/ha	dušik kg/ha	fosfor kg/ha	kalij kg/ha	vrsta gnojenja
goveja gnojilna	20 m ³	50 (*50)	40	140	osnovno gnojenje
MAP 11 : 51 : 0	150	16	76	/	I dogn.
KAN 28 %	200	56	/	/	II dogn.
KAN 28 %	150	42	/	/	III dogn.
goveja gnojilna	10 m ³	25 (*50)	20	70	osnovno gnojenje
KAN 28 %	150	42	/	/	III dogn.
Skupaj hranil	231	136	210		

* 50 % izkoristek dušika iz gnojilne

vrsta gnojila	količ. kg/ha	dušik kg/ha	fosfor kg/ha	kalij kg/ha	vrsta gnojenja
goveja gnojilna	20 m ³	50 (*50)	40	140	osnovno gnojenje
NPK 7 : 20 : 30	300	21	60	90	I dogn.
KAN 28 %	200	56	/	/	II dogn.
KAN 28 %	150	42	/	/	III dogn.
Skupaj hranil	225	100	230		

* 50 % izkoristek dušika iz gnojilne

vrsta gnojila	količ. kg/ha	dušik kg/ha	fosfor kg/ha	kalij kg/ha	vrsta gnojenja
goveja gnojilna	20 m ³	50 (*50)	40	140	osnovno gnojenje
NPK 15 : 15 : 15	300	30	30	30	I dogn.
NPK 15 : 15 : 15	350	53	53	53	II dogn.
KAN 28 %	150	42	/	/	III dogn.
Skupaj hranil	228	176	276		

* 50 % izkoristek dušika iz gnojilne

vrsta gnojila	količ. kg/ha	dušik kg/ha	fosfor kg/ha	kalij kg/ha	vrsta gnojenja
NPK 7 : 20 : 30	800	56	160	240	osn. gnoj.
KAN 28 %	200	56	/	/	I dogn.
KAN 28 %	200	56	/	/	II dogn.
KAN 28 %	200	56	/	/	III dogn.
KAN 28 %	100	28	/	/	IV dogn.
KAN 28 %	100	28	/	/	V dogn.
Skupaj hranil	308	160	240		

1 m³ goveje gnojilne vsebuje 5 kg dušika, 2 kg fosforja, 7 kg kalija
1 m³ praš. gnojilne vsebuje 6 kg dušika, 3 kg fosforja, 3 kg kalija (krmilo je žito)
5 kg dušika, 2 kg fosforja, 6 kg kalija (krmilo so krompir, pesa itd.)

Hranilna vrednost organskih gnojil je odvisna od vsebnosti suhe snovi, ki pa se lahko od kmetije do kmetije razlikuje.

Kmetijska svetovalna služba ima aparature za določanje hranil v organskih gnojilih. Koristite njihove storitve.
Kmetijska svetovalna služba za Pomurje
Stane Kapun, dipl. inž. agr.

Vzreja plemenskih telic

Močna krma, ki jo uporabljamo za vzrejo telic do enega leta starosti, je lahko starter za teleta, TL-pit 1, ali pa krmna mešanica, ki snjo jo sami mešali.

Pri močnatih krmi je pomembno, da izberemo tisto, ki je najprimernejše dopolnilo osnovnega obroka. Ker je močnata krma običajno draga, je skrajno porabiti čim manj. Vsekakor ne smemo izpodrivati iz obroka osnovno voluminozno krmlo. Vendar pa jo moramo vključevati pri slabi osnovni krmi.

Vitaminsko-mineralne mešanice so obvezni sestavni del obrokov za vzrejo plemenskih telic. Količina posamezne mešanice, ki jo vključujemo v obrok, mora biti v skladu s potrebami telic.

Prehrana telic od prvega do drugega leta starosti

Teža telic je v tej starosti 350-600 kg. V tem obdobju imajo plemenske telice že dobro razvit predželodec (vamp), tako da se tem živalim močno poveča konzumacijska sposobnost (živali lahko pojedo dosti krme), zato moramo paziti pri osnovni krmi, ki ima veliko energije.

V tem času se bodo telice pripustile, vendar se potrebe po hranilnih snoveh zaradi brejosti ne povečajo. V tem času lahko pokladamo manj kakovostno krmlo, prebavljivost organske snovi v obroku je lahko pod 60%. To pomeni, da lahko za to kategorijo živali pokrijemo potrebe z voluminozno krmlo srednje dobre kakovosti.

V tem obdobju ne sme biti koruzna silaža glavna krma v obroku. Če živali dobijo preveč koruzne silaže, se zamastijo, kar neugodno vpliva na plemenskim telicam manjši del koruzne silaže in več sena srednje kakovosti. Če silaže primanjkuje, lahko v obrok vključimo tudi dobro seno.

Kot vir beljakovin pa za to kategorijo živali lahko uporabljamo ureo. Najbolje je, da urejo dodamo koruzni silaži, in to 0,5-0,6%. Če take silaže z ureo nimamo, jo dodajamo plemenskim telicam v jasi, in to 0,5% potrebnim po koruzni silaži. Živalim najprej damo koruzno silažo, nato pa premešamo, da se ureja enakomerno razporedi. S tem dosežemo boljše izkoristitve uree in več beljakovin v obroku. Če prej živalim nismo dajali uree, jim nanjo navajamo postopno.

Tudi pri tej kategoriji pl. telic ne smemo pozabiti na mineralno-vitaminske mešanice.

Prehrana visokobredih telic

Proti koncu brejosti se plemenskim telicam ravno tako kot v tem obdobju kravam povečajo potrebe po hranilnih snoveh. Vzrok za ta povečanje je hiter razvoj teleta in organov, ki so povezani z brejostjo.

Pred telitvijo se plemenskim telicam zmanjša konzumacija na 1,8% žive teže, to pa zaradi zmanjšanja prostora v trebušni votlini. Poleg tega plemenske telice še rastejo, zato potrebujejo nekaj dodatnih hranilnih snovi.

Pravilna prehrana visokobredih telic ima v zadnjem mesecu pozitiven učinek na mlečnost mladih krav vs naslednjo laktacijo. Literatura navaja, da imajo telice, ki so pravilno krmiljene, ob koncu brejosti 21 mleka več kot njihove vrstnice z napačno prehrano.

Zato moramo plemenske telice ob koncu brejosti krmiti s kakovostno osnovno krmlo. Če je primanjkuje dodajamo močnato krmlo, vendar po receptu. Poleti je izjemno kakovostna krma za visokobredje telice mlada pasja.

Intenzivnejša prehrana plemenskih telic naj bi trajala 5-6 tednov pred telitvijo.

Krmi obroki za plemenske telice do 1 leta

za 250 kg plemenske telice	5 kg
travnna silaža	8 kg
koruzna silaža	2 kg
repične ali sončnične tropine	5 kg
vit.-min. meš.	0,5 kg
	0,02 kg
	0,05 kg

(za 250 kg plemenske telice)

s travno silažo	8 kg	s koruzno silažo	4 kg
- travna silaža	8 kg	- seno	8 kg
- seno	2 kg	- repične ali sončnične tropine	0,5 kg
- koruzna silaža	5 kg	- sol	0,02 kg
- sončnične ali repične tropine	0,2 kg	- vit.-min. meš.	0,05 kg
- vit.-min. meš.	0,05 kg		

za 300 kg plemenske telice

- travna silaža	7 kg	- koruzna silaža + 0,5% UREE	11 kg
- seno	2 kg	- seno	4 kg
- koruzna silaža kg + 0,5% UREE	7 kg	- sol	0,02 kg
- sol	0,02 kg	- vit.-min. mešanice	0,07 kg
- vit.-min. mešanice	0,07 kg		

Krmi obrok za plemenske telice do 2 let starosti

za 400 kg plemenske telice

- trav. silaža	13 kg	- kor. silaže + 0,5% UREE	16 kg
- seno	4 kg	- seno	2 kg
- sol	0,02 kg	- sonč., rep. tropine	0,2 kg
- vit.-min. mešanice	0,07 kg	- sol	0,02 kg
		- vit.-min. mešanice	0,10 kg

za 500 kg plemenske telice

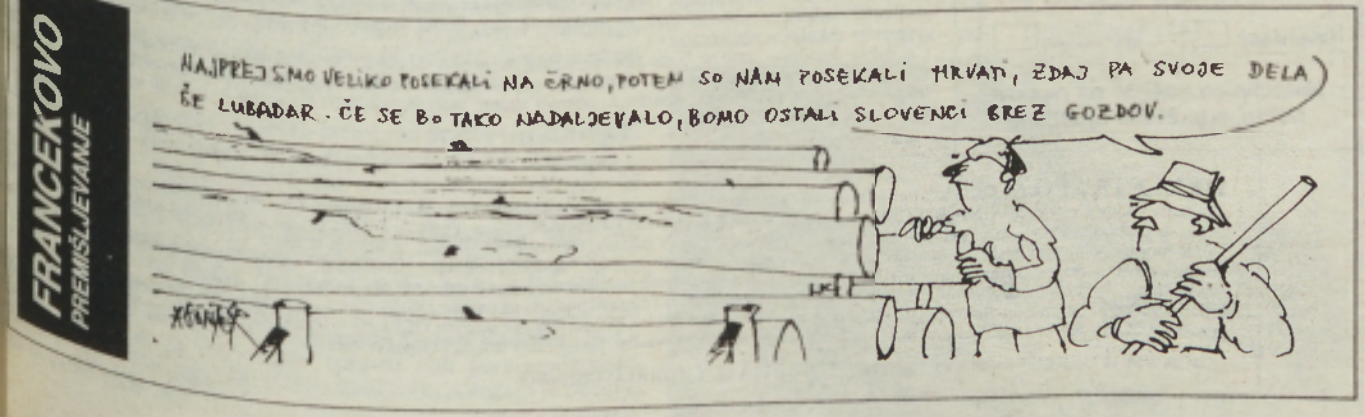
- trav. silaža	13 kg	- koruzna silaža + 0,5% UREE	20 kg
- seno	2 kg	- seno	2 kg
- koruzno zrno	1,5 kg	- slama	2 kg
- sol	0,02 kg	- vit.-min. mešanice	0,1 kg
- vit.-min. mešanice	0,08 kg		

Krmi obrok za visokobredje telice

- travna silaža	15 kg	- koruzna silaža	20 kg
- seno	3 kg	- seno	2 kg
- koruzna, zrno	2 kg	- sonč. ali rep. tropine	0,4 kg
- sol	0,02 kg	- otrobi	1,3 kg
- vit.-min. mešanice	0,12 kg	- sol	0,02 kg
		- vit.-min. mešanice	0,10 kg

Kmetijsko svetovalna služba: Jože PUHAN, dipl. inž. agr.

Teža (kg)	Dnevni prirast (g)	Sušina (kg/dan)	ŠE/dan	Preb. surove belj. (g/dan)	Kalij (g/dan)	Fosfor (g/dan)	Magnezij (g/dan)	Natrij (g/dan)
150	600	4,2-4,8	1800	420	27	15	8	3
	700	4,2-4,8	2000	420	27	15	8	3
200	550	5,0-5,8	2200	420	30	17	10	4
	700	5,0-5,8	2500	440	30	17	10	4
250	500	6,1-7,0	2400	440	35	20	12	5
	700	6,1-7,0	2900	460	35	20	12	5
300	600	7,2-8,1	3100	500	38	23	14	6
	450	8,0-9,5	3000	580	39	26	15	7
350	600	7,6-9,2	3400	500	39	26	15	7
	450	8,5-10,8	3200	500	45	31	16	7
400	580	8,0-10,2	3700	530	45	31	16	7
	450	9,5-12,0	3500	500	45	31	18	8
450	570	9,0-11,2	4000	550	45	31	18	8
	500	10,0-12,0	4400	550	50	33	20	9
500	570	10,0-12,0	4500	550	60	38	20	9
	pred telitvijo	10,0-12,0	5000	600	60	38	20	9
šest tednov pred telitvijo			4800	700				
tri tedne pred telitvijo			5300	850				

FRANCEKOV
PREMIŠLJAVANJE

odsevi mladosti

Spremenila sem se v sneženega moža

Nekega zimskega dne sem se spremenila v snežaka. Na glavi sem imela počen star lonec, namesto gumbov oglje in nos iz korenčka. V roki sem držala staro metlo, na kateri je sedela drobna ptička. Pogledala sem v dolino in videla, kako se mi približujejo otroci ter kričijo: »Poglejte snežaka, kako je lep!« Nato so se prišli sankat, smučat in veseht. Z njimi sem uživala tudi jaz. Veselje pa ni trajalo dolgo, saj je bilo sonce močnejše od mraza in me je stopilo.

TADEJA KOŠOR, 2. b OŠ Videm ob Ščavnici

Obiskal nas je čarodej

Po proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku nas je obiskal čarodej KIRALLY iz Maribora. Zelo smo bili navdušeni nad njegovim neverjetnim početjem.

Izvajal je različne čarovnije, zato smo mu navdušeno ploskali. Najbolj zanimiva je bila točka z vrvjo in suknjičem. Pomočnica je zvezala čarodeja od pet do glave. Nato si je eden od naših učencev nadel suknjič in oba sta stopila v zakrit obroč. Seveda je učenec moral gledati ven. Potem se je zgodila ta neverjetnost. Pomočnica je odgrnila obroč in tamkaj je stal čarodej, prej zvezan in brez suknjiča, zdaj pa razvezan in oblečen v suknjič. Vsi smo z velikim občudovanjem spremljali njegove umetnije. Nismo mogli verjeti, kako lahko vse to, kar je počel, v resnici tudi stori. Tako se je zanimiva šolska ura čarovnij končala. Čarodej nam je z veseljem dajal avtograme v naše zvezke. Upamo, da se bomo lahko še kdaj srečali z njim in njegovimi neverjetnimi točkami.

Mateja Belak, 5. b OŠ Kapela

Kaj smo zvedeli o pustu

Med stare goričke pustne običaje spada tudi kuhanje vratovine. Ko se skuha, imamo kosilo. Moja mama zmeraj pobere iz vratovine kosti. To ji je svetoval dedek pred nekaj leti. Kosti položi na lesen krožnik in jih označi s črkami tistih deklet, ki naj bi se kmalu poročile. Potem pokliče psa in mu ponudi kosti na krožniku. Katero označeno kost najprej vzame, tisto deklet se najprej poroči.

- Kusta repa dugi len, fašaneb je celi den, dajte tolar za boben. Juhuhu, juhuhu!
- Kusta repa dugi len, baba tuče z ritjo len, dajte tolar za boben. Juhuhu, juhuhu!

- Maškarada, kaj bi rada? Liter vina, kos mesa, da bo lepša muzika! Juhuhu, juhuhu!
3. razred OŠ Sveti Jurij

Pust

Prišel je pusti čas, ki veselje prinese med nas. V maske se našemimo, po vasi hodimo in veselo pojemo. Miške, mačke, dolgokljune račke pa še kuharice, zdravnice... se vrtijo sredi ceste.

JASMINA KAVAŠ, 3. r. OŠ Odranci

Glasbeni pouk

Danes smo imeli četrto uro glasbeni pouk. Učili smo se plesati. Plesal sem s svojimi sošolkami. Deklice zelo lepo plešejo, jaz pa sem zelo neroden. Najbolj sem vesel, kadar sem brez para in imam metlo.

Sprašujem se, katerega leta se bom naučil plesati?
KRISTIAN NEMEC, 3. r. OŠ Stročja vas

Kako je naša mama kandidirala za predsednico Slovenije

Po dolgem času spet svobodne volitve. Ta stavek smo poslušali v naši družini od jutra do večera. Bolj ko so se bližale volitve, vedno huje je bilo. Nekega dne nas je mama presenetila z izjavo, da bo tudi ona kandidirala za predsednico Slovenije. Oče ni bil takoj za to, vendar ga zna mama hitro prepričati. Oče je moral torej popustiti in povrh še zbirati podpise za mamino kandidaturo. To so bili v naši družini zelo burni časi. Oče ni imel nobene besede več, še manj pa midva z bratom. Pomembna je bila samo mamina kandidatura. Oče, brat in jaz smo potihoma upali, da ne bo uspela. Najhujša pa je bila volilna kampanja. Mama je obljubljala vse, kar ji je prišlo na misel. Učiteljem in učencem je obljubila samo dva dni pouka na teden, in to s takimi pripomočki, da se bodo naučili več kot doslej. Tudi delavcem je obljubila, da bodo počivali najmanj štiri dni v tednu. Tudi plače bo povečala, cene pa znižala. V Sloveniji bo blaginja. Na očetovo prigovarjanje, da to ni možno, je odgovorila, da on nič ne ve. Ona nas bo izpeljala iz krize, je še rada poudarila.

Končno je prišel dan volitev. Mama je bila izvoljena. Zdaj se je šele začelo gorje za našo družino. Ker ni mogla uresničiti tistega, kar je obljubila pred volitvami, je bila vedno bolj prepirljiva. Končno je prišla do spoznanja, da je za njene neusphe kriv oče, pa tudi midva z bratom. Odstopila je, trdila je, da s takimi ljudmi ni mogoče delati. Rekla je, da je vlada dobra, le narod bi bilo potrebno zamenjati.

Tako se je v našo družino in Slovenijo spet vrnil mir.
SUZANA URŠIČ, 6. d OŠ Gornja Radgona

Ali veste?

(Nagrajuje Knjigarna in papirnica Dobra knjiga M. Sobota) Na 25. vprašanje smo prejeli samo 5 pravih odgovorov, in sicer, da je človek največji zjutraj. Nekateri ste to poskušali tudi pojasniti. Vlado Vljaj iz Bodonec je na primer odgovoril: »Človek je največji zjutraj, ko vstane. Zvečer pa je najmanjši zaradi svoje telesne teže in utrujenosti.« Romana Smodiš iz Spodnjega Krapja pa je takole modrovala: »Človek je največji tedaj, ko sonce vzhaja in ko zahaja ter meče največjo senco. Opoldne pa (si) človek stoji na glavi in je najmanjši.« V mislih ima seveda senco. Pa nagrajenec? Pri zrebanju je imel največ sreče Vlado Vljaj. Čestitamo!

KUPON št. 27

Ali veste, kakšna je razlika med glasbenima instrumentoma trombon in pozavna? Odgovore pošljite najkasneje do 11. marca na naš naslov, priložite (nalepite) kupon in pripišite »Ali veste«.

Rad bi postal pilot

Veliko fantov bi rado »vozilo« letala. Eden od njih sem tudi jaz. Če bi bil pilot, bi imel lepo uniformo z belimi našitki. Vozil bi veliko potniško letalo Boeing 747. Delo pilota je zelo odgovorno, kajti v njegovih rokah so življenja potnikov. Obenem je tudi razburljivo, kajti vidiš mnoge dežele, spoznaš njihovo kulturo in običaje. Razvoj hiti naprej in današnja letala so vedno bolj moderna in varnejša.

Želim si, da bi bil zdrav in postal dober pilot.

ROBERT MIKOLA, 4. b OŠ I. M. Sobota

Moj dedek

Moj dedek živi v lepi prekmurski vasi. Leta mu tečejo že čez 60, a je še vedno živahen, nasmejan in razumevač. Je visoke postave s sivimi lasmi. Ko pridem k njemu na obisk, me pričaka razprtih rok in z veseljem. Občudujem njegovo voljo, saj je vsak trenutek pripravljen pomagati in se z mano pogovarjati, kar me zanima. Po poklicu je bil logar. Prehodil je ogromno prekmurskih gozdov. Pred tremi leti je odšel v pokoj. Pridejo tudi dnevi, ko je dedek zamišljen in žalosten. Ob tem navadno potoži, da se ne počuti dobro in da ga boljše noge. Želim si, da bi bil moj dedek vedno zdrav in vesel, kot je bil do sedaj.

ALEŠ KOLOŠA, 4. c OŠ III. Murska Sobota

Konji, moja ljubezen

Prejšnji teden so se začele počitnice, ki sem jih že težko pričakovala. Vedela sem, da jih bom preživela ob svojih ljubljanih konjih - konjih.

In končno je napočil terek. Zgodaj sem vstala, se umila in zajtrkovala. Po zajtrku sem šla po kolo in škornje ter se odpravila na jahanje. Tam je že čakal trener in s konji smo šli ven. Najprej smo šli jahat v park, potem pa preskakovat ovire. Ker je trener hafflinger, nama ni šlo preveč dobro. Ko smo končali, sem se odpravila v hlev in ga očistila. Nato sem ga odpeljala v drugi boks, ker so šli tekmovalni konji v karanteno. Navajala sem ga na boksa, ko pa se je nanj privadil, sem ga odpeljala na hodnik, da ga navadila čiščenja tudi tam. Bil je zelo nemiren. Najprej z gobcem prevrnil škatlo za krtače. To pa mu ni bilo dovolj. Preskusil je tudi vzdržljivost stola, na katerem je še pred kratkim stala škatla. Vzdignil je prednjo desno nogo in z velikim sumom podrl stol. Nevel je prestrašeno skočil in začuden buljil v steno. In mene. Ni trajalo dolgo, pa ga je že vlekel k sebi in ga ovohal. Morate vedeti, da je Nevel naš najbolj radoveden konj. Pravzaprav skoraj ni predmeta v okolici konjeniškega kluba, ki Nevel ni ovohal, ugriznil ali vsaj oslinil.

Ko ga je dokončno ovohal, sem stol pobrala, nanj dala škatlo in vanjo zložila stvari. Nevela sem še očistila in namazala, potem pa sem ga odpeljala v boks, mu snela oglavnik in odpeljala domov.

Ta dan počitnic je bil najlepši. Želim si, da bi bilo še več takih dni, čeprav sem bila ves dan zdoma, saj tudi odrasli pravijo, imaš rad, delaš z ljubeznijo. Konji pa so moja ljubezen.

SUZANA CELEČ, OŠ II Murska Sobota

Zanimiva šolska ura

V torek nas je obiskala medicinska sestra - babica. Ko je prišla v razred, se nam je najprej predstavila. Povedala nam je, da dela v porodnišnici in nam pokazala opremo, ki jo potrebuje pri delu. Sestavljajo jo kapa, sterilna gaza, rokavice in rokavice. Nato smo ji učenci postavljali različna vprašanja. Meni je zanimalo, kakšno šolo je morala končati, da je prišla do tega poklica. Odgovorila je, da je obiskovala srednjo šolo.

To je bila zanimiva šolska ura.

URŠKA ZELENKO, 2. b OŠ Ivana Cankarja Ljutomer

Džirlo d.o.o.
p.p. 45 61000 Ljubljana
(061) 301-573
(061) 271-135
(068) 46-568

TAR-GARD JE USTNIK ZA TRAJNO UPORABO ZDRAVIJE JE VAŠE NAJVEČJE BOGASTVO - SE STRINJATE? Torej nehaite kaditi! Če pa se vam to zdi nemogoče, se zaščitite: TAR-GARD. TAR-GARD je japonski izdelek, ki je osvojil svet. Majhno varovalo za TRAJNO uporabo, ki odstrani iz cigaretnega dima do 97% škodljivih snovi. Deluje po fizikalnih zakonih aerodinamike in nima filtra - zato cigareti ne odvzame arome in je trajno uporaben. TAR-GARD omili ali celo odpravi značilni »kadiški kašelj«, preprečuje nastajanje nikotinskih oblog na zobeh in najpomembnejše: raziskave so pokazale, da v veliki meri preprečuje bolezenske spremembe na pljučih. Pri naročilu dobite poleg elegantnega črnega ustnika TAR-GARD še prozornega, pri katerem boste lahko opazovali njegovo delovanje. **KADILCU JE TAR-GARD POTREBNEŠI OD VŽIGALNIKA!**
699 SIT + PTT stroški

NAROČILNICA

Ime in priimek: _____

Ulica in št. _____

Poštna št. in kraj _____

kosov KING-KONG   kosov GINGER

kosov TAR-GARD   kosov ČANG-ŠLANG

Naročilnico pošljite na naslov:
Džirlo, p.p. 61000 Ljubljana

ČANG-ŠLANG shuševalni čaj

GINGER čaj za moško vitalnost

TAR-GARD antinikotinski cigaretni ustnik

KING-KONG

KING-KONG, LJUBITE SE BREZ SKRBI! Vse svetovne raziskave so pokazale, da kljub nevarnosti prave prodaje kondomov, čeprav so ti še vedno najboljši varuh pred to hudo boleznijo, ZAKAJ? Zato ker... Te skrbi izginejo, če kupite KING-KONG, ker: zadržega izginje (ne kot pri klasičnem kupovanju v kioskih ali... * zagotavlja vam popolno anonimnost * kondom je vedno pri roki * pri nakupu KING-KONGA... pripravite. Ne verjamete? Poskusite!
KING-KONG je komplet 50 kondomov v raztopini meda, popularni medenjaki!!! Komplet vam pošljemo po pošti na naslov, če pa zaradi sestanovalec tega ne želite, imamo rešitev: naplavo... in priimek, namesto naslova pa post restantne, poštno številko in mesto. S tem bo vse rešeno, vaš KING-KONG čakal sedem dni na pošti. Plačate po povzetju. Embalaža je navtralna
699 SIT + PTT

DEKLETA, POZOR! Vsa velika svetovna podjetja imajo svoja dekleta-modele, ki jih predstavljajo v medijih. REVLON ima malo Cindy Crawford, NINA RICCI Iman, YVES SAINT LAURENT Isabela Rosellini. Podjetje DŽIRLO išče za slovensko tržišče deklet, ki ga bo predstavljajo v reklamnih spotih na TV in časopisih (v oglasih, na nastopnih straneh, v intervjujih ipd.). Dekle mora izpolnjevati naslednje pogoje: lep in zdrav videz * zanimiv nastop * uglasjeno vedenje * privlačnost * očiarljivost * psihološka pripravljenost za breme statusa znane osebnosti * pripravljenost za profesionalno opravljanje delovnih obveznosti. Vsa dekleta, ki jih to zanima, naj pošljejo dve fotografiji (obrazi in telo) s čim več podatki na naslov: Džirlo, d. o. o., p.p. 45, 61000 Ljubljana. Poleg dekleta, ki bo predstavljalo podjetje Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine DEKLETA DŽIRLO. Opravljala bodo manekenske storitve za najbolj znana podjetja v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Španiji in v drugih evropskih državah.
IZBOR VSEH DEKLET OPRAVI LASTNIK PODJETJA G. I. DŽIRLO OSEBNO.

Spomenik nam stoji, nas pa ni nikjer

Na kratko: Pred soboškim spomenikom zmage, na trati s severozahodne strani spomeniškega trga, pred čelno stranjo spomenika, je potrebno narediti manjši vodomet in na rob bazenčka postaviti kip.

Opis vodomet: Bazeneček, iz katerega bo brizgala voda, naj bo nepravilne oblike (oblika ledvice). V njem naj rastejo značilne pokrajinske močvirne rastline, na primer ob robu rogoz, trstika in šaš, sredi pa lokvanji, blatniki. V vodi naj bodo rdečeperke, karasi. Višina in smer vodnega curka naj bosta prilagojeni rastlinstvu in živalstvu.

V bazeneček vodomet sega manjša brv, kakršne so včasih stale ob potokih in jezercih. Na njih so perice stale, ko so prale.

Opis kipa: Kip naj predstavlja žensko, deklo polnih oblin, ki čepi, sedi ali kleči na brvi. Če bo v kipu upodobljena perica, naj drži v eni roki perlačo («partjačo»), drugo pa naj ima položeno na mokro perilo. Če bo perica prala, potem mora čepeti, klečati na obeh ali na eni nogi.

Če bo kip predstavljal deklo, ki je prišlo zajemat vodo, ne glede na to, če se bo nad vodo «klanjala s »putro«, vrčem ali jo bo zajemala samo v prgišče, potem naj ženska podoba sproščeno sedi na brvi.

Izraz kipa dekleta, karkoli bo ta upodobljal, bodisi perico, bodisi deklo, ki je prišlo vodo zajemat ali pa sanjarit k njej, mora biti brez vsake socialne travme. Izražati mora vitalnost, nerobustnost in mehko. Kazati mora samozaupljivost in obenem zadržanost, ki ji žari iz zasanjanega pogleda. Pod srajco, ki je zmočena od vode in poudarja odtine, se morajo videti jedre prsi, krilo naj se prav tako pri-
vija k telesu.

Zgled za kip je po eni strani lahko prekmurska verzija Lepe Vode, ki sedi (pere, čepi, kleči) ob vodi, po drugi pa kopenhagenska »Mala morská dečlica«, sedeca na kamnu.

Opis kompozicije
Izhajajmo iz podmene, da je soboški spomenik zmage istočasno tudi spomenik spomenika. V času po vojni, pod sovjetskim vplivom no-

vodnega elementa bo spomenik pristopnejši, manj bo odbijal.

Dekle ob vodi in dva mrkogleda moška na piedestalu! Da bi se izognili mogočim dvournostim, bi bilo morda dobro, da bi bila prekmurska Lepa Vida z obrazom obrnjena proti obema vojakoma. Prav v tem

osrednji element prihodnjega grba.

4. Rastlinje in ta določena vrsta borovcev, ki raste okrog Spomenika zmage, ni tipično za Prekmurje in sploh za obmurski svet. Zato je potrebno z manjšim vodometom in vodnim biotopom ambient podo-
mačiti. S tem bi se istočasno

Fotografija: Nataša Juhnov; skica: Endre Gönter. Dva vojaka in pogumna prekmurska žena

vega ideološkega središča, ki ga je predstavljal moskovski Kremelj, se je v oblikah spomenikov, ki so bili postavljeni v spomin na zmago slovanstva nad fašizmom, pojavljala nazobčanoš kremeljskega obzidja. Tudi če ne bi imeli nobene druge kiparske in arhitekturne vrednosti, je Kalinov spomenik spomenik določenega časa.

Toda ta spomenik učinkuje suho, brez patine in sterilno. Preostro. V zrcalni podobi, ki se bo odblikavala na nemirni vodi bazena, in v stalni navlaženosti okolja od vodometu, se bo njegova ostrorobnost zmeščala. Če s posegom v prostor spomenika, še bolj pa zaradi

smislu, z vlogo, ki jo ima v tej postavitvi, mora izražati samozavest, spogledljivost in zadržanost obenem.

Dodatna utemeljitev:

1. Če hoče Sobota biti pravo mesto, mora imeti vodomet in ob vodometu kip.

2. Največji prekmurski spomenik nima na sebi nič prekmurskega. Če bo stal še naprej, je obema soldatoma nujno postaviti nasproti prekmursko žensko lepoto, ki vse remaga.

3. Ker Sobota nima grba, kar pa je ponujen predlogov so vsi bolj ali manj sporni, bi ob posrečenem kipu lahko njegova stilizirana podoba postala

pokazala skrb za naravno avtohtonost.

5. Ker je v soboškem mestnem parku potrebno obe kotanji, ki sta bili nekoč dva ribnika, ponovno narediti za ribnika, se bo rastlinstvo in živalstvo iz vodometnega bazenčka, ki bo moral biti v zimskem času prazen, za ta prehodem čas lahko preneslo tja. Oboje skupaj, vodomet in parkovna ribnika, je nepogrešljivo za panonsko parkovno kulturo in torej tudi za mestno kulturo.

Kaj storiti?

Čimprej razpisati natečaj za izdelavo idejnega osnutka kipa in vodometu.

Š. SMEJ

Novice iz kulture

● **Film o Porabju** – Pretekli teden sta ekipi Pegaz filma in TV Slovenije končali snemanje filma o Porabju, nekaj kadrov morajo posneti samo še na drugih lokacijah. Scenarist filma je Feri Lainšček, režiser je Andrej Mlakar, svetovalec je Miki Roš, asistent je Matej Fišer, snemalec je Janez Kališnik, tonski mojster Marjan Cimperman, razsvetljevalec Janez Urbanc, organizatorica Marija Sukič.

● **Sandi Červak in Marjan Gumilar sta bogatejša za Rembrandtov cekin.** Rembrandtov cekin podeljuje fundacija Rembrandt za promocijske dosežke v kulturi. V Červakovo in Gumilarjevo umetniško mošnjo je cekin zdrnil v petek, 26. februarja na Cekinovem gradu.

● **Madžarsko-slovenski frazeološki slovar** avtorja Francka Mukiča, ki ga je založila Zveza Slovencev na Madžarskem, je izšel

● **Dramska sekcija KUD Ferda Godine Bistrica**, ki jo vodi gospa Slava Donkova je v nedeljo, 28. februarja v gornjebistriški dvorani vaškega doma uprizorila Nusičevega Pokojnika. Prvo gostovanje bo v nedeljo 7. marca v Odrancih. (Vest izza zavese: Bistrica živi s svojo dramsko skupino.)

● **Romska dramska skupina** je v petek, 26. 2. v soboški grajski dvorani uprizorila Legendo Jožeka Horvata-Muca.

Nelagodje v kulturi

Pri obrambi plačanih kulturnikov je potrebno iti še naprej od tiste stopnje, do katere smo prišli v tej rubriki prejšnjic. Samo pomislite, kaj piše v svoji s krepjim podčrtani kolumni v zadnjih Razgledih mačkolika in nepotešena Svetlana Makarovič! Pri obračunavanju s »kulturniško birokracijo« posega nazaj v zgodovino in si neodgovorno izmišlja »nekega štefelja«, ki je delal v kulturi že tam v prejšnjem režimu, ko so pesniki še hodili »kulture željnemu delovnemu človeku« razlagat, kaj je sonet. Tisti »štefelj«, ki je bil tokrat odgovoren za »koltorne prireditve« (če to ni posmehovanje širokim panonskim vokalom in če to ni nesramno in vase zagledano osrednjeslovensko »ozkojejevstvo!), pa da tudi v tem novem sistemu »gotovo ni nočni portir pri Zvezi Kurjih Očes, temveč bi ga našli tam okrog Cankarjeve pet«. (S to ulico Makarovička kajpada misli na Ministrstvo za kulturo.) Potem pa kar nadaljuje v tem stilu: češ da so ti kulturniški birokrati na »bolj kot kočevski medved zaščitenih delovnih mestih«, kulturni ljudje, saj se zgodi celo, »da na trkanje odgovorijo ja', zgodi se celo, da ti v raztresenosti celo odzdravijo... No, veste kaj!«

No, vesta kaj – to je zloba! Kaj pa bi umetnica pravzaprav rada! V kulturo se zaprašuje, pa kaj ne vidi, da je birokracije drugod še več! Ali ta mačka misli, da bi bilo birokracije manj, če bi jo kulturniško razredčili? Naj mar kulturni davkoplačevalci mirno spimo, če bodo ves naš davčni denar razdelili nekulturni birokraciji. No, veste kaj!
ŠKSM

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V galeriji je odprta razstava 20. mednarodne likovne kolonije Lendava. Odprta bo do 9. marca.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava. Razstava je odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 12. ure.

MURSKA SOBOTA: V prostorih zavarovalnice Triglav je razstava intarzij Janeza Bošnjaka.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogled stalna likovna razstava del udeležencev dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled so tudi freske akademskega slikarja Zoltana Gaborja.

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin je razstava gvašev akademskega slikarja Vladimira Potočnika. Razstava bo odprta do 11. marca.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogled spominška soba slikarja in kiparja Györgya Zala.

PRIREDITVE

GORNJA RADGONA: ZKO organizira 13. marca ogled gledališke predstave Kralj Lear v Cankarjevem domu v Ljubljani. K sodelovanju vabi zlasti smladice in delovne organizacije, da namesto klasičnega praznovanja

dneva žena podarijo ženskam vstopnico za obisk predstave.

ZAČETNE PRIREDITVE V MESECU MADŽARSKE KULTURE: 5. marca ob 19. uri v restavraciji hotela Zvezda v Soboti »Madžarski kulturni večer« s skupino »Boglya«; 6. marca ob 10. uri otvoritev razstave ročnih del v vaškem domu v Pincih; 12. marca ob 18. uri literarni večer »Segesvari rozsa« v lendavski mestni knjižnici.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Pokrajinska in študijska knjižnica je odprta vsak dan razen nedelje od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Vsak dan razen nedelje je odprta tudi čitalnica.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, v petek in soboto pa od 8. do 15. ure.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo: Matjaž Deržaj: Planinski pozdrav, založba Mladika Bogdan Novak: Pozor, hud pes. Mladinska knjiga A. Trstenjak: Po sledeh človeka. Mladinska knjiga

Zčetne prireditve v Mesecu madžarske kulture: 5. marca ob 19. uri, v restavraciji hotela Zvezda v Soboti, »Madžarski kulturni večer« s skupino »Boglya«; 6. marca ob 10. uri: otvoritev razstave ročnih del v vaškem domu Pince; 12. marca ob 18. uri: literarni večer »Segesvari rozsa« v lendavski mestni kn

Melisandin prvenec

Sobočanka Melisanda Sedonja, umetnostna zgodovinarica in filozofinja, ki tačas živi v Ljubljani, je pred kratkim izdala monografijo o slikarju

Aladinu Lancu. Izid knjige sta omogočili SO Kamnik in tamkajšnja ZKO.

Aladin Lanc je po besedah avtorice slikar, ki je pesnik, in pesnik, ki je slikar. Rodil se je 1917. v Pulju materi Angeli in očetu Fridolinu, mornarju, ki je za sinovo rojstvo zvedel v Perzijskem zalivu in sinu »namenil vzhodnjaško in pesniško ime Aladin«. Šolal se je v Šoštanju, v Ljubljani in Beogradu na Umetniški akademiji.

Živel in delal je v Ljubljani in Kamniku.

Lanca šteje Sedonjeva med umetnike, ki niso obdani z glorio, »z magičnim sijem«, ker jim »drljivost in ihtavost sodobnega sveta ni utegnila izkazati zaslužene pozornosti«. »Slikaš s pepelom na platna spomina. Slikaš z barvo po-

toka, da bi dosegel globino tolmuna.« Tako pravi v eni od pesmi pesnik Lanc. Lančeve pesmi, nasute med monografske podatke in interpretacije, so neke vrste steza, ki avtorico vodi nekoliko proč od značilne umetnostnozgodovinske semantike in besedilo napravi lepo berljivo. Kakor je sama rekla, je k temu nekoliko pripomoglo tudi to, ker so slikarjevi svojci želeli, da naj bi namreč pisala nekoliko lirčno. Sedonjeva je napisala v teh časih enkrat en esej, ki se ne kobaca v hermetičnem krogu terminološkega umetnostnozgodovinskega aparata, marveč pove, na primer, da je v sliki Jutro ob leseni ograji mogoče prepoznati dve mladi brezi, ki se s krošnjami stapljata v ozračje pomladnega jutra. PSM

KINO v Soboti – film Poslednji Mohikanec od 4. do 7. marca ob 17. in 19. uri; film Prvinski nagon, od 9. do 15. marca ob 17. in 19. uri, razen v četrtek 11., ko bo predstava ob 16.45. **ODPOVED:** 5. marca odpade plesna predstava skupine DERR Matjaža Fariča zaradi »površnosti zastopnika predstave«.

Zeleni list

Od sedmih avtorjev, ki so pisali v zadnji Zeleni list, tak je tokrat izšel tretjič, so v seznamu avtorjev štirje označeni kot »zeleni«. Društvo pa praznuje dvajsetletnico. Tudi to je najbrž Zeleni list je izšel te dni.

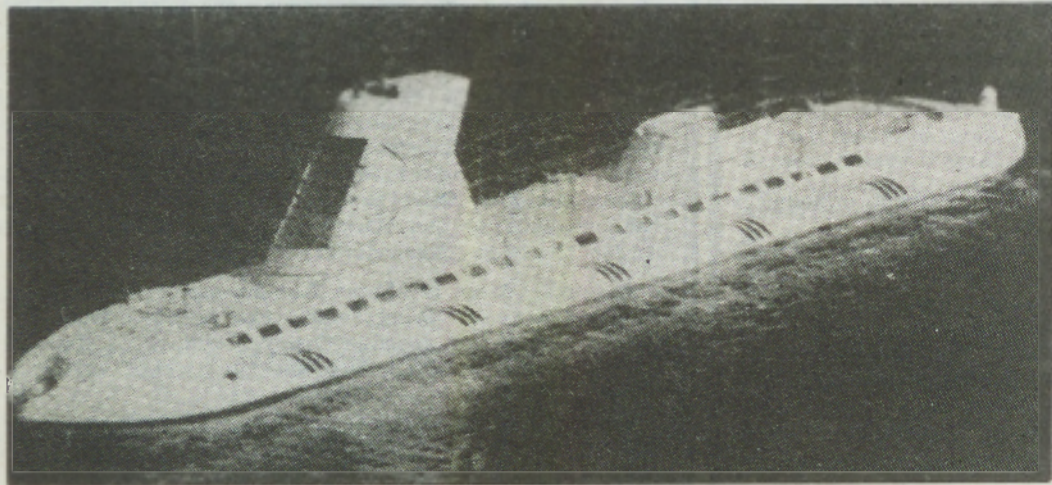
Jana Kovač je v njem priobčila poročilo o delu Društva za razvoj glasnika Društva za varstvo okolja Pomurja (DZVOP), ki je tokrat izšel tretjič, so v seznamu avtorjev štirje označeni kot »zeleni«. Društvo pa praznuje dvajsetletnico. Tudi to je najbrž Zeleni list je izšel te dni.

Društvo so bili glavni pri blokadi magistralne ceste in skupaj z drugimi glasni v zahtevah po preusmeritvi tovornega prometa na železnice; sodelovali so pri spustu po Muri; ob proslavi dvajsetletnice, na kateri so podeljevali priznanja in plakete svojim najbolj delovnim članom, so jim učenci soboške Gimnazije pripravili

Večina drugih člankov, ki so jih prispevali Štefan Gruškovnjak, Ladislav Poljšič, Jože Knez, Jelka Kraigher in Štefan Sedonja, je objavljena narave. Stanka Dešnik piše o raziskovalnih nalogah, ki jo jih na pobudo Društva opravili učenci osnovnih šol iz Bogojine, Gornjega, Kuzme, Razkrižja, Murske Sobote (II) ter Bistrice. O Pestivnosti in zdravju piše Štefan Gruškovnjak, predsednik Društva. DZVOP letošnji občni zbor 17. marca v Gornji Radgoni. Rekli so, da morajo na ta zbor nujno spraviti tudi gornjeradgonske občinarje, da bi jim pojasnili, v kako kočljivem položaju je občina. Štefan SMEJ

ne zgodi se vsak dan

Izlet pod morsko gladino

Na Mallorci imajo za goste novo privlačnost – posebno podmornico za turiste. Dolga je osemnajst, široka štiri metre, tehta sto šest ton, zgrajena pa je bila na Finskem. Pod

krov pa sprejme 44 potnikov. Podmornica se potopi petinštrideset metrov globoko in tedaj lahko turisti opazujejo življenje pod vodo skozi 22 oken. Podmornica Nemo je stala – preračunano – 60 milijonov tolarjev,

vožnja z njo traja dve uri, stane pa sedem tisoč tolarjev za odrasle in tri tisoč za otroke.

Čeprav vožnja ni poceni, na dan jih je šest, je podmornica razprodana že vnaprej.

Vesoljni potop se je začel pred 9545 leti?

Vesoljni potop, staroazevska kazen za neposlušno človeštvo, se je začel nekega septembrskega jutra ob mlaju pred 9545 leti. Izjal ga je več kilometrov dolg komet, ki je padel na Zemljo in se raztrščil na sedem velikih delov.

Deli kometa so prišli z jugovzhoda, padli skoraj izključno v morje in prinesli s sabo kaos, umiranje. Tako sta dogodek, znan iz svetopisemske stare zaveze, opisala geologa Edith Kristan-Tollman in Aleksander Toliman z dunajske univerze. Temelj njune teorije je kombinacija sodobnih geoloških raziskav in naravoslovne analize svetopisemskih izročil. O legendi o vesoljnem potopu je bilo v preteklosti napisanih več kot 80.000 publikacij v 72 jezikih. Znanstvenikoma so pri

razvijanju teorije o vesoljnem potopu pomagale raziskave padcev meteoritov, ki so bile razširjene v osemdesetih letih. Vidno vlogo je imelo nebesno telo s premerom desetih kilometrov, ki naj bi bilo pred 65 milijoni let, ob koncu krede, padlo na mehiški polotok Jukatan. Padeč naj bi imel daljnosežne posledice – izumrlo naj bi 75 odstotkov vseh živih bitij, med njimi tudi zavri.

Sedem delov kometa je pred več kot 9500 leti padlo jugovzhodno od Avstralije, v Južnokitajsko morje, v zahodni Indijski ocean, v severni Atlantik, v srednji Atlantski ocean v bližini Azorov, v vzhodni Tihi ocean pred srednjameriško obalo in zahodno od Ognjene zemlje. O tem pričajo najdbe tek-

tita, težko topljive steklaste mase, ki je nastala ob padcu meteorita. Miti namigujejo na velikanske valove, ki so zagrmeli prek srednje velikih gorskih verig v notranjost celin. Na vse naj bi se usul močan dež. Povzročile naj bi bile velike vodne mase, ki jih je prinesel s sabo meteorit ali pa so brizgale iz oceanov. Popolni temi na Zemlji je sledila daljša dobra somraka. Ljudje so skoraj izumrli, tisti, ki so uničevanje preživeli, so verjetno skrili v votline. Izginili so tudi številni veliki solci ledene dobe. Zgodilo se o ustvarjanju sveta na začetku Svetega pisma po mnjenju avstrijskih geologov nima nič opraviti z nastankom sveta, po vsej verjetnosti pa je z osupljivo natančnostjo podaja zaporedje dogodkov po padcu kometa.

Dol s kilogrami

Zdaj gre zares! Zdravniki so rekli, da mora shujšati. Najmanj petinštrideset kilogramov, še bolje bi bilo, če bi jih spravil s sebe petinštrideset. Zdaj ima osemindesetletni Luciano Pavarotti sto štirideset kilogramov, imel pa jih je že tudi več. Na neprijetnosti po drugem dejanju Don Carlosa v milanski Scali je že pozabil. Pri honorarjih, ki jih prejema, nič čudnega: 3,2 milijona tolarjev za en sam nastop v operi, 12,5 milijona tolarjev za veliki koncert. Doslej je Luciano, pravijo, »pripel« približno 3,5 milijarde tolarjev. Ni malo, kaj pravite?

Nemci prodali Ameriko?

Njena cena je bila komaj 5 milijonov mark. V vasici s tem imenom, ki je prej sodila v zdaj že pokojno NDR, bodo zgradili medicinski center.

Slišati je neverjetno, a je popolnoma res: Nemci so prodali Ameriko. In to za pičlih 5 milijonov mark. Gre za vasico s 108 prebivalci, zvečine so vsi nezaposleni, ki je skrita na območju pokojne komunistične Nemčije. Vzhodnonemški Američani ob prodaji niso skrivali razočaranja zaradi nizkih ponudb in potem ob sklepnem dogovoru, ki ga je v njihovem imenu podpisala organizacija Treudhandalstadt in ki je odgovorna za prodajo imetja Vzhodne Nemčije. Za ozemlje Amerike so bili le trije interesi in naposled je zmagal tisti, ki je ponudil 5 milijonov mark. Nemški kupec nemške Amerike bo na robu vasi zgradil specializirano kliniko, hotel z bazenom in nekaj drugih gostinskih lokalov. Enkrat konec prejšnjega stoletja so skromno naselje prekrstili v Ameriko, in to zgolj zato, ker so imeli le redki obiskovalci kraja izjemne težave, da su bogu za hrbet vrženo vasico sploh našli. Skratka, do vasi je bilo skorajda tako težko priti, kot do odkritja zaresne Amerike.

Mediji se danes čudijo, kako je med komunistično Nemčijo vasica sploh lahko ohranila »nekomunistično« ime. Vaščani pravijo, da zanje niso vedeli niti v pokojni Vzhodni Nemčiji.

Sony se ne da

Japonska firma Sony je začela prodirati na tržišče z eno novo domisljico – posebnimi televizijskimi imenovanimi Visortron. Videz čisto preprosta, dva mikrozaslona, ki ju takneš na nos kot običajna očala. Napravica tehta gramov, prodajati bodo začeli prihodnje leto. Cene še ne izdajo, ves pa je v tem, da se pred televizijo s takimi očali počuti kot da si sredi nje.

Močno zaposlen igralec

Kaj mislite, da bi vam šimpanz na našem posnetku v telefonsko slušalko, če bi bil sposoben govoriti? Zanesljivo vam bi predstavil takole: »Imenujem se Phyllis, star sem rojen sem bil v Rimu, stalno prebivam v Benetkah, delam seriji, producenti reklamnih filmov, najamete pa me z mojo prijateljico Jackie.« In res, Phyllis je močno postaja čedalje bolj popularen, ne še tako kot nekateri predniki, a kaj se ve!

25. 2. 1993
Komaj mesec dni je minolo, ko je na ton mesti bilou napisano, ka so Belekovomi pajdaši fkradnoli dva potača doz z avtoja vnoči, pod posvejtou, šteri je cilou buv višgani. Te je tou bilou, ka ga je eden policaj piyto, kak so njemi tou lejko fkradnoli. No po ton pitanju je Belekof pajdaš zgubio sakše vupanje, ka bi ešče gda svejta te potače vido. Liki se je grdo vrezou. Zaj pa idnouk trbej te naše policaje pofaliti. Nej dugo toga so pri njen pozvonili, pa so povedali, ka so potači tu, pa ka ji lejko zdigne, lopovi so pa v postopki. Oboje, lopove pa potače so pa zgrabili na Kočevskou področji. Se pravi na drugou kraji naše države. Kaj takšoga se niti Interpoli dostakrat ne posreči. Zato trbej našin policajou čestitati. Nikak pa nemremo čestitati nešternin bavtašou v Soboti. Zaj že maturanti pripravljou razne prireditve, pa plese, pa s ten v zvezi tudi srečoulove, ka bi si kaj zaslužili za zaključni izlet. Po bavtaj fkuop spravljou, se pravi prosjio, naj njih prispevjou kaj za nagrade pri srečoulovi. No, pa v nešterni trgovinaj so tak nefer, ka davlejo mladim artiklie, šterin je že doba uporabnosti potekla. Pravjio: "Ja uporabnost je že potekla, liki roba je nej pokvarjena".
Kak pa lejko bavtaj vjdi v konzervo ali pa v tetrapak, pravi Bela. Nej je glij lipou, ka probajou tou našou mladino zagiftati, pa čiglij se pravi, ka šenkanomi kunjji nej trbej gledati na zobe. Pozablajou, ka je mladina naša bodočnost. No tak so glij za nas gučali, gda smo mi mladi bilij, zaj njih pa nanč tedni penzij nemremo zrihtati, – mi njuva bodočnost.
V mislih na našou bodočnost, vas pozdravla brat Džouži

Ko so izraelski arheologi leta 1987 izkopali rimski mozaik, ki prikazuje lepoto z zagonetnim smehljajem, je umetnina takoj postala znana kot »Mona Lisa iz Sepphorisa«. Pred kratkim pa so arheologi z jeruzalemske univerze razkrili, da je Sepphoris, starodavna prestolnica Galileje, skrival še druge dobro ohranjene zaklade. Najdbe so tako številne, da je Sepphoris postal najpomembnejše najdišče antične mozaične umetnosti na Bližnjem vzhodu. Med zadnjimi dragocenostmi, ki so jih izkopali arheologi, je talni okras iz drobnih raznobarnih kamenčkov, ki prikazuje kodrastega kentavra.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Ali si res želiš pretrgati staro ljubezensko zvezo ali pa je to le tvoja trma? Partner bo zaradi tega zelo prizadet in ti ne bo kar tako odpustil. Preveč živiš samo za danes, premalo misliš na jutri, na včeraj pa kar pozabljaš.

On: Misliš si že, da je vsega konec, pa se je v lebi znova silovito prebudilo nekdanje čustvo. Mogoče ti bo celo uspelo, saj je prijateljica sedaj veliko manj trmasta. Seveda pa bodi previden in predvsem realen.

Ona: Bodi iskrena in ne zidaj gradov v oblakih, saj se le-ti lahko hitro podrejo. In nikar ne zvrčaj vse krivde na svojega partnerja, saj se mu lahko dobera zameriš. Poskrbi raje za svoje zdravje.

On: Zdelo se ti bo, kot da nosiš na ramenih vsa bremena tega sveta, to pa predvsem zato, ker se ne znaš povsem sprostiti. Mogoče je tudi to eden od vzrokov, da te bo doletelo precej neprijetno presenečenje...

Ona: Pustolovščina, ki te tako mika, je precej manj zanimiva, kot se zdi na prvi pogled. Seveda pa je vse odvisno predvsem od tega, ali ti je v ljubezni pomembnejša stabilnost ali trenutna zabava.

On: Pred teboj je uspešen leden, ki ga boš kronal s precejšnjim poslovnim uspehom. Pa še prijeten večer v dvoje, ki si si ga že tako dolgo želel! Izkoristi priložnost in jo kronaj z uspehom.

Ona: Predvsem strah pred posledicami ti bo branil, da bi se zapletla v nespametno avanturo. Prijateljica te bo sicer vneto nagovarjala, vendar pa le zato, ker so njeni interesi prav tam, kjer so tvoji.

On: Opazi boš, da vendarle nisi tako zapostavljen, kot si si domisljal. Ozri se malo naokoli in si poišči polti, ki bodo obetavnejše od dosedanjih. Poslovni konec tedna ti bo prinesel vesele novice!

LEV

Ona: Znanec ti bo ponudil priložnost, da se srečaš z nekom, ki ga že dolgo opazuješ. Toda nikar se ne prenaigli, saj se ti lahko v nasprotnem zgodi prava katastrofa. Predvsem pa pazi, da tega ne izve tvoj partner!

On: V prihodnjem tednu boš imel kar precej možnosti za sklepanje prijateljstev (in še česa boljsega), zato nikar ne zgrabi kar prve. Uživaj, doktor še lahko, in si prvošči tudi kakšno malo bolj zgečkljivo stvar...

Ona: Viharna odločitev te bo pripeljala na dokaj nezanesljiva tla, a si boš kaj hitro opomogla. Na pomoč ti bo priskočil dober prijatelj, ki pa bo v zameno zahteval manjšo uslugo. Glede poslov pa si nikar ne delaj odvečnih skrbi.

On: Z ostrou pripombo boš užalil staro prijateljico, ki si že dalj časa prizadeva, da bi postala tudi kaj več. Dobro premisli, ali je to res tisto, kar si želiš, ali pa je vse skupaj le posledica nagovarjanja tvojih znancev?

Ona: Čeprav se zavedaš, da ogromno tvegaš, boš vendarle storila to, kar te mika. Rezultat bo prav presenetljiv, povsem zunaj vseh tvojih pričakovanj, tako negativnih kot tudi pozitivnih. A vseeno ti bo razplet zelo všeč.

On: Ne bo odveč, če boš malce pokazal svoje zobe, saj te bodo v nasprotnem potisnili ob zid. Zaljubljen se boš, vendar pa se boš še vedno spraševal, ali je to tisto pravo. Raje se kar prepusti občutki.

Ona: Preživela boš prav prijetno avanturo, vendar pa se nikar ne zanašaj na trenutno razmerje. Kakor je prišel, tako bo tudi odšel, tebi pa bo ostal prijeten spomin in predvsem dober ter iskren prijatelj.

On: Polti boš, saj ti bo ljubosumje pustilo globoke rane. Pričakuješ lahko obisk, od katerega bo odvisna še marsikatera stvar v tvojem poslovnem življenju. Pa tudi za zdravje bi lahko malo bolj poskrbel.

STRELEC

Ona: Uspelo ti bo nekaj, kar ti bodo zavidale mnoge prijateljice. Glede neke občutljive poslovne zadeve pa pazi na ugodnejši izid, saj se ti sedaj ne piše prav nič dobro. Dario!

On: Tvoji namigi so več kot prozorni, zato se nikar ne prepričevaj ljudi o nasprotnem. Nekdo te skrival opozorila, želi nekaj, kar ti bilo všeč tudi tebi. Toda za kaj ti bo potrebno še kaj več kot pa le arogantnost.

Ona: Nikar se ne jezi na listega, ki ti bo povedal resnico v obraz, saj bo s tem mislil le najboljšo. Pazi se pred prijateljico, ki ti bodo le prikimalave, za hrbtom pa bodo govorili povsem drugače.

On: Končno bo odkrita tvoja velika skrivnost, vendar ti vse skupaj minilo brez velikih posledic. Izlet v dnevno prijetno osvežitev v ljubezni, ki si jo iskai že dolgo, Pazi se – nekdo ti hoče škodovali!

Ona: Končno se boš uspela sprijazniti s tem, da ti niso tako izjemna, kot bi si želela. Je že res, da bo spocetka manjše težave, vendar pa se boš kaj kmalu naučila uspeha.

On: Zaradi nerodnosti boš izgubil priložnost, ki se bo več ponovila. Predvsem pa bo veliko bolje, če se bo časa poluhneš in si nabereš novih moči. Opozorilo: pazi na hip prepozno.

Ona: Naletela si na enakovredno tekmičico, ki ti lahko zagreji življenje. Partner ti je sicer zvest, vendar pa se zanimata za dokaj »nevarne« zadeve. Poskrbi, da res ne bo prepozno.

On: Postavljen boš pred veliko odločitev, vendar ti izrezen in razsoda. Prijateljica te bo nenavadno pogostokrat pa se nikakor ne boš mogel odlepti od svoje družbe, bo še žal.

BIK

DVOJČKA

RAK

DEVICA

TEHTNICA

ŠKORPIJON

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Iz župnijskih kronik: Kapela (15)

Salezijanci na Kapelskem Vrhu

Naš priznani zgodovinar in prelat (višji cerkveni dostojanstvenik) dr. Ivan Kovačič, po rodu Verženc, je 1926. leta objavil zanimivo knjigo *Zgodovina trga in sreza Ljutomer. V njej so tudi zapiski o župniji Kapela. Sicer pa sem se pogovarjal še s sedanjim župnikom g. Jankom Novakom.*

Kapela v knežjem urbarju

«Kapela je zelo stara. Omenja se že v deželno-knežjem urbarju proti koncu 13. stoletja. Patrocinij (dan in ime farnega zavetnika) Marije Magdalene odgovarja popolnoma svetniškemu krogu benediktinskega reda in lahko rečemo, da je kapela (verski objekt) Marije Magdalene nastala pod vplivom šentpavelskih benediktincev. Kapela se poleg tega omenja tudi v letih 1371, 1443, 1459, 1462 in okoli leta 1480. Leta 1371, na Ulrikovo, proda Herman Zehentner od vojvoda Albrehta v zaim dve vasi »zu Wildenhag« in Kpelo pri Radgoni Janezu Laspergerju, dvornemu maršalu vojvoda Leopolda, in Reinhardu von Wahingen, dvorniku istega vojvoda, za 100 funtov dunajskih vinarjev. Leta 1498 se omenja Janez Kelman, predstojnik graščinskega urada pri Kapehi.

V krajevnem zapisniku leta 1445 manjka Kapela: gotovo stoji tam Wildenhag. Kapela pa se omenja zopet kot radgonska podružnica v strassburškem zapisniku leta 1545, in končno izrecno kot cerkev v zapisniku sekovskega škofa leta 1617. Naglas na prvi slovki je menda nastal pod vplivom madžarsčine, ker sicer ima na Murškem polju beseda kapela naglas na drugi slovki.

Božja služba na belo nedeljo

Zgodovinar je v nadaljevanju zapisal, da se je božja služba na Kapehi redno vršila na belo nedeljo, ob patrociniji 22. julija in na nedeljo po prazniku Marijinega imena. Maševali so navadno kapucini iz Radgone, 24. maja 1763. leta pa so se okoliške občine obvezale, da bodo dajale lastnemu duhovniku, če ga dobe, vsako leto po 60 goldinarjev in 33 krajcarjev. Še istega leta (20. septembra) je vložil neimenovan dobrotnik (menda kapelski rojak dr. Andrej Kavčič) v deželno blagajno 1.500 goldinarjev, da bi obrestil od te glavnice dobival kapelski kurat (pomožni duhovnik). Nato je Kapela dobila lastnega duhovnika. Formalno pa je sekovski oziroma graški škof ustanovil kapelsko kuraturo 22. januarja 1776. Kapeli so priključili 474 hiš s 1.937 prebivalci. *Župnjo pa so ustanovili 1784. leta.* Prvotna kapelska kapela oziroma cerkev je bila premajhna za novoustanovljeno župnjo, zato so se verniki odločili, da zgrade novo cerkev.

Pri tem so imeli veliko oporo v rojaku župniku Martinu Kaučiču.

Graditi so jo začeli 1832. leta. Pomagale so tudi sosednje župnije: križevska, jurjevška in gornjeradgonska. Za stavbo so porabili ruševine gradu Kocjan. Temeljni kamen za novo cerkev je 25. maja 1823. leta blagoslovil zlatomašnik domačin Martin Kavčič. Dobro leto potem, 13. junija 1824, pa so že postavili na zvonik »jabolko« in križ. Cerkev je za 23.000 goldinarjev (z)gradil graški stavbenik Michael Marek.

Blagoslov knezoškofa

Cerkev je 19. septembra 1835. leta posvetil sekovski knezoškof Roman Sebastijan Zengerle. Obenem je posvetil tudi tri oltarje: glavnega, ki je posvečen sv. Mariji Magdaleni, na njem pa sta kipa sv. bratov Petra in Pavla; levi stranski oltar, ki je posvečen sv. Ani (nad njo je še slika sv. Jožefa, levo od nje kip sv. Janeza Krstnika, desno pa kip sv. Urbana); desni stranski oltar pa je posvečen sv. Križu. Cerkev je zgrajena v neoromanskem slogu s tlorisom v obliki križa. Osrednja kupola ji daje centralno zasnovo, zvonik pa sega 35 metrov visoko. Sicer pa še prelistajmo po stari knjigi. Že omenjeni pisec »srečke« in župnijskih kronik, ki se sklicuje na 1903. leta umrlega zgodovinarja Mateja Slekova, piše: »Cerkev je centralna stavba s kupolastim svodom, 20 metrov dolga, 18 metrov široka, v ladiji 15 metrov visoka, v prezbitერიju 12. Škof je ob blagoslovitvi podaril za glavni oltar lično sliko sv. Magdalene, ki jo je izdelala umetnica Krescencija Stadler v Monakovem (München). Rožnovensko podobo je naslikal radgonski slikar A. Jandt. Sprva je

bil poslikan le prezbitერიj, ostala cerkev pa je bila le pobeljena. Leta 1859 je akademski (akademski) slikar v Gradcu Alojz Trumer obnovil slikarjio v prezbitერიju, leta 1885 pa je celo cerkev znotraj na fresko poslikal Jakob Broilo za 1.600 goldinarjev. Istega leta je graški pozlatar Jožef Bauer napravil nov, še zdaj stoječ veliki oltar. Boštjanov oltar na listni strani pa je prenovil. Leta 1861 sta se z milodari nabavila stranska oltarja sv. Ane in sv. Križa za 1.200 goldinar-

Cerkev spokornice Marije Magdalene na Kapehi. Ob njej je cerkveni vinograd, katerega pridelek so pomenovali Magdalene solze. Posnetek: S. S.

jev. Blagoslovil ju je škof Slomšek 28. julija 1861. Do leta 1868 sta se ohranila še od stare cerkve dva zvonova: srednji, ki je bil zlit 1712. leta, in mali, zlit 1746. Tretji, največji, je bil zlit 1825. leta. Teža in glasovi teh zvonov niso znani. Leta 1868 je Albert Samassa zlit tri nove večje zvonove, katere je blagoslovil stolni prošt dr. Lovro Vogrinčič 29. junija istega leta. Veliki je tehtal 22 stotov in 13 funtov, srednji 7 stotov in 27 funtov, mali 2 stota in 95 funtov. Te zvonove je, razen malega, pobrala (prva) svetovna vojna. Pri Kapehi se je 19. junija 1870 vršil zadnji tabor, h kateremu sta največ pripomogla Ivan Klemenec in župnik dr. Anton Klemenčič, ki je tudi govoril na taboru.

V tem zapisu nisem zasledil podatka o orglah. Iz drugih virov pa sem zvedel, da so jih imeli že kmalu po dograditvi cerkve. Orgelski zvoki so zadoneli leta 1832, orgle pa je izdelal mariborski mojster Jožef Otonič, 1867. leta je dobila cerkev sv. Marije Magdalene velik lesteneč, delo umetnika Josepha Eisenbücherja. Leta 1886 je že omenjeni slikar Jakob Broilo iz Cremona v Italiji naslikal križev pot, pa tudi freske sv. Barbare in sv. Antona Puščavnika, Zadnjo večerjo in Jezusa z otroki. V prezbitერიju, ki je bil poslikan najprej, so naslikani štirje evangelisti, Marijino vnebovzetje in sv. Ciril in Metod. Nov je tudi podatek o oltarju sv. Družine, ki so ga postavili 1888. leta.

Dušni pastirji

Prvi župnik na Kapehi je bil Leopold Purgauer od Lenarta v Slovenskih goricah, in sicer v letih 1763-1776. Naslednji dušni pastirji pa so bili: Alojz Anton Magdič (1776-1799), Anton Bohanec iz Križevec pri Ljutomeru (1800-1801), Mihael Galič (1801-1816), Jurij Droz iz Limbuša pri Mariboru (1816-1821), Štefan Poljanec iz Kraljevec na Hrvaškem (1821-1824), Andrej Černivec od Sv. Barbare v Hložah (1824-1833), Ignacij Mlinarič iz Varaždina (1833-1849), Martin Rubin (1850-1881), Anton Lacko (1881-1887), Martin Meško iz Pušincev pri Ormožu (1887-1933). Ta je tudi na Kapehi, pa tudi povsod drugje, kjer je služboval, zapustil najboljše spomine. Znan je bil po svoji prijaznosti, »ljudomilosti« in vnetem rodoljublju ter vestnem izpolnjevanju stanovskih (duhovniških) dolžnosti. To mu je priznala tudi cerkvena oblast, saj mu je bila

dvakrat poverjena uprava ljutomerske dekanije. Škof dr. Mihael Napotnik ga je leta 1904 imenoval za duhovnega svetovalca, pod njegovim naslednikom pa je 7. novembra postal častni kanonik. Leta 1920 je praznoval zlatomašni jubilej. V letih od 1772 do 1924 se je zvrstilo na Kapehi 51 duhovnih pomočnikov oziroma »kapelanov«, kot so nekoč rekli (sedanjim) kaplanom.

Salezijanci prihajajo

Dolgoletni salezijanski duhovnik v Veržeju Jože Kostanjevec je 1985. leta v Salezijanskem vestniku pisal o prihodu te redovne skupnosti na Kapelo: »Salezijanci lahko štejemo Martina Meška med iskrenega prijatelja. Leto dni pred njegovo smrtjo smo leta 1932 na njegovo veliko veselje prišli v njegovo župnjo. To je pokazal s tem, da je že prvo leto naprosil prvega ravnatelja naše nove postojanke (v Veržeju), da je prevzel ves verouk na osnovni šoli v Radencih.« Pozneje pa so se salezijanci naselili na Kapehi v hiši, ki jim jo je z oporoko zapustila Kristina Cobej s pogojem, da ima dosmrtno stanovanje in oskrbo, sama pa bo gospodinjila, dokler bo mogla. S prihodom je hiša, v kateri je bilo nekoč gostišče, dobila ime Dom sv. Jožefa.

»Prvi ravnatelj je bil Franc Vogrinčič. Gospodarsko poslopje je predelal v lep dom za bolne salezijance. Prvi bolniki so bili Vode, Lambizar in Pelicon. Kristina je s pomočjo služkinje gospodinjila. Vogrinčič pa si je priskrbel razne zdravniške knjige in lepo skrbel za bolnike. Po drugi svetovni vojni so staro hišo zasedli učitelji, novi del pa je še ostal kot stanovanje za salezijance. Le najemnino je bilo treba plačevati, ker je bila stavba nacionalizirana. Leta 1960 so bolnike preselili na Trstenik na Gorenjsko. Po vojni vihur, ki je prizadel tudi cerkev na Kapehi in župnišče, ki so ga Nemci požgali, se je začelo življenje na župniji polagoma umirjati in urejati. Prvi salezijanski župnijski upravitelj je bil od 1949. do 1952. leta že omenjeni Franc Vogrinčič, ki se je zaradi bolehnosti umaknil v pokoj, a je pozneje spet sprejel upravljanje župnije, kajti njegov naslednik Jože Kuk je po petih letih leta 1957 umrl.

Za Vogrinčičem je po 1961. letu do 26. julija 1966. leta župnijo upravljaval Vinko Sraka. Omenjenega dne pa ga je, ko je z motorjem prečkal železniško progo, povozil vlak. Njegov naslednik je bil v letih 1966-1971 Franc Levstek, ki pa je nato postal ravnatelj na Rakovniku v Ljubljani. Ignac Lebar, ki je prišel 1971. leta kot kaplan, je župnijo upravljaval do 6. avgusta 1980. leta.

Tedaj je namreč umrl na duhovnih vajah v Želimljem.

Njegovo delo je nadaljeval do 1990. leta Ciril Koštric, ki je nato odšel na zdravljenje. Za leto dni je »vsokoli« Drago Gačnik, od 1991. leta pa upravljal župnijo sv. Marije Magdalene g. Janko Novak. Vsak od teh dušnih pastirjev se je trudil za materialno obnovo cerkve in župnišča in za duhovno prenovo.

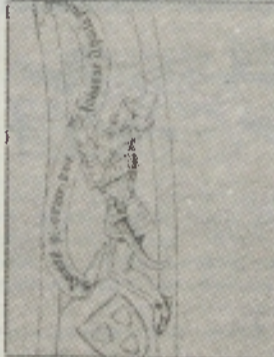
Župljani so z delom pokazali, kako jim je prenavljanje cerkve drago.

Za časa Voriginčiča je akademski slikar Karel Jakob prenovil slikarjio v cerkvi, župnik Vinko Sraka pa je leta 1962 dal prenoviti župnišče, uredil je dvoranjo za verouk in vse kapelje v župniji. Franc Levstek pa je iz stare mežnarje, ki je dal povečati, napravil veliko veroučno učilnico, kupil je dva nova zvonova (večji je 670-kilogramski, ton fis, manjši pa tehta 390 kilogramov, ton pa je A), uredil elektrifikacijo zvonov in uredil v cerkvi ogrevalne naprave. Za časa službovanja župnika Ivana Lebarja so (1975. leta) uredili krstnikin pred oltarjem sv. Družine. V letih, ko je bil župnik Ciril Koštric, so (med drugim) obnovili župnišče (1986), pročelje in ostrešje župnijske cerkve (1988), praznovali so zlato mašo dolgoletnega salezijanskega in misijonarskega duhovnika Martina Maroše in srebrno mašo Feliksa Strnišča (1989). Sedanji župnik g. Janko Novak mi je povedal, da ima sedaj župnija 2.600 prebivalcev oziroma vernikov, leti pa živijo na Kapelskem Vrhu, Parčnjaku, Kocjanu, Spodnjem in Zgornjem Kocjanu, v delu Okoslavca, Očeslavcih, na Janževem

Vrhu, Melanjskem Vrhu, Račkem Vrhu, Radenskem Vrhu, Hrašenem Vrhu, Murškem Vrhu, delu Rožičkega Vrha, Kobiljščaku, delu Murščaka, Stanetincih in Žrnovi ter Hrstju-Moti, kjer je sicer podružnična cerkev, v njej pa je vsako soboto zvečer nedeljska maša. Do nastanka nove župnije svetih bratov Cirila in Metoda v Radencih (1977. leta) pa so h kapelski župniji spadali še Radenci, Boračeva, Rihtarovci in Turjanci. Kapelska cerkev je od lanskega leta osvetljena z žarometi in je tako vidna od daleč. Tudi od nje seže oko daleč naokoli. Vsi salezijanski duhovniki so se trudili, pa tako tudi sedanji župnik, da bi se v duhu svojega ustanovitelja Janeza Boska še posebej posvečali vzgoji mladine.

Na Kapehi pa se radi vračajo tudi duhovniki, ki so doma iz takojšnje fare ali pa so v njej svojčas delovali. Naj omenim le dva: Gusti Horvat, ki je bil kaplan, zdaj pa je že vrsto let misijonar v Ruandi v Afriki, in Feliks Strnišča, duhovnik iz Hrstju-Mote, ki pa je zdaj župnik pri Sentvidu pri Planini na Kozjanskem.

ŠTEFAN SOBOČAN

24

Ob slavočnoem loku je še na severni polovici v trikotnem polju nastikano heraldično - grbovno znamenje dolnjelendavske plemiške rodbine Hahold-Banffy. V zgornjem delu slikovne ploške je videti del trupa z nekolikaj ukrivljenimi rogovi bivola. Pod njo se motiv bivolge glave ponovi na zeleno-modri podlagi grba dolnjelendavskih plemičev, še nižje pa je pokončno naslikan romb, osenčen z rdečo barvo. Nobenega dvomna, da gre za družinski grb mogočne dolnjelendavske družine, saj o tem govori tudi skromneje ohranjen napis nad orisano slikovno ploškavo, ki pravi: *Nobilium (um) Hohold(us) de Lindua*

Velika površina stene nad šilastim sklepniom delom slavaloka je bila zaradi poznejše barokizacije oz. namestitve baročnega svoda uničena. Le na skrajnem spodnjem, levem in desnem koncu se je ohranilo nekaj poslikave, ki pa je zaradi skromne pričevalnosti vsebinsko le stežka opredeljiva. Kaj je bilo tu upodobljeno, lahko kvečjemu uganemo, dasiravno bi - na hipotetični ravni - lahko sklepali, da se je kompozicija navezovala na legendo sv. Nikolaja. K takemu sklepu sili okoliščina, da je od skromne poslikave razpoznavni v stiliziranem načinu naslikano vodo, ki bi lahko implicirala motiv s sv. Nikolajem kot zavetnikom pomorščakov. V isti ravni na drugi strani pa bi najverjetneje lahko šlo za kako likovno rešitev iz zgodbe sv. Pavla, kateremu je slikar posvetil nekaj prostora na desni južni polovici slavaloka.

Poslikava južne polovice slavočnoe stene je razdeljena v štiri vrste. V spodnjem delu, tik nad oltarno menzo, je v fragmentih razpoznavni vsaj dvoje plasti poslikave. Z leve je videti skromne ostanke svetniškega lika, ki blagoslavlja (?) z desnico, z levo roko pa drži knjigo, na kateri počiva neki dolg predmet (meč, žezlo?), ki ga nslanja na levo rame. Glede na to, da je zgoraj v upodobitvah zlahka prepoznati prizore iz legende sv. Petra in sv. Pavla, bi lahko sklepali, da skromno ohranjen lik moremo istovetiti s podobo enega ali drugega apostola.

Ponuja pa se še druga razlaga: glede na to, da je na drugi strani v isti ravni naslikan motiv Marijinega kronanja, pri katerem je običajno asistiral tudi Kristus, je mo-

Logo
PODJETJE LOGOISTIČNE OPREME I. RENDAVA d.o.o.
Koločovska 43, 69220 Lendava

na podlagi sklepa upravnega odbora
razpisuje dela in naloge
direktorja družbe
Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati še izpolnjevati naslednje pogoje:
- visoka oziroma višješolska izobrazba
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na delovnem področju iz dejavnosti družbe.
Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.
Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: LOGO, Koločovska 43, 69220 Lendava, z oznako »za razpisno komisijo«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa.

SEZNAM

kandidatov za nadomestne volitve v ZD SO Gornja Radgona na nadomestnih volitvah, 11. 3. 1993.

Številka volilne enote: 13 (Uprava SO Gor. Radgona)
Voli se 1 (eden) poslanec.

Kandidati so:

1. Janez KUŠAR, roj. 4. 4. 1941, stanuje v Gor. Radgoni, Parčzanska 35
Predlagatelj: Izvršni odbor sindikata delavcev upravnih organov občine Gor. Radgona
2. Stanko NEMEC, roj. 13. 4. 1955, stanuje v Kocljavi 13 v Gor. Radgoni
Predlagatelj: Izvršni odbor sindikata delavcev upravnih organov občine G. Radgona.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
GORNJA RADGONA

Johannes Aquila

Turnišče, slavočna stena, Križanje apostola Petra (detajl), Janez Akvila 1389

goče, da je slikar kompozicijo ikonografsko razširil na drugo stran in tako vzpostavil kompleksnejše pomensko branje slikarje. Če sprejmemo tezo, da gre za lik Kristusa, se simbolna raven razumevanja razširi na prikrito aluzijo na hierarhično zgradbo Cerkev. V tem pogledu predstavlja lik Kristusa v spodnjem delu bazo, iz katere je zrasla krščanska vera, namreč iz Kristusa, ki ga je nasledil kot prvi vesoljni škof (papež) sv. Peter. Še nekoliko višje pa je zgodba sv. Pavla, apostola, ki je krščansko doktrino domislil in ji postavil v svojih spisih in delovanju temelje nadaljnega razvoja. Branje poslikave na ta način je seveda pomensko bolj zapleteno, toda možno, in zato Akvilo predstavlja v povsem novi luči, namreč kot ustvarjalca, sposobnega asociativne sestave prizorov, v katerih spoznavamo prikrito simbolno pomensko vrednost.

Spodnji del je, kot smo že omenili, slabo razpoznaven. Stanje te slikarje je bilo najbrž slabo že v 16. stoletju, saj je Akvilo poslikavo neki neznani renesančni slikar dopolnil s sliko, od katere se je, žal, ohranila le podoba glave nekega viteza. To je namreč videti desno od starejšega lika Kristusa (?), kaže pa izjemno kakovostno oblikovano, po renesančnih zgledih zasnovano glavo mladeniča z daljšimi lasmi. Likovne in slogovne značilnosti te slike prej ali slej govorijo, da je preslikava nastala nekje v 16. stoletju. Podoba seveda ne sodi v pregled Akvilove slikarske zapuščine, vendar pa ima izjemno pričevalno, umetnostno in kulturnozgodovinsko vrednost. Gre

(Nadaljevanje prihodnje)

Tiskovna konferenca na Upravi za notranje zadeve v Murski Soboti

Dokazov za prostitucijo ni

Novinarji, ki (med drugim) pišemo črno kroniko, smo na tiskovni konferenci na UNZ v Murski Soboti, ki sta jo sklicala načelnik Darko Anželj in načelnik inšpektorata policije Milan Horvat, dobili veliko ustnih in pisnih podatkov o pestrosti dela organov za notranje zadeve in številu »dogodkov«, ki so jih zaposlovali v preteklem letu. Nič pa ni bilo zapisano, ali (že) delujejo tudi pri nas ljubice za denar, zato smo, razumljivo, povprašali, kako je s to zadevo. Govoric na to temo namreč ne manjka, so pa tudi moški, ki se hvalijo, da jim sploh ni žal tistih 100 mark. Odgovor: Prijav ni bilo! Dalje razmišljajte, komentirajte... sami.

»Problem«, ki sem ga omenil, niti ni posebno hud, saj nas v krajih ob Muri dajejo druge težave. Kot prvo naj omenim (ne)varnost v cestnem prometu. Pomurske ceste so lani terjale 35 življenj, 143 ljudi se je težko poškodovalo, 263 pa je bilo laže ranjenih. Največ nesreč so povzročili vozniki osebnih avtomobilov. Najpogostejši vzrok prometnih nezgod pa je neprimerna hitrost. Največ nesreč se je zgodilo julija in avgusta ter decembra. Delavci organov za notranje zadeve so seveda ukrepali. Največkrat (11.582) so izrekli mandatne kazni, izdali so tudi veliko (11.424) pisnih opozoril zaradi prekrškov, občinskim sodnikom za prekrške so poslali 6.871 predlogov, v prometu so odkrili 1.398 vinjenih voznikov, 1.127 pa jih je preiskus odklonilo; odkrili so 857 voznikov brez voznškega izpita, nekaj manj jih je vozilo motorna vozila, za katera je dovolj potrdilo o poznavanju cestnoprometnih predpisov. Vendar niso imeli niti tega. Registracija vozil je draga, zato ne preseneča, da so v prometu odkrili 620 neregistriranih vozil.

Kriminal na območju, ki ga pokriva soboška UNZ, to pa so štiri pomurske občine, najbolj narašča, če številke primerjamo z drugimi slovenskimi območji. Leta 1991 so obravnavali 1.633 kaznivih dejanj, lani pa 2.465! Policisti in kriminalisti so bili sicer uspešni, saj so raziskali 69 odstotkov kaznivih dejanj, kar jih uvršča med slovenskimi UNZ na drugo mesto. Predstavniki policije vidijo

vzrok za vedno več kriminalnih dejanj v slabih gmotnih razmerah, prej omenjena številka pa je tako visoka tudi zato, ker so bili delavci organov za notranje zadeve bolj delavni. Največji je porast tako imenovanega mila-

lani pa 19. V letu 1992 je narasel tudi gospodarski kriminal: takih dejanj je bilo 181. Odkrili so 12 poneverb, 10 ponareditev ali uničenj poslovnih listin, 9 zlorab položaja ali pravic odgovorne osebe, 8 ponarejanj vrednotnic, 4 zlorabe pooblastil in tako naprej. V dveh primerih so odkrili tudi dajanje podkupnine. S področja splošnega kriminala so obdelovali 2.284 kaznivih dejanj, od teh jih je bilo 492 v škodo družbenega premoženja, ostala prikrasjanja (1.792) pa gredo na škodo zasebnikov. Temeljnemu javnemu tožilstvu so zato

In kako s(t)mo Prekmurci, Prleki in drugi »vozili« v preteklem letu z javnim redom in mirom? Tihni in mirni kot miši ali pa smo si dali duška? Policisti so našli 1.311 kršitev javnega reda in miru, kar je precej več kot leto prej, ko smo se spozabili 956-krat. Lani je bilo največ kršitev javnega reda in miru v zasebnih stanovanjih (418), potem v gostinskih objektih (325), na cestah in trgih (266), napogosteje med 18. in 24. uro (559). Največ kršitev javnega reda in miru so naredili nezaposleni (519), kar kaže, da nekaj vendarle počno; zaposleni so našli čas za tovrstne kršitve zakonskih in moralnih norm 374-krat, samostojni obrtniki so se spozabili 206-krat, kmetje, ki jih je v Pomurju največ, pa so kršili javni red in mir 158-krat. Zanimivo bi bilo raziskati, zakaj imajo tako mirne živce ali pa obratno: zakaj nekmetje tako hitro povzdignejo glas, pest... Nekaj tistih; ki so razgrajali vinjeni (podatkov o njihovem poklicnem stanu ni), pa so pridržali do iztreznitve. Številka je sicer manjša kot leto prej (98). Zanimivo je, da na določen pojav (tako negativen kot pozitiven) vplivajo tudi objektivni razlogi. Zgled je lahko nogometna tekma. Policija jih je varovala 12, na eni pa intervenirala tudi z gumijevkami. Uporaba prisilnih sredstev je bila strokovna, saj – po zatrdilih policije – ni bil nihče poškodovan, čeprav so v 34 primerih uporabili fizično silo, 27-krat sredstva za vezanje in vklepanje, (samo)-1-krat gumijevko in 2-krat plinska sredstva. Zaradi postopkov policije je bilo 50 pritožb, od tega so bile v 15 primerih upravičene.

doletniškega kriminala, in sicer je bilo največ vlovov, tatvin, kaznivih dejanj zoper splošno nedotakljivost in moralo, kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja ter kaznivih dejanj zoper življenje in telo. Narašča tudi kriminal zaradi mamil. Predlani so odkrili le enega uživalca mamil,

ovadili 1.870 utemeljeno osumljenih storilcev, od teh 448 mladotletnikov. Posebej izstopajo kazniva dejanja velikih tatvin (528); najpogosteje so bili vlovni v stanovanjske hiše, trgovine in počitniške hiše. Delavci organov za notranje zadeve ugotavljajo, da ima veliko ljudi orožje, ne pa tudi

dovoljenja zanj. Seveda so posest, nošenje, še posebej pa uporaba kazniva dejanja. Obo-roženi pa so tudi najpogostejši izvrševalci kaznivih dejanj. Zaradi nezakonite posesti ali uporabe orožja so obravnavali 91 ljudi. Zasegli so 5 revolverjev, 19 pištol, 4 vojaške puške, 9 lovskih pušk, 12 malokalibrskih pušk, 3 malokalibrske pištole, 11 plinskih pištol, 4 rakete pištole, veliko nabojev za razno orožje in – verjemite ali ne – 17 ročnih bomb.

Tudi bilanca odkritij delavcev mejne milice je zelo bogata: 7 kosov raznega orožja, 2.400 kosov streliva, deportacija 1.000 tujcev, posebna kontrola skoraj 4.000 sumljivih vozil in 4.500 sumljivih oseb, izdali so skoraj 38.000 vstopnih vizumov, a tudi zavrnilo 9.000 tujih državljanov, ker pač niso izpolnjevali določenih pogojev, čemur smo priča vsak dan. Uspeh je tudi »presekanje« 10 kanalov za ilegalno prihanjanje tujcev v našo državo, ki je odskočna deska v objubljenem zahodnem dežele. Na tiskovni konferenci so povedali, da so bili organizatorji tihotapljenja ljudi čez Slovenijo Ljubljanci, ki so imeli pomurske pomočnike – ljudi, ki žive ob meji. O imenih niso govorili.

Na prvi pogled se človek zdrzne, ko zve za število lanskih požarov. Bilo jih je skoraj trikrat več kot leto prej: 90. Ta številka je tako visoka zato, ker je bila lani huda vročina in suša, zato je bilo veliko požarov (tudi nekaj samovžigov) v naravi (gozdni, travniški in drugi). To pa ne pomeni, da ni velike škode, ki je nastala na stanovanjskih in gospodarskih objektih. Še veliko je treba storiti za preventivo.

Š. SOBOČAN

Makedonska ilegalca

Lendavski policisti so 20. februarja zunaj naselja Benica (pre)kontrolirali osebni avto s čakovsko registracijo. V postopku so ugotovili, da sta potnika državljana Makedonije, da sta mejo prešla ilegalno in da v avtu vozita razne tehnične predmete, vredne okrog 19.000 tolarjev. Odpeljali so ju k sodniku za prekrške, nato pa še na izpostavo carinarnice.

Januarska bilanca

Januar je bil prometno zelo krvav, saj so na pomurskih cestah ugasnila štiri življenja, 7 ljudi se je hudo poškodovalo, 27 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Vseh nesreč je bilo sicer 26. Pomurski policisti pa so

v prvem mesecu tega leta obravnavali 150 prijavljenih »splošnih« kaznivih dejanj in jih več kot dve tretjini raziskali. Obravnavali so še 12 gospodarskih kaznivih dejanj in 5 kaznivih dejanj, ki so jih zakrivilo mladi. V januarju so z 87 predlogi za kaznovanje zaposlili pomurske sodnike za prekrške, obravnavali so 4 požare, v januarju pa so na mejnih naštelih 1.081.203 potnike.

Preprečili verjetno nezgodo

Policisti iz Ljutomera so 17. februarja obravnavali voznika osebnega avta D. Š. iz Ljutomera, ki naj bi bil vinjen, zato so nu prepovedali nadaljnjo vožjo, saj bi lahko povzročil nesrečo. Opozorila pa ni upošteval, saj so ga čez nekaj ur spet srečali in ustavili; tedaj naj bi bil še bolj »pod gasom«. Ker so utemeljeno pričakovali, da bo s kršitvami nadaljeval, so ga pridržali do iztreznitve.

Grozil naj bi materi

Delavci organov za notranje zadeve iz Murske Sobotne so predzadnjo sredo pridržali do iztreznitve A. Š. iz Gradišča pri Murski Soboti. Tako so ukrepali zato, ker se ni hotel (ali mogel) pomiriti, čeprav so ga prišli dvakrat prijateljsko prepričevati, naj bo »priden«. Mater je še naprej grozil z ubojem, zato so ga odpeljali v Mursko Sobotno in za določen čas pridržali.

Iz diskoteke »na hladno«

V soboto, 20. februarja, ob 3.30 je bil pridržan do iztreznitve J. V. iz Kroga, ker je v diskoteki Super Li oziroma motelu Čarda v Martjancih kršil javni red in mir. Natakariji so namreč pravilno ravnali, ko mu vinjenemu niso hoteli dati več pijače, žal pa ga je to še bolj vznemirilo. Pretepal se je tudi z bratom, napadel pa je še redarja.

Kraja zlatih prstanov

Odkar so pri mostu čez Muro v Petišovcih oziroma Murskem Središčem policisti in cariniki, ni več povsem prostega prehajanja, saj je treba pokazati ustrezen dokument, pa tudi v denarnici je treba imeti nekaj cvenka, če prihajaš z druge strani meje. Vrzel najbolj občutljivo Romi iz medžimurskih Sitnic. Pa so se znašli: mejo prehajajo ilegalno čez železniški most. Čezenj je prišla v Slovenijo tudi Rominja H. D. iz Murskega Središča in se ustavila v Lendavi. V stanovanju G. K. je ukradla štiri zlate prstane in prav toliko ročnih ur, vzela je 500 mark in 1000 tolarjev. Naši policisti so jo

izročili kolegom iz Murskega Središča. Enako so ravnali z otrokoma, ki sta prav tako prišla k nam z druge strani Mure.

Ognjeni zublji

22. februarja okrog 19. ure je zagorelo v 20-hektarskem družbenem gozdu med Ljutomerom in Cezanjevci. Ogenj je »za začetek« zajel suho podrast na površini 20 krat 20 metrov. Gasilec iz Ljutomera, Cezanjavec, Stare Ceste in Branoslavac gre zahvala, da se ogenj ni razširil. – 28. februarja ob 18. uri pa je gorelo v Zasadih. Vzrok: Feliks B. je po družinskem prepiru zažgal slamo, ogenj se je razširil in zgoreli so še gospodarsko poslopje, kmetijski stroji ter orodje. Škoda znaša kar 2.000.000 tolarjev. Ljutomerski in radgonski gasilci so preprečili širitev ognja na sosednje objekte. – Naš dopisnik Franc Kuhar pa nam je sporočil, da so v Predanovcih, Krogu, Murskih Črnih in na Petanjic zgorale 4 provizorične prekajevalnice z mesom vred.

Tihotapil marihuano

V ponedeljek, 1. marca, ob 0.25 so na mejnem prehodu Središče ob Dravi odkrili v osebnem avtu, ki ga je vozil Miroslav M. iz Borove vasi pri Mariboru, 1,5 kilograma mamil vrste marihuana (indijska konoplja). Mamilo je bilo v tistem delu avta, kjer je prostor za rezervno kolo. Tihotapec se je pripeljal s hrvaške strani in povedal, da je mamilo »za lastne potrebe«.

Vlomilci ne počivajo

Neznavec je vlomil v počitniško hišico v Selcah, katere lastnik je Andrej S. iz Lenarta, si prisvojil razne tehnične predmete, nato pa je vžgal še oškodovančevu motorno kolo in se odpeljal v neznano. Škoda znaša 120.000 tolarjev. – Doselej neznan storilec je vlomil v počitniško hišico J. L. iz Strehovec in ukradel radiokasetofon in dodatne zvočnike ter povzročil za 100.000 tolarjev škodo. – M. H. iz Ljutomera je gmotno prikrajšan za 2.000.000 tolarjev. Toliko denarja (tuje valute in tolarjev) je nekdo pobral iz njegovega stanovanja, ki je sicer bilo zaklenjeno, a ga je tat odklenil, ker je našel originalni ključ.

Poroke

Na matičnem uradu v Gornji Radgoni so se poročili: Mitja Šterman, študent iz Ajdovščine, in Ksenija Rožman, študentka iz Radenec; Daniel Prajndl, elektromonter iz Lomanoš pri Radgoni, in Marija Jančar, šivilja iz Gornjih Ivanec. (F. Kl.)

Šk. Loka Kidričeva 58

JELOVICA

tel.: 064631-241 fax: 064632-261

gotovinski predsezonski POPUST 150% OKNA URATA SENČILA

POPUST za OPUŠČENI program 350% KOLIČINE SO OMEJENE

potrošniško posojilo: 1+3 ... brezobrestno, 1+6 ... 12% obresti

MURSKA SOBOTA Cankarjeva 25, tel.: 069/22-921, DOSTAVA NA DOM, ORGANIZIRANA MONTAŽA

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA prekmurka M. SOBOTA

Slomškova 25
Tel.: (069) 22 988, 22 949, 22 707
Telefax: (069) 21 984
ŽIRO RAČUN: 51900-610-24513

Če prav zdaj razmišljate o gradnji hiše ali obnovi vašega doma, potem obiščite našo zadrugo, kjer vam ponujamo:

- gradbene storitve z nakupom materiala po veleprodajnih oziroma tovarniških cenah
- nakup in vgraditev inštalacijskega materiala
- vzdrževanje objektov z vsemi inštalacijami

Možnost nabave vseh vrst blaga v tranzitu. HITRA ODLOČITEV – NAJCENEJŠA ODLOČITEVI

šport

Trideset let RK Mladinec

Rokometni klub Mladinec iz Murskih Črnc praznuje 30-letnico delovanja. Ustanovljen je bil na pobudo ljubiteljev rokometne, zlasti mladine. Takrat so se lotili tudi gradnje igrišča, pri čemer so krajanji vložili veliko truda in prostega časa ter opravili veliko prostovoljnih delovnih ur. Prvič so se rokometiški Mladinec predstavili krajanom Murskih Črnc prvega maja 1963. ko so pripravili turnir za pokal kluba. Med petimi ekipami so zmagali Radenci pred Turistom (TMI), Mladincem in Tišino, medtem ko je ekipa Tekstilca tekmovala zunaj konkurence. Ker so imeli rokometiški Mladinec težave z igriščem, saj je voda ob vsakoletnih poplavih ali večjih nalivih odnašala leš, so se leta 1968 na pobudo rokometišev in vaščanov, zlasti Franca Gomboca in Stefana Avguština, odločili za asfaltiranje igrišča. Z raznimi akcijami in delom mladine v zadrugi pa so zbrali denar za nakup opreme in tekmovalne. V tekmovalni sezoni 1963/64 so se rokometiški Mladinec vključili v medobčinsko ligo in se po enoletnem tekmovalju uvrstili v pomursko rokometno ligo, v kateri so igrali do leta 1974. V tem času so bili trikrat prvi, vendar so se šele po tretjem uspehu odločili za tekmovalne v štajerski rokometni ligi, kjer so tekmovali dve leti. Po odhodu nekaterih najboljših igralcev in zaradi finančnih težav so tekmovalje nadaljevali v pomurski ligi vse do leta 1980, ko je klub prenehal delovati. Na pobudo nekdanjih igralcev in trenerja Stefana Titana je klub ponovno začel delovati leta 1987. Izvolili so novo vodstvo, za pred-

sednika so izbrali Alojza Gomboca, obnovili so igrišče ter uredili razsvetlavo. V tekmovalni sezoni 1987/88 so se z mladimi igralci vključili v pomursko ligo, kjer so dosegli viden uspeh. To jim je dalo nove spodbude. Moštvo so okrepili z nekaterimi starejšimi igralci in v pomurski ligi zasedli prvo mesto. Kot pomurski prvaki so se uvrstili v drugo republiško ligo, kjer so zasedli sedmo mesto. Uspešni so bili tudi v tekmo-

Gregorinčič, ki je dal 61 golov. V klubu so imeli dve leti tudi žensko rokometno ekipo, ki pa je leta 1990, ko je v pomurski ligi zasedla tretje mesto, nehala delovati, ker so prenehale igrati nekatere boljše rokometiške. Poleg članske pa v klubu deluje tudi kadetska ekipa, ki uspešno tekmuje.

Ob letošnjem jubileju – 30-letnici RK Mladinec – bodo predali namenu nove slačilnice s tuši in sanitarijami

Rokometiški Mladinec iz Murskih Črnc. Stojijo od leve: Makovec (trener), Perkič (teh. vodja), M. Buzeti, Ščap, D. Buzeti, Graj, A. Gomboc (predsednik), Novak (vodja); čepijo: Farič, R. Gomboc, Marič, F. Gregorinčič in M. Gregorinčič.

valnih sezonah 1990/91, ko so bili sedmi, in v naslednji tekmovalni sezoni, ko so zasedli šesto mesto. Po osamosvojitvi Slovenije je prišlo do reorganizacije rokometnega tekmovalja in ekipa Mladinec se je uvrstila v tretjo državno ligo. Po jesenskem delu tekmovalja so na četrtem mestu z 12 točkami, to je njihova najboljša uvrstitev. Poleg tega imajo tudi najboljšega strelca v ligi. To je Franc

v prizidku vaškega doma. To bo najlepša nagrada klubu ob jubileju, hkrati pa velika pridobitev za razvoj rokometne v Murskih Črncih. Za vse te uspehe se imajo zahvaliti peščici rokometnih zanesenjakov, igralcem in krajanom. Če bo tudi v prihodnje toliko razumevanja, potem se ni bati za obstoj in uspehe rokometne v Murskih Črncih. K jubileju tudi naše čestitke!

Feri Maučec

Uspešen prikaz teakwondoja v Črenšovcih

V Črenšovcih so pripravili športno prireditev s prikazom teakwondoja. Gledalce so predvsem navdušile točke, ki so jih izvedli mojstri teakwondoja iz Maribora in domači člani iz Črenšovca. Prireditev je uspela tudi zaradi pokroviteljev, ki so omogočili snemanje filma, ki bo v pomoč nadaljnji popularizaciji teakwondoja. (Dean)

MNZ Murska Sobota Vrelec in Pušča odstopila

Drugi del prvenstva v prvi in drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota se bo začel 21. marca 1993. Tekmovalje mladincev pa se bo začelo že prej. Tako so se dogovorili na sestanku s predstavniki klubov. Sklenili so tudi, da morajo klubi, pri katerih so bile ugotovljene pomanjkljivosti na igriščih, le-te do začetka prvenstva odpraviti, sicer ne bodo mogli igrati na domačih igriščih. Igrati pa ne bodo mogla tudi moštva, katerih klubi do začetka prvenstva ne bodo poravnali vseh finančnih obveznosti do nogometne zveze. Druga medobčinska nogometna liga Murska Sobota bo imela v drugem delu prvenstva le 11 moštev, saj sta moštvi Vrelca iz Moravskih Toplic in Pušče nehali tekmovali. Prav tako trenerji brez licenc ne bodo mogli voditi tekem.

Šah

Na mednarodnem konecteden-skem turnirju v hotelu Grozd v Gornji Radgoni je sodelovalo kar 98 šahistov, ki so se pomerili v 9 kolih po švicarskem sistemu. Zasluzeno je zmagal član ŠD Radenska iz Murske Sobote Boris Kovač z 8,5 točke, sledijo pa mu štirje Mariborčani: Božičnik, 7,5. Zupe, Habjančič in Ivanušič, po 7 točk. Od preostalih pomurskih šahistov je bil Bogdan Hari 6. s 6,5 točke, kolikor je zbral tudi Evgen Ružič (8. mesto). Alojz Kos pa 9. s 6 točkami.

NOGOMETNE OKREPITVE

Franc Vučko

Nova okrepitev Nafta iz Lendave. Star je 22 let. Z nogometom se je začel ukvarjati šele v šestnajstem letu v članski moštvi na Bistrici. V rojstnem kraju je igral sedem let. Pri Bistrici je eden najboljših igralcev in strelcev. Drugo leto je bil tudi kapetan moštva. V lanskoletnem nogometnem turnirju v Odrancih je bil razglašen za najboljšega igralca. Ze dalj časa si je želel igrati pri Nafti, kjer bi se lahko tudi naučil. Tu želi se mu je tokrat izpolniti zato je zadovoljen. Ker je še mlad, lahko zanj velik izziv, da se pridruži. Čeprav je Nafta na lestvici po jesenskem delu prvenstva v nezavidljivem položaju, se nadeja, da si bo s trdim delom zagotovila obstanek med prvotligaši.

Bogdan Črnko

Nova okrepitev Potrošnika iz Beltincev. Star je 25 let. Z nogometom se je začel resneje ukvarjati v Salovcih, kjer je igral za pionirsko, mladinsko in člansko moštvo. Potem je prestopil k nogometnemu klubu Dokležovje in igral v pomurski ligi. Nato ga je pritegnila soboška Mura in dve leti je igral v slovenski ligi. Potem se je zopet vrnil k Dokležovju, od koder je prišel k beltinskemu prvotligašu Potrošniku. Za novo okolje se je odločil zato, ker se želi dokazati v prvi ligi. Meni, da ima Potrošnik z novimi okrepitevami solidno moštvo in dobrega trenerja. Z dosedanjim delom v novem okolju je zelo zadovoljen in upa, da se bo Potrošnik, ki ima veliko navijačev, obdržal v prvi državni ligi.

Jože Hozjan

Nova okrepitev lendavske Nafta. Star je 23 let. Z nogometom se je začel ukvarjati pri nogometnem klubu Hotiza. Je igral za vse selekcije. Kot osemletnik pa se je preskušal tudi pri Nafti v Lendavi, kjer je bil pol leta, potem pa moral k vojakom. Po vrnitvi je nadaljeval nogometno kariero pri Hotizi, kjer je kot ga po domače kličejo, je bil v tekmovalni sezoni najboljši strelca v pomurski in občinski ligi z 19 in 21 golom. Ker se želi še enkrat preskusiti v prvi državni ligi in z namenom, da ji postane ostati v ligi, je prestopil k lendavski Nafti. V novem okolju je bil zelo naporen, saj ni bil navajen tako intenzivnih treningov, vendar je najhujše napredoval. Upa, da bo Nafta ostala v prvi ligi.

RAZPORED TEKEM II. SNL – SPOMLAD

XVI. kolo – 14. 3. 93

Dravograd	: Medvode
Tabor Jadran	: Dravinja
Primorje	: Napredek
Domžale	: Triglav
Istragas J.	: Rudar (T.)
Avto bum	: Korotan
Set Vevče	: Ilirija
Era Šmartno	: GIDOS

XVII. kolo – 21. 3. 93

Era Šmartno	: Dravograd
GIDOS	: Set Vevče
Ilirija	: Avto bum
Korotan	: Istragas J.
Rudar	: Domžale
Triglav	: Primorje
Napredek	: Jadran Tabor
Dravinja	: Medvode

XVIII. kolo – 28. 3. 93

Dravograd	: Dravinja
Medvode	: Napredek
Tabor J.	: Triglav
Primorje	: Rudar
Domžale	: Korotan
Istragas J.	: Ilirija
Avto bum	: GIDOS
Set Vevče	: Era Šmartno

XIX. kolo – 4. 4. 93

Set Vevče	: Dravograd
Era Šmartno	: Avto bum
GIDOS	: Istragas J.
Ilirija	: Domžale
Korotan	: Primorje
Rudar	: Tabor J.
Triglav	: Medvode
Napredek	: Dravinja

XX. kolo – 10. 4. 93

Dravograd	: Napredek
Dravinja	: Triglav
Medvode	: Rudar
Tabor J.	: Korotan
Primorje	: Ilirija
Domžale	: GIDOS
Istragas J.	: Era Šmartno
Avto bum	: Set Vevče

XXI. kolo – 18. 4. 93

Avto bum	: Dravograd
Set Vevče	: Istragas J.
Era Šmartno	: Domžale
GIDOS	: Primorje
Ilirija	: Tabor J.
Korotan	: Medvode
Rudar	: Dravinja
Triglav	: Napredek

XXII. kolo – 25. 4. 93

Dravograd	: Triglav
Napredek	: Rudar
Dravinja	: Korotan
Medvode	: Ilirija
Tabor J.	: GIDOS
Primorje	: Era Šmartno
Domžale	: Set Vevče
Istragas J.	: Avto bum

XXIII. kolo – 2. 5. 93

Istragas J.	: Dravograd
Avto bum	: Domžale
Set Vevče	: Primorje
Era Šmartno	: Tabor J.
GIDOS	: Medvode
Ilirija	: Dravinja
Korotan	: Napredek
Rudar	: Triglav

XXIV. kolo – 9. 5. 93

Dravograd	: Rudar
Triglav	: Korotan
Napredek	: Ilirija
Dravinja	: GIDOS
Medvode	: Era Šmartno
Tabor J.	: Set Vevče
Primorje	: Avto bum
Domžale	: Istragas J.

XXV. kolo – 16. 5. 93

Domžale	: Dravograd
Istragas J.	: Primorje
Avto bum	: Tabor J.
Set Vevče	: Medvode
Era Šmartno	: Dravinja
GIDOS	: Napredek
Ilirija	: Triglav
Korotan	: Rudar

XXVI. kolo – 23. 5. 93

Dravograd	: Korotan
Rudar	: Ilirija
Triglav	: GIDOS
Napredek	: Era Šmartno
Dravinja	: Set Vevče
Medvode	: Avto bum
Tabor J.	: Istragas J.
Primorje	: Domžale

XXVII. kolo – 30. 5. 93

Primorje	: Dravograd
Domžale	: Tabor J.
Istragas J.	: Medvode
Avto bum	: Dravinja
Set Vevče	: Napredek
Era Šmartno	: Triglav
GIDOS	: Rudar
Ilirija	: Korotan

XXVIII. kolo – 6. 6. 93

Dravograd	: Ilirija
Korotan	: GIDOS
Rudar	: Era Šmartno
Triglav	: Set Vevče
Napredek	: Avto bum
Dravinja	: Istragas J.
Medvode	: Domžale
Tabor J.	: Primorje

XXIX. kolo – 13. 6. 93

Tabor J.	: Dravograd
Primorje	: Medvode

Domžale	: Dravinja
Istragas J.	: Napredek
Avto bum	: Triglav
Set Vevče	: Rudar
Era Šmartno	: Korotan
GIDOS	: Ilirija

XXX. kolo – 20. 6. 93

Dravograd	: GIDOS
Ilirija	: Era Šmartno
Korotan	: Set Vevče
Rudar	: Avto bum
Triglav	: Istragas J.
Napredek	: Domžale
Dravinja	: Primorje
Medvode	: Tabor J.

Nova okrepitev Nafta iz Lendave. Star je 20 let. Osnovno nogometno znanje si je pridobil pri lendavski Nafti, kjer je igral za pionirsko moštvo. Potem je igral pri Panoniji v Gaberju, kjer je tudi doma. Za Panonijo je tekmoval šest let kot vezni igralec. Bil je eden najboljših igralcev Panonije ter s svojimi igrami navdušil tudi strokovne delavce pri lendavski Nafti, ki so ga pritegnili v ekipo. Čeprav so bile dosedanje priprave pri lendavskem prvotligašu zelo naporene, saj jih prej ni bil vajen, je zadovoljen. Zaveda se, da je to zanj lepa priložnost, da se preskusi med najboljšimi slovenskimi nogometiški. Meni, da ima Nafta kljub nezavidljivemu položaju, na lestvici dobro moštvo in da se bo obdržala v ligi.

Robert Sarjaš

Andrej Husar – predsednik RK Gornja Radgona

Želijo si v prvo državno ligo

Rokomet ima v Gornji Radgoni dolgoletno tradicijo, saj so tamkajšnji rokometiški in rokometiške pred leti uspešno tekmovali v prvi slovenski ligi. Sedaj pa gornjeradgonski rokometiški tekmujejo v drugi državni ligi. O njihovih željah smo se pogovarjali s predsednikom RK Andrejem Husarjem, nekdanji odličnim tekačem šprinterjem.

– Rokometni klub Radgona je nosilec razvoja rokometne v občini. Kako ste organizirani?

»Lani avgusta smo ustanovili samostojni rokometni klub, medtem ko so prej radgonski rokometiški delovali kot sekcija društva Partizan. V klubu delujejo članska ekipa, ki tekmuje v drugi državni ligi (trener prof. Brane Klun), druga članska ekipa, ki nastopa v tretji državni ligi (trener Zvonko Benko), in kadetska ekipa, ki sodeluje v slovenski kadetski ligi (trener Herbert Ketiš). Poleg tega pa roko-

metni klub tesno sodeluje z gornjeradgonsko osnovno šolo, iz katere dobivamo naraščaj. »
– V klubu delujejo tri ekipe. Kako zagotavljate sredstva za tekmovalje?

»Denar nam dela največ preglavic, tako kot mnogim drugim klubom. Sredstva, ki jih dobimo iz občinskega proračuna, so minimalna in zdaleč

ne zadoščajo za normalno delo in tekmovalje. Zato si moramo pretežni del denarja zagotavljati sami s pomočjo donatorjev in pokroviteljev ter z raznimi akcijami. Tako se iz meseca v mesec s težavami prebijamo skozi tekmovalje. Menimo, da bi morali iz občinskega proračuna zagotavljati več sredstev za športno dejavnost, če v občini želimo imeti kakovosten šport. Večji interes pa bi morali imeti tudi donatorji in pokrovitelji, ki bi v tem morali videti tudi koristi.»

– Kakšne pa so želje oziroma načrti v klubu?

»Na začetku tekmovalja v drugi državni ligi je bil naš cilj obstanek v ligi, saj nismo poznali konkurence, ker je bila liga na novo ustanovljena. Zdaj pa so naši cilji nekoliko višji. Želimo si, da bi v letošnji tekmovalni sezoni v drugi državni ligi zasedli četrto mesto, kar bi nam v končni tekmovalni sezoni, kamor se uvrsti osem ekip, dajalo lepe možnosti za uspeh. Naš cilj je priti v prvo

državno ligo. V ta namen se tudi okrepili z dvema rokometiški – Mijalčinom in Prajakom. Sicer imamo v klubu dobre igralce, ki smo jih sami vzgojili, lahko realno pričakujemo, se bo ekipa v bližnji prihodnosti uvrstila v prvo državno ligo. Po izpadu Pomurke iz Bakovec bi namreč Pomurje ostalo prvotligaša. Mislimo pa, da naša regija morala imeti enega rokometnega prvotligaša.»

– Omenili ste dobro sodelovanje z gornjeradgonsko osnovno šolo. Kakšno je sodelovanje s pomurskimi meznimi klubi?

»V klubu si prizadevamo, čim boljše sodelovanje s ostalimi rokometnimi klubi, to lahko koristno za naše tekmovalne ekipe. Zelo dobre stike imamo s komitnim klubom Pomurje, Bakovec, s katerimi imamo niti dogovor o sodelovanju, kamor se uvrsti osem ekip, dajalo lepe možnosti za uspeh. Naš cilj je priti v prvo

šport

Prva državna rokometna liga

Bakovčani končno zmagali

Rokometaši Pomurke Bakovec so šele v soboto zvečer pred maloštevilnimi gledalci v telovadnici OŠ 3 v Murski Soboti v nadaljevanju prvenstva prvič zmagali. Premagali so Novo opremo iz Slovenj Gradca s 17:16 (9:9). Po začetnem vodstvu gostov so uspeli do polčasa izenačiti ter v nadaljevanju povesti celo s 14:11. Zaradi nepazljivosti v obrambi so gostje izenačili in 4 minute pred koncem vodili s 15:16. Gostiteljem pa je na koncu vendarle uspelo doseči zmagoviti gol. Strelci golov za Pomurko Bakovci: Kušter 7, Skraban 3, Lovenjak in Sečko po 2 itd.

PIROVA ZMAGA BAKOVČANOV - Po daljšem času so rokometasi Pomurke Bakovec zopet zmagali - to pot proti slovenjegraški Novi opremi - toda ta zmaga jim dosti ne pomaga v boju za obstanek v elitni družbi najboljših slovenskih rokometashev. Foto: Andreja Pirher.

Kros
Dve zmagi Pomurk

Na 3. odprtem zimskem krosu v Slovenski Bistrici so se med 100 tekači izkazali tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobotice. Najuspešnejši sta bili Mojca Meglič in Sonja Roman, ki sta zmagali med mlajšimi oz. starejšimi pionirkami. Drugo mesto sta zasedla Jože Kolar med mladinci in Geza Grabar med člani, tretji pa je bil Vasja Kerčmar med starejšimi pionirji.

Karate
Soliden nastop Pomurcev

V Mariboru je bilo kvalifikacijsko tekmovanje v stilskem karateju v posamičnih borbah. Med 70 tekmovalci iz 11 klubov so nastopili tudi Pomurci in se kar solidno odrezali. Med mlajšimi mladinci v skupini A je bil Aleš Petermel iz Gornje Radgone 2., Sobočanec Jernej Štefanec pa 3. V skupini B je Radgončan Miha Tropenauer zasedel 7. mesto. Kristijan Peroci iz Murske Sobotice je bil 4. med starejšimi mladinci v skupini A, 4. pa je bil tudi Andrej Husar (MS) v skupini B. Kristijan Ivanov (MS) je zasedel 2. mesto v absolutni kategoriji članov v skupini B, v težavnostnih kategorijah do 75 kg pa je bil Milko Škrobar (Radenci) 3.

ŠPORTNA NAPOVED

Podobno kot prejšnjo tekmovalno sezono, bomo tudi letos nadaljevali z napovedovanjem nogometnih izidov v državnih ligah. Že v soboto se nadaljuje spomladanski del prvenstva v prvi državni nogometni ligi, kjer imamo Pomurci kar 3 predstavnike, zato je zanimanje toliko večje. Kdor bo pravilno napovedal vsaj 7 od 9 izidov, bo lahko dobil eno od nagrad. Tokrat smo za športno napoved zaprosili prof. sociologe in dipl. etnologa Borisa Hegečša iz Murske Sobotice, ki je že od mladih nog vnet privrženec nogometašev Mure. Njegova napoved je takale:

Pari	Tip
1. NAFTA : Maribor Branik	1
2. Koper : Gorica	0
3. Ljubljana : POTROŠNIK	0
4. Slovan Mavrica : Studio D	0
5. Rudar (V.) : SCT Olimpija	0
6. MURA : Kompas Holidays	1
7. Šteklar : Belvedur Izola	1
8. Železničar : Publikum	2
9. Elektroelem. Zagorje : Živila Naklo	2

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 18

	Tip
1. NAFTA : Maribor Branik	
2. Koper : Gorica	
3. Ljubljana : POTROŠNIK	
4. Slovan Mavrica : Studio D	
5. Rudar (V.) : SCT Olimpija	
6. MURA : Kompas Holidays	
7. Šteklar : Belvedur Izola	
8. Železničar : Publikum	
9. Elektroelem. Zagorje : Živila Naklo	

Izpolnjene lističe pošljite najkasneje do sobote, 6. marca, na uredništvo Vestnika, Slovenska 41.

Primek in ime ter naslov

Namizni tenis

Zmaga Arconta in poraz Potrošnika

V 9. kolu 1. državne namizniške lige za člane sta ponur ekipe dosegli polovičen uspeh. Arcont je s 5:2 premagal Novotehno, predvsem po zaslugi odličnih igralcev Komca in Lasana. Potrošnik pa je z enakim izidom izgubil proti mariborskemu Tamu. Najboljši je bil Unger, ki je premagal Plohla, drugo točko pa je osvojil Benkovič proti Tancerju. Zanimivo je, da je bil Kus pri vodstvu 19:17 v prvem setu diskvalificiran zaradi neobjektivnega domačega sodnika, kar je močno vplivalo na končni izid. V naslednjem kolu igra Arcont doma z Ilirijo, Potrošnik pa s kranjskim Merkurjem.

Top 12 za mladince

Na turnirju slovenskih mladincev v Preserju sta se dobro odrezala tudi pomurska predstavnika. V najboljši skupini je bil Urh Strašek sedmi, v drugi skupini pa je pionir Mitja Horvat zasedel 5. mesto.

Prijateljski nogomet

Potrošnik : Galeb 4:0
Nogometaši Potrošnika iz Beltincev, ki so bili na pripravah v Ankaranu, so s 4:0 premagali moštvo Galeb. Za Potrošnik je dal 3 gole Milošević, 1 pa Šarkezi.

Gidos : Izola 1:1

Nogometaši Gidos iz Turnišča so na pripravah v Vrsarju igrali neodločeno 1:1 s prvotigašem Belvedurjem Izola. Gol za Gidos je dal Marjan Dominko.

Nafta : Čakovec 2:2

Lendavska Nafta in hrvaški drugoligaš Čakovec sta tudi v povratni tekmi igrala neodločeno 2:2. Gola za Nafto je dal Rob. Pred sto gledalci je sodil Blažič iz Turnišča.

Mura : Woitsberg 3:0

V prijateljskem srečanju na Tišini so nogometaši Mure brez posebnih težav premagali avstrijsko moštvo Woitsberg. Za Muro so dali zadetke Breznik, Cifer in Cener. Pred 250 gledalci je sodil Ficko iz Rankovec.

Nafta : Mura 2:2

Pred 500 gledalci v Lendavi - tekmo je sodil domačin Felbar - sta se prvotigaša Nafta in Mura razšla z neodločenim rezultatom 2:2 (0:0). Povedli so Lendavčani z golom Roba v 47. minuti, drugi gol pa je dal Hranilović v 53. minuti. Mura je razliko znižala v 72. minuti z golom Gutalja iz enajstmetrovke, izenačil pa je Cifer v 85. minuti.

Rogašovci : Rudar (V) 0:2

Pred 150 gledalci je tretjeligaš klonil pred prvotigašem iz Velenja, za katerega sta dala gola Cvikl in Vidovič.

Madžari : Romi 2:2

Na igrišču NK Dobrovnik se je končala prijateljska nogometna tekma med reprezentancama pripadnikov madžarske narodnosti in romske skupnosti neodločeno 2:2.

Potrošnik : Beltrans 1:1

Za Potrošnik je dal gol Škaper, za Beltrans pa Z. Osterc.

Gidos : Finali 3:2

Tečna zmaga proti vodečemu tretjeligašu vzhodne skupine iz Pirana. Strelci: Jože Pucko st. in Jože Pucko ml. ter Tomar.

Publikum : Potrošnik 2:2

Gola za Potrošnik sta dala Škaper in Milošević.

Košarka

Poraz Radgone

V povratni tekmi končnice prvenstva v 2. ligi vzhod je KK Radgona na domačem igrišču izgubila s KK Črnuče 81:95.

Prva zmaga Lindaua

V 9. kolu pomurske košarkarske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Pomurje - Sobota veterani 59:70, Banco di Stil - Lindau 31:32 prekinjeno in IPC Sebeborci - Radenska veterani 55:54. Še naprej vodijo veterani Sobotice s 17 točkami pred IPC Sebeborci, 15, in veterani Radenske, 14 točk.

Strelstvo

V 8. kolu lige s standardno puško je SD Štefana Kovača Turnišče premagala moštvo FLV Hotinja vas s 1648 : 1612 krogi. Zopet se je izkazal Robi Markoja s 563 krogi.

Na gostovanju pri Kovinarju Štore so strelci iz Ljutomera zadeli 1672 krogov, njihovi nasprotniki pa le 1552. Rajko Robnik je nastreljal 564 krogov.

V derbiju je moštvo SD Jovo Jurkovič premagalo Elrad s 1652 : 1607 krogov. Pri zmagovalcih je bil najboljši posameznik Gorazd Koček, ki je zadel 555 krogov, pri poraženih pa Milan Svetec s 542 krogi.

Prva slovenska odbojcarska liga

Pričakovan poraz na Bledu

Odbojkarji soboškega Vigrosa so v zadnjem kolu gostovali na Bledu, kjer jih je moštvo domačega kluba Minolta premagalo z rezultatom 3:0 (4:7, 14). Tako je Vigros zasedel 6. mesto ob koncu prvenstva.

Druga slovenska odbojcarska liga

Zmagoviti pohod Ljutomerčanov

V 15. kolu 2. državne lige odbojkarjev so igralci Ljutomera na gostovanju pri drugi ekipi mariborske Vilede zanesljivo zmagali s 3:1 (15:9, 15:8, 4:15, 15:8). Z dobro igro so se utrdili na prvem mestu, v naslednjem kolu pa igrajo doma s Črnučami.

Tretja slovenska odbojcarska liga

Zmaga Pomurja in Radenec

V Murski Soboti je moštvo Pomurja s 3:1 premagalo tretjo ekipo mariborske Vilede. Radenci pa na gostovanju v Topolšici drugo domačo ekipo s 3:1, medtem ko so odbojkarji Beltincev izgubili z Vuzenico z 2:3.

Derbi Pomurskim mlekarnam

V 3. državni ligi za ženske so v pomurskem derbiju odbojkarice Pomurskih mlekarn na domačem igrišču premagale Ljutomerčanke s 3:0. Moštvo Cvena pa je z 0:3 izgubilo v Topolšici. Tudi igralke Puconec so z 0:3 izgubile, in sicer s tretjo ekipo Palome Branika.

Planinstvo

Najvišje priznanje Mariji Lah-Vild

Na slovesnosti ob 100-letnici slovenske planinske organizacije je članica PD Murska Sobota Marija Lah-Vild prejela prvo slovesno listino PZS.

Pred nadaljevanjem prvenstva v 1. državni nogometni ligi

Boj za vrh in obstanek

Konec tedna se bo nadaljevalo nogometno prvenstvo v 1. državni ligi, kjer imamo Pomurci kar 3 predstavnike, in sicer soboško Muro, beltinski Potrošnik in lendavsko Nafto. Po prvem delu prvenstva je Nogometni klub Mura pristal na visokem 3. mestu s pičlim zaostankom za vodilnima kluboma SCT Olimpija iz Ljubljane in mariborskim Branikom, medtem ko sta NK Nafta in NK Potrošnik na repu razpredelnice 18 slovenskih klubov. Predstavnike vseh treh pomurskih prvotigašev smo vprašali: Kako so zadovoljni s pripravami in kaj pričakujejo od spomladanskega dela prvenstva?

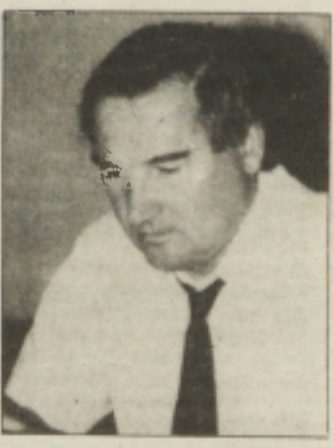
Bojan Prašnikar, trener NK Mura iz Murske Sobotice: »Za priprave smo naredili dober razpored tekem, na katerih smo lahko sproti preverili formo igralcev. Zadovoljen sem z okrepitvami v obrambi in napadu, saj nismo izgubili nobene od 13 prijateljskih tekem, pač pa smo 9-krat zmagali in 5-krat igrali neodločeno. Žal pa smo imeli težave zaradi

Mariborom, Ljubljano in Studiom D za to pomembno mesto. Ker bo prvenstvo zelo dolgo, bo nadvse pomembno, katera ekipa bo pokazala najbolj stabilno formo in naredila najmanj napak; ta ekipa se bo na koncu veselila.«

Marjan Dominko, trener NK Nafta: »Priprave na nadaljevanje prvenstva so dobro potekale, imeli smo jih v Izoli, kjer smo preživeli konec tedna. Žal pa je 14 ključnih igralcev pozneje zbolelo in so bili manjkali približno en teden, kar je seveda vplivalo na igro našega moštva. V pripravljalnem obdobju smo odigrali 15 tekem in nismo imeli hujših nasprotnikov, če seveda izvzamem NK Muro. Skrbi nas, ker nimamo ustreznih zamenjav za ključne igralce. To bo gotovo velik problem v nadaljevanju prvenstva, zato je naš osnovni cilj, kako ostati v prvi ligi. Treniramo intenzivno, saj se vodstvo in igralci zavedajo, da z obstanekom v ligi veliko pridobijo, saj se bodo lahko potem bolje prodali. Zaradi rdečih kartonov iz jesenskega dela prvenstva ne

bosta mogla nastopiti Hercog in Bubeč, zato menimo, da bo za nas velik uspeh, če v prvem kolu na domačem igrišču ne bomo doživeli poraza proti favoriziranim Mariborčanom.«

Anton Šarotar, predstavnik glavnega pokrovitelja NK Potrošnik: »S pripravami smo začeli prvi med slovenskimi prvotigaši, in sicer takoj po novem letu, kar je bila želja glavnega trenerja Ivana Dalme Markovića. Priprave so dobro potekale, brez poškodb igralcev, izognili pa smo se tudi gripi. Sklepne priprave so bile v Ankaranu, s čimer so se igralci dobro pripravili v fizičnem, tehničnem in taktičnem pogledu za nadaljevanje prven-

stva. Odigrali smo precej tekem, zadovoljivo z domačo Muro, varaždinskim Varteksom in avstrijskim drugoligašem iz Gradca, nismo pa zadovoljni s prikazanimi na tekmah s turniškim Gidosom. Ižakovci in Slovanom Mavrico. Naš osnovni cilj je obstanek v prvi slovenski nogometni ligi, za kar bomo morali zbrati približno 20 točk. To je v primerjavi s spomladanskim delom v sezoni 1991/92 možno, saj smo bili takrat v podobnem položaju, vendar začetni štart ni bil tako slab kot sedaj. Kljub temu pa smo optimisti, saj bi z angažiranjem trenerja Markovića in sedmih novih dobrih igralcev moštvo Potrošnika moralo ostati v ligi in z lepo igro navdušiti gledalce.«

MILAN JERŠE

TRGOVINA-GOSTILNA-DISKO

KOZEL ŽIBERCI pri Apačah

Telefon: (069) 69079

Pri nas bomo na velikonočno nedeljo izžrebali VESTNIKOV NISSAN! Vabljeni!

PRODAJAMO:

špecerijo, galanterijo, delikatesne izdelke, tekstil, pijače...

POSEBEJ UGODEN NAKUP KMETIJSKE MEHANIZACIJE, umetnih gnojil, krmil...

PRODAJAMO VES GRADBENI MATERIAL!

GOSTINSKE STORITVE:

• jedi po naročilu • pice • prvovrstne pijače

OB SOBOTAH VABIMO MLADE V DISKO!

• Leta 1977 smo začeli s skromno gostilno. 1980. smo sezidali večje sodobno gostišče. 1990 smo odprli samopostrežno trgovino in disko. S trdim delom smo postali to, kar smo. Naš nadaljnji razvoj prepuščamo sinu Slavku...

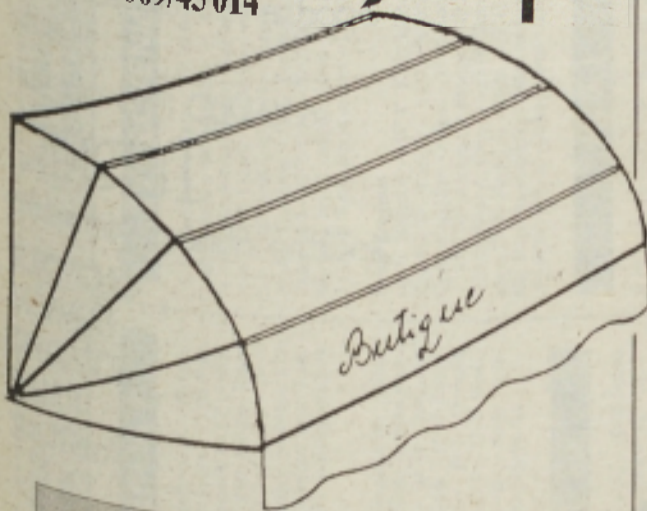
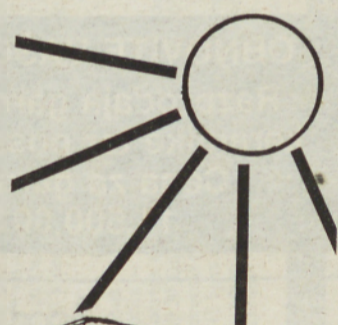
OBVESTILO

Obveščamo urbarialne upravičence do dobrovniškega gozda in pašnika, da je seznam in delez posameznih upravičencev pripravljen in izobešen na oglasno desko krajevnega urada v Dobrovniku od 8. 3. do 19. 3. 1993. V navedenem času upravičenci lahko dajo pisne pripombe na krajevnem uradu v Dobrovniku. Obenem obveščamo upravičence, da si priskrbijo overjene fotokopije Potrdila o državljanstvu zaradi vložitve zahtevka za denacionalizacijo gozda in pašnika.

KS DOBROVNIK

KOVINOPLASTIKA

STANKO ŽIŽEK
DOLINA 4
69201 PUCONCI
Telefon: 069/45 014

Senčila za prijetno senco v vročih poletnih dneh in polepšanje vašega gostišča ali trgovine!

zunanja
trgovina, Mariborska 7,
Celje

Telefon: 063 441 245,
int. 176, 411 256

Ugodna prodaja
PIANINOV:

- Belarus, 125.000,00 SIT
- Lirika, 139.500,00 SIT
Garancija 1 leto.

Možnost plačila na 4 obroke ali 5% popust ob gotovinskem plačilu.

Prepričajte se, da smo! Partner zunanja in zaupanja

Zveza zadrug Panonka
Murska Sobota, z. b. o.

razpisuje delovno mesto
direktorja
Zveze

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
- višja ali visoka šolska izobrazba ekonomske, agronomske ali ustrezne smeri,
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj v kmetijskem zadrugstvu.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati naslovijo v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov Zveza zadrug Panonka, Murska Sobota, Kocljeva 16, z oznako »za razpis direktorja Zveze«.

PRVIČ NA NAŠEM TRŽIŠČU :

MINERALNO - VITAMINSKE MEŠANICE, PRILAGOJENE NAČINU PREHRANE

za krave molznice

1 ekstenzivna reja	4 dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu iz koruze za poletni čas
2 osnovni obrok seno, travna silaža in trava	5 dodatek doma pripravljenemu krmilu iz pesnih rezancev za poletni čas
2 z zmerno gnojnih površin, vse presušene krave in breje telice	
3 osnovni obrok koruzna silaža, seno in beljakovinsko krmilo	6 dodatek doma pripravljenemu popolnemu močnemu krmilu za mleko

za prašiče

1 osnovni obrok silirana koruza	2 osnovni obrok žitno zrnje

• optimalno izkoriščanje doma pridelane krme

• večja proizvodnja
• boljše zdravstveno stanje

VEČJA GOSPODARNOST REJE

lek ljubljana veterina

Podjetje **KOVINO**
KLJUČAROVCI d.o.o.

UGODNO:**radiatorji VOGL & NOOT iz uvoza:**

- 500 x 400 7.536,10 SIT
- 500 x 1000 13.171,70 SIT
- 500 x 1800 20.677,80 SIT
- 600 x 400 8.145,30 SIT
- 600 x 1000 14.157,00 SIT
- 600 x 2000 24.594,60 SIT
- 900 x 1000 20.280,30 SIT
- 900 x 400 10.796,50 SIT
- 10-letna garancija

- 8% popust za gotovinsko plačilo ali plačilo na obroke.
- črne cevi 1/2 do 1 cole, kg 108,10 SIT
- profilne cevi že od 126,40 SIT
- kotno železo od 93,70 SIT
- mehčalec 41 331,30 SIT
- števec, 3-fazni, dvotarifni 22.900,00 SIT
- el. bojler, 50 l, 18.827,40 SIT
- el. bojler, 80 l, 21.062,50 SIT
- 8% popust za gotovinsko plačilo ali možnost plačila na obroke
- žičniki že od 175,00 SIT
- radiatorji JUGOTERM

Priporočamo se!

Ključarovci 68 pri Ljutomeru, telefon: 87 023, 87 883

KOVAČ d.o.o.

Moravske Toplice tel.: 069/48/428
Dolga ul. 103 fax.: 069/48/699

Ugoden nakup tujih in domačih oljnih gorilnikov:

- ABIG
- RIELLO
- LIBELA

IN VSO DODATNO OPREMO ZA KOTLOVNICO.

Možnost plačila na 3 ali 6 obrokov.

Vse, kar potrebujete za centralno kurjavo, lahko kupite pri nas po zelo ugodnih cenah.

KOVIN
TRADE

63000 CELJE
Mariborska 7

Vse informacije za traktorje BELARUS dobite v KOVINTRADE Celje, telefon (063) 411 256

TAKOJ LAHKO DOBITE ZANESLJIVE, MOČNE IN TRPEŽNE

TRAKTORJE BELARUS

- ogrevana, ventilirana kabina
- pogon na vsa štiri kolesa
- opravljen prvi servis
- servis in rezervni deli zagotovljeni

Možnost nakupa na leasing pod zelo ugodnimi pogoji.

tip MTZ 552 E

- dieselski motor 42 kW (57 KM)
- cena 13.000 DEM v tolarški protivrednosti brez PD

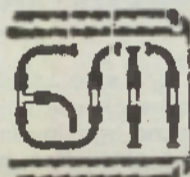
tip MTZ 82 U

- dieselski motor 60 kW (81 KM)
- cena 16.000 DEM v tolarški protivrednosti brez PD

KOVINTRADE Partner znanja in zaupanja

TEHNIČNA TRGOVINA**CIPOT**

Tešanovci 14a,
Telefon: (069) 48 226

UGODNO:

- litoželezne peči za centralno kurjavo na olje (od 20 kW do 40 kW)
- električni in kombinirani bojlerji iz uvoza
- raztezne posode
- peči FERROTHERM
- radiatorji AKLIMAT in VOGEL & NOOT
- vodovodne pipe ARMAL
- odtočne, pocinkane in alkatenske cevi
- ves drugi material za centralno kurjavo
- izdelujemo nizko- in visokotlačne cevi

Priporočamo se!

Trgovina na drobno**VERA HORVAT**

ŽIŽKI 61a Telefon: 70-211

Pri nas gremo pomladi naproti!

- majice s kratkimi rokavi po lanskih cenah v osmih različnih barvah
- otroške kavbojke vseh velikosti po 1.100 SIT
- otroške bombažne trenirke po 1.300 SIT
- trenirke za odrasle po 1.700 SIT

SVILENE TRENIRKE ZA VSO DRUŽINO PO UGODNIH CENAH!

Možnost nakupa na dva čeka!

Obiščite tudi našo bogato založeno samopostrežno trgovino!

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

Telefon: 45 020, 45 021

69201 Puconci

Naša ponudba**GRADBENIH LEPIL**

- za keramične ploščice
- za lepljenje ploščic na ploščice
- za lepljenje plošč iz stiropora
- za lepljenje fasadnih elementov
- za zidanje z elementi iz siporeksa

Fugirne mase (bela in v šestih barvnih odtenkih) za normalne in široke fuge.

OBNOVITE VAŠO KOPALNICO:

Razprodaja garnitur sanitarne keramike ter posameznih kosov.
Cena za garnituro samo 11.500,00 SIT + PD.

Ugodna prodaja!

Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje d.o.o.

KLJUČAROVCI 19, 69242 Križevci pri Ljutomeru - SLO, tel, fax: 069/87-731

- opeka (modul) 6/1, 28.10 SIT, Ormož, 29.50 SIT, Križevci • mala polnila, 37.70 SIT
- velika polnila, 38.90 SIT • armaturne mreže od 700 do 4.400 SIT • betonsko železo, kg 40 SIT
- salonitne plošče 600 SIT • termopuc 880 SIT • vreča cementa 429 SIT • vreča apna 330 SIT
- strešniki Bramac 71.50 SIT kos • bobrovec 35 SIT kos • tegola 850 SIT m²

UMETNA GNOJILA IN KMETIJSKA MEHANIZACIJA (trosilniki, prikolice Tehnostroj, sejalniki Becker, cisterne...) po ugodnih cenah.

- Ugodne cene semenske koruze, ki so regresirane za vse kupce.

CENE SO S PROMETNIM DAVKOM!

Vse to dobite tudi pri Veseli Goričanki v Radovcih (tel.: 53 016)

športna dvorana sobošče

6. MAREC 1993 ob 9⁰⁰

TURNIR

športno ritmične gimnastike

SLOVENIJA

HRVATSKA

MADŽARSKA

ITALIJA

AVSTRALIJA

televizijski spored od 5. do 11. marca

11 MAREC ČETRTEK

TV SLOVENIJA 1

10.40 Zgodbe iz školjke - 11.25 Čas evinja. španski film - 13.00 Poročila - 13.55 Sova - 15.05 Ne loči, saj samo grmi, ameriški film - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Zvezdavičevi Maribor - 18.30 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zariše - 20.40 Ljubljenski preizkus, nemška nadaljevalnica - 21.30 Teletnik - 22.15 Dnevnik 3 - 22.55 SP v umetništvem drsanju (m)

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 10.55 Športna svedla - 13.00 Poročila - 16.25 Akcent - 17.25 Svet novic - 18.00 Vrhovno sodišče - 18.45 Ze veste - 19.30 Dnevnik - 20.05 Umetniški večer: Niko Grafenauer - 22.35 Sova. Oh ni ona, amer. namizna igra - Odletel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Povetlje, kaj naj postane - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Poslovni svet - 20.50 Mele klobuška? - 21.35 Ekran brez obziranja - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

10 MAREC SREDA

TV SLOVENIJA 1

10.00 Televizija - 10.30 Spretnosti po stan Ljubljani - 11.10 Marie Curie, franc. nadaljevalnica - 12.10 Osmi dan - 13.00 Poročila - 13.15 Zvezdavičevi Maribor - 14.15 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Klub Klobuk - 18.50 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zariše - 20.40 Film telnar, Čas evinja - 21.30 Dnevnik 3 - 22.50 Akcent

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Poročila - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Marjana rianka - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

9 MAREC TOREK

TV SLOVENIJA 1

9.35 Televizija - 10.05 Alter - 10.50 Slovenski magazin - 11.10 Poročanje po dnevškem telesu - 12.00 Po slehah napredka - 12.20 Znanost - 13.00 Poročila - 13.05 Svet na zaslonu - 14.45 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Eracim in Tadek - 17.35 Pet prijateljev, angl. namizna igra - 18.00 Studio Maribor - 18.50 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zariše - 20.40 Neverjame zgodbe - 21.40 Nihava morajo počakati, angl. serija - 22.15 Dnevnik 3 - 22.55 Omljane

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Poročila - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Momeni svet - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

8 MAREC PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

10.30 Televizija, franc. nadaljevalnica - 11.00 Forum - 11.30 Nedeljski klub - 12.30 Domači ansambli - 13.00 Poročila - 13.05 Rojstvo Evropske - 14.00 Sova - 15.10 Jezebel, ameriški film (8b) - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Radevedni Tadek - 17.35 Pet prijateljev, angl. namizna igra - 18.00 Studio Maribor - 18.50 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Sredna steza - 20.40 Tuji show - 21.15 Svet na zaslonu - 22.00 Dnevnik 3 - 22.30 Go-potoparska oddaja - 23.00 Brane Rončel izva odra

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Momeni svet - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

7 MAREC NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.50 Žvižg - 10.20 Slika, nemška nadaljevalnica - 10.45 Vojni knjige o džungli - 11.05 Slovenska ljudska glasbila - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Bjugena - 12.30 Ansambel Toneta Kmetca - 13.00 Poročila - 13.05 Ona + on - 14.45 Sova - 16.00 Soffia in kostanca, angl. nadaljevalnica - 17.00 Dnevnik 1 - 17.10 Lodičev po izhiti - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Sredna steza - 20.40 Dnevnik 3 - 22.30 Go-potoparska oddaja - 23.00 Brane Rončel izva odra

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.30 Poročila - 8.45 Slika na sliki - 9.30 Hvale-berry Finn in prijatelji - 10.00 Poročila - 10.05 Prensni maše iz šibeniške katedrale - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Poročila - 12.05 Kmetijska oddaja - 13.00 Mir in dobro - 13.30 Palček - 14.00 Dva - 13.55 Film za otroke - 15.00 Opera Box - 15.30 Poročila - 15.35 Družinski zabavnik - 17.30 Hiter in hrupen, ameriški film - 18.50 Zlatko zgodbe - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Ludvig, serijski film - 20.50 San Remo, Festival italijanske kancane - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.50 Poročila

6 MAREC SOBOTA

TV SLOVENIJA 1

9.10 Radovedni Tadek - 9.30 Eracim in potepuh, otroška nadaljevalnica - 10.20 Tok tok - 11.05 Krivni trije, ameriški film - 13.00 Poročila - 13.05 Svet - 14.50 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Slika - 17.10 Poročanje po dnevškem telesu - 18.00 Studio Ljubljana - 19.12 Zebanec 3x3 - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Utrip - 20.25 Ona + on - 21.30 Na dan, brazil. nadaljevalnica - 22.30 Dnevnik 3 - 23.05 Kako lep je ta svet - 23.30 Videonotč

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.10 Poročila - 8.15 Slika na sliki - 9.00 Dobro jutro - 11.30 Magia - 12.00 Poročila - 12.05 Obstati v divjini - 12.35 Higand - 13.00 Zvezdavičevi Maribor - 13.45 Poročila - 14.00 Puzdravnica - 14.05 Nenačini - 16.35 Beverly Hills - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Poslovni svet - 20.50 Mele klobuška? - 21.35 Ekran brez obziranja - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.50 Poročila

5 MAREC PETEK

TV SLOVENIJA 1

9.30 Televizija, franc. nadaljevalnica - 10.15 Videonotč - 11.00 Umetniški večer - 13.00 Poročila - 13.05 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Slika - 17.10 Poročanje po dnevškem telesu - 18.00 Studio Ljubljana - 19.12 Zebanec 3x3 - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Utrip - 20.25 Ona + on - 21.30 Na dan, brazil. nadaljevalnica - 22.30 Dnevnik 3 - 23.05 Kako lep je ta svet - 23.30 Videonotč

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.10 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Povetlje, kaj naj postane - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

4 MAREC ČETRTEK

TV SLOVENIJA 1

9.30 Televizija, franc. nadaljevalnica - 10.15 Videonotč - 11.00 Umetniški večer - 13.00 Poročila - 13.05 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Slika - 17.10 Poročanje po dnevškem telesu - 18.00 Studio Ljubljana - 19.12 Zebanec 3x3 - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Utrip - 20.25 Ona + on - 21.30 Na dan, brazil. nadaljevalnica - 22.30 Dnevnik 3 - 23.05 Kako lep je ta svet - 23.30 Videonotč

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.10 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Povetlje, kaj naj postane - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

3 MAREC SREDA

TV SLOVENIJA 1

9.30 Televizija, franc. nadaljevalnica - 10.15 Videonotč - 11.00 Umetniški večer - 13.00 Poročila - 13.05 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Slika - 17.10 Poročanje po dnevškem telesu - 18.00 Studio Ljubljana - 19.12 Zebanec 3x3 - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Utrip - 20.25 Ona + on - 21.30 Na dan, brazil. nadaljevalnica - 22.30 Dnevnik 3 - 23.05 Kako lep je ta svet - 23.30 Videonotč

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.10 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Povetlje, kaj naj postane - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

2 MAREC TOREK

TV SLOVENIJA 1

9.35 Televizija - 10.05 Alter - 10.50 Slovenski magazin - 11.10 Poročanje po dnevškem telesu - 12.00 Po slehah napredka - 12.20 Znanost - 13.00 Poročila - 13.05 Svet na zaslonu - 14.45 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Eracim in Tadek - 17.35 Pet prijateljev, angl. namizna igra - 18.00 Studio Maribor - 18.50 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zariše - 20.40 Neverjame zgodbe - 21.40 Nihava morajo počakati, angl. serija - 22.15 Dnevnik 3 - 22.55 Omljane

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Poročila - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Momeni svet - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

1 MAREC PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

10.30 Televizija, franc. nadaljevalnica - 11.00 Forum - 11.30 Nedeljski klub - 12.30 Domači ansambli - 13.00 Poročila - 13.05 Rojstvo Evropske - 14.00 Sova - 15.10 Jezebel, ameriški film (8b) - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Radevedni Tadek - 17.35 Pet prijateljev, angl. namizna igra - 18.00 Studio Maribor - 18.50 16. evr. v-igra - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Sredna steza - 20.40 Tuji show - 21.15 Svet na zaslonu - 22.00 Dnevnik 3 - 22.30 Go-potoparska oddaja - 23.00 Brane Rončel izva odra

Drugi program
10.05 Priljubljeni tišini - 10.35 Orienter Slovenije - 10.55 Turizem - 11.30 Nihava morajo počakati, angl. serija - 12.00 Neverjame zgodbe - 13.00 Poročila - 16.00 Omljane - 18.00 Beverly Hills - 18.45 Turizem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna svedla - 22.35 Sova. Buntuz z Beverly Hillsa, amer. namizna igra, Odljetel bom, amer. nadaljevalnica

HTV 1

8.00 Poročila - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Momeni svet - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 13.30 Momeni - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliki - 14.50 Sam Zgodba, serijski film - 16.00 Poročila - 16.05 A-holovski muzej v Zagrebu - 16.35 Malavaija - 17.30 Hrvatska dežela in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Maja knjiga - 18.05 Znamo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 18.05 Duhovni klic - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Na jugu moje duše, serijski film - 21.45 Pomenim se in snemam, 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliki - 23.45 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 Dežela in ljudje - 10.00 Avstrija - 10.30 Kremna, komedija - 12.05 V krajevno narave - 12.15 Kompas - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Sinha Moca - 14.00 Big Valley - 15.00 Čas v sliki - 15.10 Mi - 15.35 Sinha Moca - 16.00 Čas v sliki - 16.10 Mi - 16.35 Sinha Moca - 17.00 Čas v sliki - 17.10 Mi - 17.35 Sinha Moca - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 MacGyver - 19.30 Čas v sliki - 19.35 Avstrija - 20.00 Sport - 20.15 Družinski kriminalke - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Asso. klobuška - 23.25 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, serijska 1.30 Tihoč mojstrovini

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 Goreta točka - 10.15 Znanstvena oddaja - 10.30 Angela brez kraljice - 12.00 Gladbeni seriji - 12.10 Reportaže iz tujine - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Sinha Moca - 14.00 Big Valley - 15.00 Čas v sliki - 15.10 Mi - 15.35 Sinha Moca - 16.00 Čas v sliki - 16.10 Mi - 16.35 Sinha Moca - 17.00 Čas v sliki - 17.10 Mi - 17.35 Sinha Moca - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 MacGyver - 19.30 Čas v sliki - 19.35 Avstrija - 20.00 Sport - 20.15 Družinski kriminalke - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Asso. klobuška - 23.25 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, serijska 1.30 Tihoč mojstrovini

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 Goreta točka - 10.15 Znanstvena oddaja - 10.30 Angela brez kraljice - 12.00 Gladbeni seriji - 12.10 Reportaže iz tujine - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Sinha Moca - 14.00 Big Valley - 15.00 Čas v sliki - 15.10 Mi - 15.35 Sinha Moca - 16.00 Čas v sliki - 16.10 Mi - 16.35 Sinha Moca - 17.00 Čas v sliki - 17.10 Mi - 17.35 Sinha Moca - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 MacGyver - 19.30 Čas v sliki - 19.35 Avstrija - 20.00 Sport - 20.15 Družinski kriminalke - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Asso. klobuška - 23.25 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, serijska 1.30 Tihoč mojstrovini

TV AVSTRIJA 1

12.05 Deleita za vse letne čase - 12.15 Svet mojstrovini - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Sporna vprašanja - 13.35 Sinha Moca - 14.00 Big Valley - 14.45 Evropski turizem - 15.00 Otrski spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 MacGyver - 19.30 Čas v sliki - 19.35 Avstrija - 20.00 Sport - 20.15 Družinski kriminalke - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Asso. klobuška - 23.25 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, serijska 1.30 Tihoč mojstrovini

TV AVSTRIJA 1

18.05 X-Files, reportaže - 18.30 MacGyver - 19.30 Čas v sliki - 19.35 Avstrija - 20.00 Sport - 20.15 Družinski kriminalke - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Asso. klobuška - 23.25 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, serijska 1.30 Tihoč mojstrovini

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 10.15 Evropski turiz

motorna vozila

FORD FIESTA 1.1 i. staro 2 leti, črne barve, Pirelli gume, 3 vrata, servisirana in dobro ohranjeno prodam. Tel.: 26 351, jutraj do 7.30. m-dpp

ZASTAVO 101. letnik 1985 november, prodam. Renkovič 89. m1325

RENAULT 4, letnik 1983, prevoženih 77.000 km, prodam. Tel.: 48 625. m1388

DIANO, letnik 1978, prodam. Ivanci 6. tel.: 47 037. m1391

ZASTAVO 101, registrirano, dobro ohranjeno, garbarano, motor za Zastavo 101 ter dve platišči z gumami, ugodno prodam. Črenšovec, Gosposko 28 ali tel.: 70 675. m1365

JUGO KORAL 45, letnik 1985, prodam. Bojarič 24. tel.: 46 327. m1381

GOLF DIZEL, letnik 1984, prodam. Tel.: 26 625. m1382

RENAULT 10 TL, letnik 83/6, 87.000 km, dodatno opremljen, dobro ohranjeno, ugodno naprodaj. Tel.: 24 593, popoldan. m-n

ZASTAVO 128, dobro ohranjeno, prevoženih 58.000 km, prodam. Koren, Lendava, H. Moberja 16. tel.: 75 358. m4689

GOLF, letnik 1979, prodam. Tel.: 41 317. m1370

RENAULT 5 CAMPUS, letnik junij 1991, prodam. Tel.: 65 093, po 18. uri. m-pp

JUGO 45, letnik 1990, prodam. Koicsarska 46, Tropovci, tel.: 46 104. m1409

CITROEN GS, letnik 1978, prodam za 150.000 SIT in revolversko stružnico »KRUSNIKOVA« TIP TRI - premera 22 prodam za 250.000 SIT. Tel.: 61 987, popoldan. m4088

R 4 GIT, letnik 85, garžiran, ugodno prodam. TEL.: 65 737. m1371

FIAT 126 P, letnik 1989, prodam. Polana 19. m1401

PEL KADETT, letnik 1976, prevoženih 52.000 km, prodam. Tel.: 22 135. m1332

TALBOT SOLARA GT in Renault 9 v odličnem stanju naprodaj. Informacije Trstenjakova 48. m1281

DIANO 6, letnik 1980, obnovljeno, prodam za 1.200 DEM. Cankova 66. m-n

126 P, karamboliran, prodam v celoti za 10.000,00 SIT. Tel.: 82 763. m4806

VW PASSAT, vozen, neregistriran, prodam. Tel.: 53 078. m1343

ZASTAVO 101, prevoženih 30.000 km, ugodno prodam. Merklina, Vidonci 115. m1344

GOLF JX, bencin, letnik 1989, prodam. Pucina 187. m1384

RENAULT CLIO 14 RT, letnik maj 1991, z dodatno opremo, lita platišča, centralno zaklepanje, ... prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 22 124 od 15. do 19. ure. m1385

ZASTAVO 850, letnik 1985, prodam. Kovarčevci 29, Grad. m1373

ŠKOLJKO za Jugo 45, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 55 022, po 15. uri. m1393

LADO 1500, registrirano, letnik 1991, vozno, registrirano 5 mesecev, prodam za 1.200 DEM. Tel.: 51 457 ali Emri Stefan, Pečarovič 49. m1394

LADA 1500 za 1.100 DEM prodam. Sonča 16, Dokležovje. m1395

kmetijska mehanizacija

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO 22m³, obračalnik pajek 230, rotacijsko koso 135, obračalnik tračni SIP, puhalnik za seno, motor Tomos CTX 80, prodam. Tel.: 68 090, popoldne 65 073 ali Prešernova 13, Radenci. m4005

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 730 prodam za 3.000 DEM. Boris Maru, Žerovinci 40. m4897

4 REDNI OLTOV SADIČNIK z gandi napravo in za umetno gnojilo ter stroj za liskanje koruze, ugodno prodam. Tel.: 49 247. m1330

TRAKTOR IMT 539, prevoženih 1.100 delovnih ur in enoosno, 5 t, prikolico prodam. Baka, Dokležovje, Glavna 14. m1375

ŽITNI KOMBAN ZMAJ UNMIVERZAL in travniški mulčar, po zelo ugodni ceni prodam. Tel.: 87 257. m1343

KOSILNICO BCS, motorno kolo Jawa 350 TS, nov pralni stroj Gorenje in nove traktorске gume 12,4/11-28, ugodno prodam. Trnje 151 a. m1386

KOSILNICO LAVERDA prodam. Prosečka vas 36. m1357

KROŽNE BRANE, 20 diskov, prodam. Dobrovnik 192, tel.: 79 164. m1339

SAMONAKLADALNO, veliko, puhalnik za seno, ličkar za koruzo, za IMT 540, bočno koso in nakladač za gnoj, vse 40 % ceneje kot novo, prodam. Franc Štefanec, Vanča vas 11, po 15.30, uri. m1340

OBRAČALNIK PANONIJA prodam. Vanča vas 53, tel.: 46 908. m1406

NOVO DVOOSNO PRIKOLICO MLAZ, instranski prekucni z poviški in rezervnim kolesom prodam. Tel.: 43 028. m1345

živali

DVE KRAVI, s telci in telico, brejo 8 mesecev, vse kontrola A, prodam. Prvomajska 9, Turinšče. m1321

KRAVO, brejo, staro 7 let in brejo kozo, prodam. Vidonci 97. m1403

PUJSKE prodam. Krajna 37. m1369

PUJSKE prodam. Hoheger, Murski Črnci 54. m1396

PUJSKE prodam. Krog, Plečnikova 3. m1397

MALE ČRNE PUDLE in 9 mesecev brejo, itelico, ugodno prodam. Tel.: 24 665. m1398

PUJSKE in prašiča za zakol prodam. Murski Črnci 17, tel.: 46 513. m-šk

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. Farkaš, Rakican Zvezna 15. m1376

ZAJČE za zakol, očiščene ali žive, prodam. Petanjci 11. m1378

PUJSKE, prodam. Magdič, Muzeje 1, (pri letališču). m1358

PUJSKE, težke 20kg, prodam. M. Črnci 40, tel.: 46 298. m1349

DVA KG TEŽKE PIŠČANCE prodam. Tropovci, Kržna 13, tel.: 46 209. m-nh

NESNICE, MLADE JARČICE, PASME HI-SEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata Nemcevi, tel.: 24 393, ali v gostilni Železnice, Beznovi, tel.: 49 025. mppp

NESNICE, MLADE JARČICE, PASME HI-SEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci, tel.: 43 070 ali Danaka Zamuda, židarstvo, Galušak 6, tel.: 68 044. mpp

posesti

KUPIM staro hišo v Murski Soboti ali njeni okolici. Tel.: 24 863. m-ks

40 AROV VINOGRADA, v Lendavskih gorah, dam v najem. Drugo po dogovoru. Margit Gazdag, Partizanska 134, Lendava. m4692

NUJVO, 56 arov, ob cesti Banovci - M. Soboti, 50m od prve hiše, na levi strani, prodam. Tel.: 23 474. m1356

AMOS - SLOVENSKA ŽENITNA AGENCIJA od 18 do 80 let. Velika ponudba - uspeh garantiran. Tel.: 065 23 632, 23 440, 25 156 ob delavnikih od 18. ure.

VPELJANO TRGOVINO, na Goricko, od dam z 1. 4. 1993, v najem. Pogoj: odkup zaloge. Ponudbe pošljite na upravo lista pod: GORICKO. m1401

PARCELO pol njiva in pol gozd, v izmeri 30 arov v Bakovcih, naprodaj. Cena po dogovoru. Tel.: 061 555 37. m343

NUJVO, 30 arov, ob asfaltni cesti, v Orehovcih, prodam. Tel.: 21 609. m1366

SKORAJ DOKONČNO VRSTNO HIŠO MARLES, v Černelavcih, prodam. Tel.: 042 813 494. m1351

HIŠO, z gospodarskim poslopijem, v Domanjševcih, prodam. Tel.: 79 234. m1407

VINOGRAD, s kletjo, na filovskem bregu, prodam. Tel.: 22 427, popoldan. m1408

VINOGRAD, v Šalamenci, na 17 arski parceli, možnost gradnje počitniške hišice, prodam. Tel.: 45 278, po 17. uri. m1380

ZAZIDLJIVO PARCELO, v Gornji Bistrici, v izmeri 1000 m², prodam po 20 DEM za 1 m². Električna in voda na parceli. Tel.: 062 32 279, popoldan. m343

NEDOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO, na Kapeli pri Radenci, prodam. Tel.: 064 46 387 od 15. do 21. ure. m343

ZEMLIŠČE, 20 arov, primerne za sadovnjak, ob asfaltni cesti in večjo količino drv, prodam. Moravske Toplice, Brzinšek 3, m1390

storitve

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za srednje šole. Tel.: 62 483. m1368

MONTAŽA IN IZDELAVA plastičnih rolet in žaluzij. Plačilo tudi na obroke. Roletarstvo Rugelj, Černelavci, tel.: 32 920. m1353

FRIZERSTVO »PICOLO«, M. Soboti, tel.: 24 652 se priporoča s svojimi storitvami »trajajalno, 500,00 SIT, »vodna« 400,00 SIT, frizura s lenom 400,00 SIT. m1353

razno

TRACNO ŽAGO (pont žago), poceni prodam. Lovlak Kuzmič, Gor. Slaveč 102, tel.: 55 156. m1361

PICE IZ KMEČKE PEČI

Lovški dom Cankova

NOVE KOŠARICE IN VOZIČKE za samopostrežne trgovine ugodno prodamo. Možen odlog plačila in dostava. Fokus, d.o.o. Družba za gospodarsko svetovanje in izre-nje poslovnih storitev, Zg. Duplek 1171, 62241 Sp. Duplek

SATELITSKI KOMPLETI!

Montaža, prodaja, servis! Ugodno posojilo na 3, 7 in 13 obrokov. Informacije: (062) 731 443, vsak dan po 16. uri.

MOTORNOKOPALNIK BMK 2.5 Bauje harmoniko, klavirsko, 120 basov, Royalstandard, varilni aparat 180 do 210 amperov, Varelis in avtomobil Fiat 125 P, letnik 1980, prodam. Vse informacije v Predanovcih 3 a. m1354

SATELITSKI SISTEMI že od 645 DEM naprej. AMFR d.o.o., tel.: 70 021. m4677

MIZO za namizni tenis, komplet, novo, 30 % ceneje, prodam. Kapelska cesta 25, Radenci. m1350

SLAMO, v balah, prodam. Tel.: 55 075. m1367

SEDEŽNO GARNITURO in suhe plohe, jesenove, prodam. Tel.: 48 334, popoldan. m1322

ZELO UGODNO! Velika izbira otroških igračk, jeansa kavbojke samo 2.000 SIT, trenerke od 1.000 do 2.800 SIT in copati od 1.000 do 2.500 SIT. Trig. Rugelj, Černelavci, tel.: 32 920. m1353

MIZARSKI RESKAR, prodam. Jože Slavice, rožna 5, Turinšče. m1324

NOVI PRALNI STROJ GORENJE (izvojni model) in dele za Citroen BX prodam. Tel.: 21 336. m4810

OKROGLI LES ZA OSTREŠJE in suhe borove plohe prodam. Tel.: 69 203. m4009

TERVOL TRDI, 3, 4 in 5 cm, ter hrastovo kuhinjo, zelo dobro ohranjeno, zelo ugodno prodam. Tel.: 24 929. m1379

SLAMO V BALAH, večjo količino in žganje, hrustkovo, prodam. Bratovci 127. m1326

KLAVIRSKO HARMONIKO VERDI 3 in jermenico za traktor Steyr 18 ter industrijski šivalni stroj Singer, prodam. tel.: 65 138. m1331

ŠTEDIČNIK za centralno, Gorenje, nov, prodam za 50.000 SIT. Krog, Murska 10. m1383

HRASTOVE DESKE, 6cm in prednje steklo za kabinu za traktor Deutz, 46 KS, prodam. Tel.: 66 205. m1372

OTROŠKI VOZIČEK prodam. Tel.: 23 995. m1347

ŽENSKO KOLO IN PONY, otroško posteljo, kombinirano omaro, rjavi premož, peč na trdo gorivo, čeber in ročno škropilnico, ugodno prodam. Tel.: 24 493. m1374

HDRALIČNO STISKALNICO, 250 l, na slemu, se nerabljen, prodam. Brezovci 20, Puconci. m13323

ODKUPUJEM OSEBNA VOZILA, kmetijske stroje in priključke. Delovni čas od 11. do 16. ure Antolc, Žerovinci, tel.: 062 714 113. m4812

KORUZO v starih prodam, Zenkovec 50, tel.: 49 117. m1399

PISALNI STROJ in kopalno kad, ugodno prodam. Tel.: 23 384. m1400

TRAJNOŽARNO PEČ in kombinirano peč za kopalnico prodam. Tel.: 81 654, vsak popoldan. m-n

BARYNI TV PHILIPS, ekran 31, možen priklop videorekorderja in kableske, na daljinsko upravljanje, prodam. Tel.: 23 121 ali Kajuhova 58, M. Soboti. m1405

Preklic! Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 10569-2, izdano pri KZ Panoona, Ferdinand Pintarič, Korovci 17. m-n

PROŠO prodam. Tel.: 42 855. m1336

SUHE BOROVE PLOHE, 5cm, več tramov 18 x 16cm, nekaj špirovcev in borovino prodam. Tel.: 45 373. 1364

delo

ZAPOSLIM KV MIZARJA z delovnimi izkušnjami Splošno mizarstvo Šitar, Ljutomer, tel.: 81 262. m1389

FIRMA KOLOMETI d.o.o. sprejme v redno delovno razmerje KV zidarje, 2 NK delavca, 2 soboslikarja in 2 cvetilčarke - vrtnarke z dokazilom o o ustreznih izobrazbi. Kolometi d.o.o., Krčevinska 45, 62000 Maribor, tel.: 062 24 994.

IŠČEMO ČISTILKE za čiščenje poslovnih prostorov dve uri na dan v Črenšovcih, Gradu, Dobrovniku in Moravskih Toplicah. Tel.: 69 351. m4007

NATAKARICO zaposlim v bistroju v Murski Soboti. Tel.: 87 226. m1377

ZA SKUPNO ŽIVLJENJE iščem žensko (nad 50 let) s hčerko ali več otroki. Ponudbe pošljite na upravo lista pod: SAMSKA OČE IN SIN. m1392

KUPUJEMO, PRODAJAMO, NAJEMAMO, ODDAJAMO hiše, stanovanja, počitniške hišice, parcele, poslovne prostore, lokale... na območju Pomurja. DILL d.o.o., tel.: 23 666, Ul. A. Novaka 4, M. Soboti

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in pradedek

Janez Gal iz Črenšovce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in za svete maše. Hvala pevcem za odpete žalostinke in g. kaplanu za pogrebni obred.

Žaljujoci: otroci z družinami

V SPOMIN

Mineva 5 let žalosti in bolečin, odkar nas je za vedno zapustila draga žena, mamica, hčerka, sestra in vnukinja

Dragica Novak roj. Kukojska, iz Murske Sobotice

Iskrena hvala vsem, ki se je še spominjate, postojite ob njenem preranem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 71. letu starosti je umrla draga žena, mama, stara mama in prababica

Irena Malačič iz Kančevca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in dr. Vrbanu za lajšanje bolečin pri zdravljenju. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljujoci: mož Aleksander, hčerki Olga in Irena ter sin Aleksander z družinami

Zaspala mamica si zlata, zaprla trudne si oči, naj Bog odpre ti rajska vrata, to ti iz srca želimo vsi.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica

Agata Poredoš roj. Lebar, iz Izakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, Plahutovim, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, našo drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali za sv. maše, vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala dr. Carju za obiske na domu, domačemu župniku g. Hozjanu, g. dekanu Poredošu, g. župniku Lebarju za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za besede slovesa.

Izakovci, 22. 2. 1993

Žaljujoci: muž Ivan, hčerka Agica, sin Jožef, hčerka Anika z družinami, vnuki, pravnuka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta, dedka in pradedka

Vinka Lutharja st.

upokojenega mojstra za vodovod in centralno kurjavo iz Murske Sobotice, Gregorčičeva 40

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje ali darovali denar v humanitarne namene in nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebna hvala vsem zdravnikom in osebam pljučnega oddelka bolnice v Rakovčanu, ki so mu nesebično pomagali pri njegovi težki bolezni, hvala g. župniku za lepo opravljen obred, hvala pevcem za čudovito odpete žalostinke in godbi na pihalih iz Bakovec, hvala govornikom g. Merklinu in g. Zekšu za ganljive besede slovesa.

S hvaležnostjo in spoštovanjem v srcih vsi njegovi

V 82. letu starosti nas je zapustil dragi oče, dedek in pradedek

Štefan Sever iz Pečarovec 126

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in sovaščanom, ki so nam pomagali in izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za svete maše in druge namene ter dragega očeta pospremili na zadnji poti. Posebna hvala gospodom duhovnikom za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za posebne višine besede in Štefanu za odigrano Tišino. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljujoci vsi, ki smo ga imeli radi

Bil si junaški in tvojemu trpljenju. Tiha in mirna bila tvoja je pol, brez slovesa bil je tvoj odhod. Ostala nam je bolečina in naše boleči spomini.

V SPOMIN

6. februarja je minilo osem žalostnih let, odkar je prenehalo biti srce našemu dragemu možu, očetu, tastu, staremu očetu, bratu in sorodniku

Jožetu Gombocu iz Mačkovec

Osem let, osem pomladi te ni. V naših srcih živel boš vsekoli. Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate, postojite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

V tihih žalosti njegovi najdražji

KURIVO BREVOZ BOJAN JAKŠIČ Gor. Bistrica 51

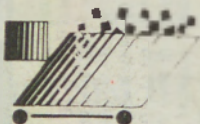
PREMOG

HITRA DOBAVA IN ZELO UGODNE CENE:

- velenjski lignit, kosi: 6.450,00
- velenjski lignit, kocke: 5.800,00
- trbovlje, kosi: 10.100,00
- trbovlje, kocke: 10.050,00

Možnost plačila na obroke.

Pridite ali pokličite po telefonu: 70 106.

4. marca mineva 10 let, odkar nas je za vedno zapustil!

Štefan Tratnjek

iz Bakovec

Hvala vsem, ki se ga radi spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Žalujoci vsi njegovi

Ni hujših bolečin,
kot nate je boleč spomin.

V SPOMIN

1. marca mineva pet let, odkar nas je zapustila naša draga

Bernarda

iz Večeslavce

Hvala vsem, ki se je še spominjate, stojite ob njenem preranem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njeni najdražji

Dom je prazen, dom je tih,
tebe, ljubi mož in oče ni,
da bi skupaj še bili...

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož in oče

Štefan Ferčak

iz Lipe 131

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so rajnega med njegovo boleznijo obiskovali in tolažili. Iskrena hvala vsem sorodnikom, botrini, dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nam izrekli sožalje, darovali vence, sopke, za svete maše in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. kaplanu in pevcem za odpete žalostinke, govorniku Ferčaku za ganljive besede ob odprtem grobu. GD iz Lipe in okoliških krajev.

Lipa, 22. 2. 1993

Žalujoci: žena Ana, sin Štefan, brat Martin iz Kanade z ženo, sestri Ana in Marija z družinama

Šrce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
zapustil dom svoj dragi si,
katerega zvesto ljubil si.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Ivan Hozjan

iz Odrancec

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, botrini in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS Odranci in vsem, ki ste mu darovali za vence in svete maše.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

V globoki žalosti: hčerka Marija, sin Štefan z družino, hčerki Ana in Elizabeta z družinama ter sinova Karel in Venceslav, vnuki in pravniki

LJUBEMU DEDIJU

v zahvalo za vso ljubezen
pravnuka Aleksandra in Dejan

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta, dedka in brata

Viljema Lasla

iz Dobrovnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, botrini in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše. Posebna hvala dr. Julijani Kepe Hebar, patronažni sestri Marti Vass za lajšanje bolečin v zadnjih dneh življenja, zdravnikom, medicinskemu ter strežnemu osebju int. oddelka bolnice Rakičan, delavcem Planike iz Turnišča, govornici Valiki za poslovljne besede, sodelavcem RŠ Vlek iz Turnišča, sodelavkam Tobačne iz M. Sobote. Hvala g. župniku Francu Krampaču za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat – iskrena hvala.

M. Sobota, Madžarska, Dobrovnik, 13. februarja 1993

Vsi njegovi

Šrce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in svak

Franc Maučec

iz Gančan

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Posebna zahvala tudi obema kaplanoma, pevskemu zboru za odpete žalostinke in predstavniku KS za izrečene tolažilne besede. Zahvala tudi vsem zdravstvenim delavcem, ki so mu v težkih trenutkih kakorkoli lajšali bolečine.

Žalujoci: žena Roza, sin Marjan z družino in drugo sorodstvo

Odsel si brez slovesa,
vse pusto je zdaj,
a ostala je le beseda ena –
Zakaj?

ZAHVALA

Prenehalo je biti srce našemu ateku, staremu očetu, stricu in sosedu

Stanislavu Nedeljku

iz Kokorič 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence ter nam pisno in ustno izrazili sožalje. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke ter govorniku za besede slovesa. Vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sinova Fanček in Slavek ter hčerki Marija in Frančka z družinama

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, brat in svak

Franci Celec

iz Sv. Jurija

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove bolezni. Posebna hvala dobrim sosedom, družini Gider-Ficko in družini Škerbinšek, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, hvala dr. Peričevi in patronažnim sestram iz Rogašovec, ki so se do zadnjega borili za njegovo zdravje. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku g. Slavku Ficku za ganljive besede slovesa. Hvala Dragu za odigrano Tišino. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Vinko Jerebic

nazadnje stanujoč
v Vogričevcih 9

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in izrekli sožalja. Hvala zdravnikom in sestram ZD Ljutomer za vso medicinsko nego, mešanemu pevskemu zboru iz Radenec za odpete žalostinke, duhovščini za pogrebni obred in govornikom za besede slovesa.

Žalujoca žena Tončka in njegovi otroci z družinama

Samo srce in duša ve,
kako zelo, zelo boli,
ko našega dragega očeta
več med nami ni.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil dobri in skrbni oče, tast in stari oče

Franc Dopona

iz Bodonec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Prisrčno se zahvaljujemo dr. Savel-Svagljevi za dolgoletno zdravljenje in patronažni sestri od Grada. Hvala g. duhovniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornici za poslovljne besede. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoca hčerka Gizika z družino

Dom je prazen, dom je tih,
Tebe, dragi Feri, ata, dedi, ni,
da bi skupaj še bili.
Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostaja zdaj praznina
in velika bolečina.

Ob boleči, tragični in nepričakovani izgubi ljubelega moža, ateka, dedija in brata

Franca Kološe

frizerskega mojstra iz Murske Sobote

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in dobrim prijateljem, ki so darovali vence, cvetje in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala g. dr. Horvatu in dr. Mikoliču ter osebju soboške bolnišnice, ki so mu pomagali v najtežjih trenutkih, hvala NK Mura za ganljive besede slovesa, g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, hvala za odigrano Tišino g. Zrinskemu.

Žalujoci: žena Mancika, sin Ljubo z Nadico, vnukec Dejan, vnukinja Špela, hčerka Mira z Ludvikom, vnuka Goran in Mitja, sestra Jolanka in sestra Tina z družinama ter drugo sorodstvo

Šrce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

V 36. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi sin, brat in stric

Štefan Čizmadija

iz Gančan

Ob boleči in prerani izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, pljučnemu oddelku v Rakičanu ter osebju iz mariborske bolnišnice, govorniku za izrečene besede ob odprtem grobu, gospodu kaplanu za pogrebni obred, darovalcem za vence, cvetje in za svete maše, pogrebcom in množici, ki ga je pospremila do mnogo preranega groba.

Žalujoci: mama, brat Jože z družino iz Švice, brata Franc in Tonček ter sestra Katica z družino ter nečaki Gordana, Suzana, Monika, Boris in Aleš

